

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

~~B 2254~~

7. Janševce rajstke liše na
Breznici.

avgusta 1907. Milaudašy

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account. The words are difficult to decipher due to fading and bleed-through, but appear to include "Königsberg" and "Königliche".

Handwritten text, likely a continuation of the list or account. The script is cursive and somewhat faded.

Handwritten text at the bottom of the page, including the word "Denn" and "P...".

Vfah! Tutro more Vfah!

K | Molitv | ^{Zhlovki} siutrej ¹⁸³⁹
Keten To molitv Praula
Bo Gvishno eno Srezhno
Smert Sturo

o Pok nezh Doprega

Nesamorem Test
Bræsteb Toie gnade
Im nevredn skusa sv
sheine Toiga
Lobiga Sina Jesusa
Kristussa Stor meti
o Debom Vredn Toiga
Lubiga Vsmilej
na In toje svete Gnade

Am. Kouz

1839

mm

N A U K

3 a

SLOVÉNSKE WOLE

poleg katekizma po η. k. derxavah.

Učit. knjižnica

Inv. števil. 987

Velá nezvezan	11 kr.
Ve tãrdem vezãlz	15 kr.

VZ LUBLANZ 1831.

Na pródaj vz bukvárnemηz za lúdske wóle Lu-
blánskzga poglavárstva, vz wólah.

148

*Ve natës tčh bukav so milostive Knez Gospód
Gospód Antón Alójzi, Lublánske wkof,
dovolile 19. listovęga gnoja 1830.*

KRAB 161

B. 2254

E 9014608

Natisnil Jožef Bláznik.

P r v o p o g l a v j e.

O D V E R E.

I. OD STVARJÉNA SVĚTÁ.

*Kakó se prave tém ruyém všem kmal, ktere ví-
demo okóls sebe po zemlě in nad sebój po nebe?*

Kar vídmo okóls sebe po zemlě, in pa nad
sebój po nebe, namruy solnne, luno in zvézde,
tém ruyém se prave všem kmal svět.

Alz je svět vselej bil?

Svět né bil vselej, bitz je zayel.

Kdo je zayetnek světá?

Zayetnek světá je Bog.

*Od kod vémo, kakó je Bog svět in vse ruyí
na světs naredil?*

Kakó je Bog svět in vse ruyí na světs na-
redil, vémo iz silno starzh in svetzh bukzv, kte-
re sveto pismo imenújemo.

Káj nam pové sveto pismo od zayetve světá?

Sveto pismo nam od zayetve světá to pové:
„Od konna je bil Bog, in družzga ne. Bog je
hotel, de naj bo nebó in zemla. In prenej sta
bila nebó in zemla.“

Kákowna je bila od zayetka zemla?

Od zayetka je bila zemla pusta in prazna;
voda in tema ste jo pokrivala.

Vz kólzko dnéh je Bog zemlo takó lépo in zredama naredil, kakor je zdé?

Bog je zemlo vz westz h dnéh tako lépo in zredama naredil, kakor je zdé.

Káj je Bog hotel, de naj se prva in druga dan zgodí?

Prva dan je Bog rekel: „Bódz svetloba.“ In bila je svetloba.

Druga dan je Bog djál: „Bodz nebez alz podnebye.“ In bil je nebez.

Káj je Bog tretji dan zapovédal?

Tretji dan je Bog rekel: „Steye naj se voda, (kz je we po vse zemla bila,) vz en kraj, in suha zemla se perkáze.“ In zgodilo se je. Per téj priuz so bila studénz, réke, jezera in morje, in perkázala se je suha zemla. Tudz je Bog ukázal, de „zemla naj rodi travo, zeluzja in drevesa.“ In zgodilo se je takó.

Káj je Bog yetértz dan ukázal?

Yetértz dan je Bog rekel: „Naj bodo luz na nebz, de svétzjo na zemlo, in varste noy in dan in létne yase.“ In ko bz bil trénil, so bile luz na nebz: solnz, luna in brez utvila zvézd.

Káj je Bog petz in westz dan rekel?

Petz dan je Bog rekel: „Naj bodo ptíne pod nebam in ribe vz vodáh.“ In bile so.

Westz dan je Bog djál: „Naj bodo xiválz po suhem.“ In zgodilo se je. — In póslednaz je djál: „Naredímo ylovéka po nauz podóbz, de gospoduje yez vso zemlo.“ In ylovék je bil. In vse, kar je Bog naredil, je bilo popolnama dobro.

Iz yesa je tedej Bog svét in vse raji na svéte naredil?

Bog je svét in vse raji na svéte iz naj naredil. Kar hotel je, in bilo je.

Kakó se prave tému: iz naj kej naredíte?

Iz naj kej naredíte se prave stvaríte.

Káj tedej poméne beséda stvaríte?

Beséda stvaríte poméne, iz naj kej storíte,

Kakó je Bog ylovéka stváril?

Bog je hotel, de iz persti naj bode teló. Pa xivélo we né. Tedej je duwo van díhnil, in bil je prave ylovék, Adam.

Kakó je Bog družega ylovéka stváril?

Ko je Adam tédó spal, je Bog hotel, de naj bo iz negovzga rebra drugo ylovéwko teló. Sz tém telesam je Bog duwo sklenil, in bila je xena pravega ylovéka, Eva.

Kdo je tedej vse stváril?

Bog je nebó in zemlo in vse, kar je; stváril. — Bog je stvarník vséh raji.

II. OD BŔÆJIH LASTNÓST.

Koléko zamóre Bog, ker je vse stváril; ker je le hotel, in vse je bilo?

Bog torej zamóre vse.

Kakó pravemo Bogú, ker vse zamóre?

Ker Bog vse zamóre, mu pravemo vszgamogóyzen.

Káj se tedej prave: Bog je vszgamogoyzen?

Bog je vszgamogoyzen, se prave: stváril je nebó, zemlo in vse, kar je; nemu né naj nemogóyze storíte.

Káj nam pomága védetz, de je Bog vszgamogouen?

Ko vémo letó, bodzmo pokojne in veselz: ye nam tudz nezhe ne more pomagatz; Bog, on vszgamogóyne, nam zamóre vselej pomagatz, in datz vse dobro.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je Bog vszgamogouen?

Ta misel naj nas spodbada, de delajmo dobro, in opuqajmo húdo, ker vszgamogóyne Bog zamóre vse dobro playatz, in vse hudo utrafatz.

Iz yesa je ylovzk?

Ylovzk je iz telesa in iz duwe.

Kdo stori vz ylovéke, de misle in hoye?

Duwa stori, de ylovzk misle in hoye. Um ima in svobodno ale prosto vo.lo.

Se da le videtz duwa, ale se kakem pouutkam obyutite?

Ne da se; nez telesnaga né.

Káj je tadej ylovéwka duwa?

Ylovéwka duwa je bitje, kz ima um in svobodno vo.lo, telesa pa ne; duh je.

Kakó je Bog svét in vse rzýi na svéte napravel?

Bog je svét in vse rzýi na svéte prav lepó in zredama napravel.

Zakáj pravzmo, de je svét prav lepó in zredama napravlén?

Zató pravzmo, de je svét prav lepó in zredama napravlén, ker se vsaka réq o pravem yasz zgodí; vsaka je na svojim kraji, in

vsam družem rajém, posebno pa nam ljudém, dobra in koristna.

Ko je Bog svét in vse rají na svétu toliko lepó in zredama napravél, kákovzn um móra imétz?

Bog móra torej neskønyno popolnoma u m imétz.

Ker je Bog le hotel, in vse je bilo, kaj móra Bog imétz?

Vo lo móra imétz.

Ko je pa vse, kar je Bog hotel, popolnoma dobro; kákovno vo lo mora imétz?

Bog mora torej popolnoma dobro alz nar bo. l w z vo lo imétz.

Se da le Bog sz kakz m pou tkam obyutítz?

Bog se ne da z nobenz m pou tkam obyutítz; telesa néma.

Káj je tédej Bog?

Bog je z g o l duh, bitje, k z ima nar bo. l popolnoma um in nar bo. l w z vo lo, telesa pa ne.

Ker je Bog z g o l duh, in náwa duwa tude duh, komu je náwa duwa podobna?

Bogu je náwa duwa podobna, b o x j a p o d ó b a je.

Po y e g á v z p o d ó b z je t e d e j y l o v é w k a d u w a s t v a r j e n a ?

Po b o x j i p o d ó b z je y l o v é w k a d u w a s t v a r j e n a.

Ko je náwa duwa b o x j e p o d ó b e, komu sz móramo p e r z a d é v a t e z m i r a m p o d ó b n e w z b i t z ?

Bogú sz moramo p e r z a d é v a t e z m i r a m p o d ó b n e w z b i t z.

Kakó pa p e r h á j a m o B o g ú v é d n o p o d o b n e w z ?

Bogú p e r h á j a m o v é d n o p o d ó b n e w z, y e s m o v é d n o u m n e w z in bo. l w z.

*Če pa védno umnawe in bolwe perhájamo,
káj bomo od Bogá doseglé?*

Védno prijetnawe mu bomo, in véyno zve-
líyal nas bo. — In zato smo tudé stvarjena.

Zakáj je tédej Bog ylovéka stvaril?

Bog je ylovéka stváril, de bə ga spoznál,
čestíl, lúbil, molil, mu sluxil, mu pokóren in
zvelíyan bil.

*Alé je Bog mémo ylovéwkeh duw we druge
duhóve stvaril?*

Bog je we druge duhove — angele stváril.

Kákorwn um in kákorwno vo.ło imajo angele?

Angelé imajo bol popolnoma um in bol-
we vo.ło ko ľudje.

Káj so tédej angele?

Angelé so zgół duhové, které imajo bol
popolnoma um in bolwe vo.ło ko ľudje, telesa
pa ne.

Zakáj je Bog angele stvaril?

Bog je angele stváril, de bə ga spoznále,
molíle, lúbíle, mu sluxíle, in de bə ľudí várovalé.

Kakó pravemo angelam, ké ľudí varéjejo?

Angelé varhé jim pravemo.

*Alé so vse angele dobre ostale, kákorwne
jih je bil Bog stvaril?*

Velíko angelov se je prevzelo, in se pre-
vzetnostjo so se Bogú neizrečéno zoperne in
uťrafnége vrédne storíle, bəxjo jézo in véyno
pogubléne se nakopalé.

Káj je Bcg se témé hudobnémé angele storil?

Bog je te hudobne angele zavergel, in ve
véyno peklenško tarp.lene obsódil.

*Kakó imenujemo te zaverzene angele?
Hudobe ali hudiče jih imenujemo.*

Kjé sta xivéla prva ylovéka?

Prva ylovéka sta vs raji xivéla, vs lé-
pam prijetnem kraji, kjer sta vse iméla, kar
sta potrebovála.

*Kákowna sta bila teló in duvá prvéh ylo-
vékov?*

Teló prvéh ylovékov je bilo zdravo, terd-
no, in iz posebne bõæje milostæ neumærjoue. —
Nu um je bil razsvétlèn, nu vola kæ dóbrému
nagnena. Lahko jima je bilo Bogá prav spo-
znatz, lubítæ, negovo volo spolnovátæ, in zve-
liyanema bitæ. Sreyæn, presreyæn je bil tædej
iz prvæga nu stan.

Od kogá sta iméla prva ylovéka vse letó dobro?

Od Bogá sta iméla prva ylovéka vse letó dobro.

Kdo tudæ nam daje vse dobro?

Lubæ Bog tudæ nam daje vse dobro. Od
Bogá imamo teló sæ peteræmæ pouctkæ, xivex,
obléko in stanováne. Bog nam je dal duwo zæ
umam in sæ svobodno volo, in nam we pose-
bno pomaga dóbræm, poboxnem in véyno zve-
liyanæm bitæ.

*Kdo skerbí tudæ za xivále, za zelouja in za
vse stvari?*

Tudæ za xivále, za zelouja in za vse stvari
skerbí Bog. Vse jim daje, kar potrebújejo.

Kakó právæmo zavolo téga Bogú?

Zavolo téga právæmo Bogú neskonyno
dobrótliv.

Káj se tedej pravz: Bog je neskonyno dobrót.liv?

Bog je neskonyno dobrót.liv, se pravz: po očetovo skzrbí za vse svoje stvari, vse dobro imamo od nega.

Káj nam pomága védzta, de je Bog neskonyno dobrót.liv?

Ker vémo letó, bodemo veselz in zadovolnz: če nam tudz nzhče noče pomágate; neskonyno dobrót.livz Bog, on naw nar bolz oče, nam hoče vselej pomágate, in datz vse dobro, kar potrebújemo.

Kz čému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskonyno dobrót.liv?

Ta misel naj nas spodbáda, de bodemo tudz mí svojemu bližnemu dobrz in dobrót.livz, in zmiram bolwz in pobožnzwz alz brumnzwz.

Kdo je prva ylovéka podúyil, kaj jima je storíte in kaj opustíte, de bosta dobra in pobožna?

Lubz Bog sam je prva ylovéka podúyil, káj jima je storíte in káj opustíte, káj je dobro in káj hudo.

Kákowno zapóved je Bog prvema ylovékama dal?

Bog je prvema ylovékama to zapóved dal: „Od vszga sadja vz raji jejta, samo od téga le drzvesa ne jejta. Če bosta od téga drzvesa jedla, bosta mógla umréz.“

Kákowna sta bila prva ylovéka Bogú, dokler sta to zapóved spolnovála?

Prva ylovéka, dokler sta to zapóved spolnovála, sta bila Bogú luba in prijetna.

In kakó jima je bilo takrat tudi per serne?

Pokojna in vesela sta bila.

Alz sta bila pa prva ylovéka Bogú zmirej pokorna?

Prva ylovéka nésta bila Bogú zmirej pokorna.

Kakó sta bila prva ylovéka Bogú nepokorna?

Od hudiča zapelána sta prva ylovéka od prepovedanega sadú jedla, in takó védama in radovolno hoxjo zapóvzd prelómila, to je, gréwila.

Kákowna sta pa zdé bila prva ylovéka Bogú, ko sta bila gréwila?

Ko sta prva ylovéka bila gréwila, sta bila Bogú zóperna.

Se kteremz besédame jima je Bog na znane dal, de sta mu zóperna?

Bog jima je se tém na znane dal, de sta mu zóperna, ker jima je gréh ouital, rekoč: „Zakáj sta jedla od sadú, od kterzga sam vama jéste prepovedal?“

In kakó jima je bilo zdé per serne, ko sta bila gréwila?

Dokler sta bila nedolxna, sta bila mirna in vesela; zdé pa, ko sta bila gréwila, sta bila nepokojna in xalostna. Peklo ji je, nepokoj in xalost sta nad svojim gréham obyutíla.

Kakó imenujemo tisto vz nas, kar nam prepoveduje, alz smo dobro alz hudo storíle, in kar déla, de nad dobrém pokoj in vesele, nad hudem pa nepokoj in xalost obyutemo?

To vz nas imenujemo vést.

Káj je tadej vést?

Vést je notrans glas, ktera nam perpova-
duje, alz smo dóbno alz hudo storilz, in ktera
dela, de obyutemo nad dobrém pokoj in vesele,
nad húdem pa nepokoj in žalost.

Kz yému nas vést pergana?

Vést nas pergana dóbno lubitz in storítz,
húdo pa sovrazitz in opustítz.

Kdo je vsakemu ylovéku vést dal?

Bog je vsakemu ylovéku vést dal.

Káj tadej Bog hoye in lubz, kaj pa sovrazz?

Bog hoye in lubz vse dóbno, in sovrazz
vse húdo.

*Ker Bog vse dóbno hoye in lubz, vse húdo
pa sovrazz; kakó mu zató pravzemo?*

Ker Bog vse dóbno hoye in lubz, vse hu-
do pa sovrazz, mu pravzemo neskonyno svet.

Káj se tadej pravz: Bog je neskonyno svet?

Bog je neskonyno svet, se pravz: on
hoye in lubz vse dóbno, in sovrazz vse húdo.

*Káj nam pomága védetz, de je Bog ne-
skonyno svet?*

Ker vémo letó, bodzemo pokojnz in veselz:
ye nas hudóbne ljudje tudz zanzújejo in so-
vrazzjo, kdaz lepó živzemo; Bog, on neskonyno
svetz, nas lubz.

*Kz yému naj nas pa tudz spodbáda misel,
de je Bog neskonyno svet?*

Ta misel naj nas spodbada, de lubímo in
storímo tudz mí vse dóbno, húdo pa sovrazímo
in opustímo, in tako védno svetéjwe perhájajmo.

Kaj je Bog Adamu in Evi rekel koj, ko sta bila gršvila?

Bog jima je rekel: „Zakaj sta jédla od sadú, kterzga sam vama jéstz prepovedal?“

Ko je Bog védel, de sta Adam in Eva gršvila; kjé je bil, kedar sta prepovedanz sad jédla?

Per nu priqujóu je bil, kedar sta gršvila.

Ye kdo kej déla, kjé móra bite?

Ye kdo kej déla, móra tudz tam priqujóu bite, kjer déla.

Kdo ohranjuje in vlada ale vodz vse vz nebeszh, na zemlz in pavsod?

Bog ohranjuje in vlada vse vz nebeszh, na zemlz in pavsod.

Ker pa Bog pavsod vse ohranjuje in vlada, na koleko krajéh móra bite priqujóu?

Na vszh krajéh, vz nebeszh, na zemlz in pavsod, mora bite priqujóu.

Kakó pravzmo Bogú, ker je vz nebeszh, na zemlz in pavsod priqujóu?

Zató mu pravzmo vszagapriqujóu.

Kaj se tedej pravz: Bog je vszagapriqujóu?

Bog je vszagapriqujóu, se pravz: on je pavsod, vz nebeszh in na zemlz.

Kaj nam pomagá védzta, de je Bog vszagapriqujóu?

Ker vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz: ye tudz nekogar né per nas; vszgamogounz in dobrótlivz Bog je pavsod per nas, pavsod nas usliwatz, pavsod nam pomagatz zamore.

Ke yému naj nas spodbáda misel, de je Bog vszagapriqujóu?

Ta misel naj nas spodbáda, de iméjmo

Boga védno pred oymí; de opuŕajmo húdo, in déljajmo dóbro povsod: ye smo tudz samí, in nas nobèn ylovzék ne vidz; Bog, on vszga-priyujóyze, je per nas, on nas vidz.

Kdo ohraníje in vlada vse stvari vz nebeszh in na zemlze?

Bog ohraníje in vlada vse stvari vz nebeszh in na zemlze.

Ker Bog vse ohraníje in vlada; kólako téga vé, kar je zdé, in se zdé godí?

Ker Bog vse ohraníje in vlada, torej tudz vse vé, kar je zdé, in se zdé godí; on vé vse sadáne.

Ko je pa Bog xé od nékzdej vse ohranováł in vladal; kólako téga vé, kar je xé bilo, in se je xé zgodilo?

Ko je Bog xé od nékzdej vse ohranováł in vladal, torej tudz vse vé, kar je xé bilo, in se je xé zgodilo; on vé vse preteklo.

Kdo bo pa tudz vz prihodne vse ohranováł in vladal?

Bog bo tudz vz prihodne, ob vszh yaszh vse ohranováł in vladal.

Kólako téga tzej vé Bog, kar we le bo, in se bo we le zgodilo?

Bog vé vse, kar we le bo, in se bo we le zgodilo; on vé vse prihódne.

Kdo je ylovéwko duwo stvaril?

Bog je ylovéwko duwo stvaril.

Kólako téga tzej vé Bog, kar ylovéwka duwa mislze in hoye?

Bog vé vse, kar ylovzék mislze in hoye; on

vé nawe nar skrivnéjwz mislz in æele, nęy mu ne móremo perkritz.

Kólzko tędej vé Bog?

Bog vé vse szdane, preteklo in prihodne, tudz nawe nar skrivnéjwz mislz in æele; Bog vé vse.

Kakó právemo Bogú, ker vse vé?

Ker Bog vse vé, mu právemo vszgakvédzn.

Káj se tędej pravz: Bog je vszgakvédzn?

Bog je vszgakvédzn, se pravz: on vé vse szdane, preteklo in prihodne, vé tudz nawe nar skrivnéjwz mislz in æele; torej mu nęy ne moremo perkritz.

Káj nam pomagá védzet, de je Bog vszgakvédzn?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz: ye ljudje, ko smo dębrz, tudz slabo od nas govore, Bog, on vszgakvédnz, nas pozná; ye tudz nawzłh potreb in texáv nęhye ne vé, Bog, on vszgakvédnz, jih vé.

Ke yému naj nas spodbáda mislz, de je Bog vszgakvédzn?

Ta mislz naj nas spodbáda kej hudzga nęlò ne mislętz alz poxelętz, we męn pa govoritę alz storitę, ko bz we takó skrivno in skrito ostálo; sej je vszgakvédnęmu Bogú vse znano.

Kakó právemo takemu ylovęku, kterę vse, kar storí, iz dębrega kęnņa storí, in de ga doseęe, perprávne perpomóyke izvólz?

Takęmu ylovęku právemo, de je modrz; in iz bólwegę kęnņa ko kej storí, in perprávnęwz perpomóyke ko izvólz, modręjwz je.

Kdo pa le vé vselej, káj je nar bole, in zamóre nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke izvolit̄, de svoj k̄n̄n̄ dosexe?

Bog le vé vselej, káj je nar bole, in zamóre nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke izvolit̄, de svoj k̄n̄n̄ dosexe, ker je vs̄gavéd̄n in vs̄gamogóȳn.

Kdo le stori tud̄ vse iz nar ból̄w̄ga k̄n̄n̄a, in izvól̄ nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke vs̄ to?

Bog le stori vse iz nar ból̄w̄ga k̄n̄n̄a, in izvól̄ nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke vs̄ to, ker je nes̄k̄n̄ȳno svet in nes̄k̄n̄ȳno dobrót̄liv.

Ko je t̄dej Bog vs̄gavéd̄n in vs̄gamogóȳn, nes̄k̄n̄ȳno svet in nes̄k̄n̄ȳno dobrót̄liv, iz kákown̄ga k̄n̄n̄a stori vse, in kákowne p̄rpomóyke izvól̄ vselej vs̄ to?

Bog stori vse iz nar ból̄w̄ga k̄n̄n̄a, in izvól̄ vselej nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke svoj k̄n̄n̄ spolnit̄.

In kakó právn̄mo Bogú, ker stori vse iz nar ból̄w̄ga k̄n̄n̄a, in izvól̄ vselej nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke svoj k̄n̄n̄ spolnit̄?

Nes̄k̄n̄ȳno mod̄r mu zató právn̄mo.

Káj se t̄dej prav̄: Bog je nes̄k̄n̄ȳno mod̄r?

Bog je nes̄k̄n̄ȳno mod̄r, se prav̄: Bog stori vse iz nar ból̄w̄ga k̄n̄n̄a, in izvól̄ vselej nar p̄rprávn̄sw̄ p̄rpomóyke svoj k̄n̄n̄ spolnit̄.

Kaj nam pomaga védet̄, de je Bog nes̄k̄n̄ȳno mod̄r?

Ker vémo letó, bód̄mo pokójn̄e in vesel̄: ye nas tud̄ kriz̄e in nadlóge tárejo; sej nam jih Bog, on nes̄k̄n̄ȳno mod̄r, pow̄le iz nar

bólwega konna, nar perprávnwz perpomóyka so nawega zveliyana. Kterz Bogá .lúbzjo, se jim vse vz dobro izíde.

Ke yému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskónyno moder?

Ta misel naj nas spodbáda, de vse, kar nam je Bog dál, vz dobro obrájajmo, in se zmiram modréjwz bitz perzadévajmo.

Kakó je .lúbz Bog dal, de se je prvwma ylovékama, dokler sta bila dóbra in mu pokorna, vz raji godílo?

Lúbz Bog je dal, de se je prvwma ylovékama, dokler sta bila tóbra in mu pokorna, vz raji dóbno godílo.

Kakó se jima je pa godílo, ko sta bila grzwíla?

Ko sta bila prva ylovéka grzwíla, sta kmal obyutíla, de nésta veq tako zdrava in sreyna kakor poprej. Nuno teló je oslabélo, je boléhate jelo, in umérjóqe postálo. — Boga in negóve svete vole nésta veq takó na tanko spoznála kakor poprej; teško sta bwxjo volo spolnovála, obyutíla sta vz sebz nagnene kz húdzmu, vz ktero poprej we míslzla nésta: nun um je otémnel, in nuna vola se je kz húdzmu nagníla.

Káj sta zdé prva ylovéka obyutíla, kédar sta vz Bogá míslzla?

Prva ylovéka sta zdé, kédar sta vz Bogá míslzla, nepokoj in stráh obyutíla, in se mu med drévje skrivála; nuna huda vést namrzq jima je gréh oytala.

*Kakó je Bog prvuima ylovékama na zna-
ne dal, de mu je gréh zópern?*

Neskonyno svéta Bog je se tém na zna-
ne dal, de mu je gréh zópern, ker jima je zaslu-
zeno wtrafnego napovédal.

Káj je Bog Eva rekál?

Eva je Bog rekál: „Velíko texav in rev-
bow iméla se svojímz otrónz, in moxú bow
podlozna.“

Káj je Bog Adámu rekál?

Adámu je Bog rekál: „Se potam vs obráz-
bow svoj kréh jédal, dokler se ne povérnew vs
zemlo, iz ktere se vzet. Prah sta, in vs prah
se bosta povérnila“, to je, umréts bosta móglá.

Kam je Bog prva ylovéka iz raja izgnał?

Bog je prva ylovéka iz raja izgnał vs
kraj, kjer sta móglá tárdó délatz, de sta se prexívila.

*Kakó da Bog we dan danáwnz, de se po-
bóxnem in mu pokórnem ljudém dostokrat godí?*

Tudz dan danáwnz da Bog we velikokrat,
de se pobóxnem in mu pokórnem ljudém do-
bro godí: Bog playúje dóbro dostokrat we na
tém svéts.

*Kakó pa da Bog, de se hudóbnem in mu
nepokornem veukrat godí?*

Hudóbnem in mu nepokórnem pa da Bog,
de se veukrat hudó godí: Bog wtrafúje húdo
veukrat we na tém svéts.

*Se yém playúje Bog dóbro, in wtrafuje hú-
do vselej we na tém svéts?*

Bog playúje dóbro vselej we na tém svéts
ze dóbro vstjó, húdo pa wtrafuje vselej se hu-
do vstjó.

Alz Bog xc na tém svétz vse dobro poverne, in vse húdo powtráfa takó, kakor se kdo zaslúxz?

Na tém svétz Bog we ne poverne vszga dóbrzga, in ne powtráfa vszga húdzga takó, kakor se kdo zaslúxz.

Kedáj pa bo Bog vse dobro povernil, in vse húdo powtráfal na tanko takó, kakor se kdo zaslúxz?

Bog bo po smertz telesa, vz prihódnem xivlénz vse dobro povernil, in vse húdo powtráfal na tanko, kakor se kdo zaslúxz.

Ker tédej Bog vse dobro poverne, in vse húdo powtráfa na tanko takó, kakor se zaslúxemo; kakó mu právemo zató?

Zató mu právemo neskonyno pravíyzen.

Káj se tédej pravz: Bog je neskonyno pravíyzen?

Bog je neskonyno pravíyzen, se pravz: Bog poverne vse dobro, in powtráfa vse húdo na tanko takó, kakor se kdo zaslúxz.

Káj nam pomága védzetz, de je Bog neskonyno pravíyzen?

Ker vémo letó, naj nam ne upáde serhe, ye nam ljudje tudz krivíno déljajo, nas xalzjo in pregánajo; Bog, on neskonyno pravíyzen, nam bo povernil po zaslúxénz.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskonyno pravíyzen?

Ta misel naj nas spodbáda, de storímo vselej dobro, ye nam tudz od lidí nobénzga pláyila né upate, in de opustímo vselej húdo, ye se nam tudz od lidí nobene wtrafnzge né bate.

Bog, on neskonyno pravíynz, bo vse dóbno go-
tovo povérnil, pa tudz vse húdo gotovo poutráfal.

*Na yém je gréh nepokóruyne pǝrvema ylo-
vékama wkódoval?*

Gréh nepokóruyne je pǝrvema ylovékama
na duwz in na telesz wkódoval.

*Káj je gréh pǝrvema ylovékama na telesz
wkódoval?*

Teló pǝrvzh ylovékov je gréh oslabil, in
umerjóye storil.

*Káj je gréh pǝrvema ylovékama na duwz
wkódoval?*

Um pǝrvzh ylovékov je gréh otzmnil, nu-
no volo kz húdzmu nagnil, ji bǝxje jeze in
véynzga pogubléna vrédna storil.

*Alz je gréh nepokóruyne le pǝrvema ylové-
kama wkódoval?*

Gréh nepokóruyne né le pǝrvema ylové-
kama, ampak je tudz nam, kz smo nunzga za-
róda, wkódoval na duwz in na telesz.

Káj je ta gréh vsz m ľudém na telesz wkódoval?

Ta gréh je teló vszh ľudí oslabil, in umer-
jóye stóril, to je, yasnz smertz podvzrgel.

Káj je ta gréh vsz m ľudém na duwz wkódoval?

Ta gréh je nam vsz m um otzmnil, de ne
móremó veq bǝxjih lastnóst in bǝxje vole prav
spoznátz; je navo volo kz húdzmu nagnil; nas
je bǝxje jeze in véynzga pogubléna vrédne stóril,
to je, véyno smert nam nakǝpal.

*Ker se ta gréh iz Adama in Eve vz vse
ludí izvira, kakó mu právzmo zató?*

Ker se ta gréh iz Adama in Eve vz vse

ludí izvira, mu právemo izvírne ale pojerbane gréh.

Ale je Bog ludí zavolo gréha vékomej zavérgeł, kakor prevzetne angele?

Bog ludí zavolo gréha né vékomej zavérgeł, kakor prevzetne angele, tamuy je we parvzm starwem oblúbil Odrzewenika, ktere bo ne in vse ludí od gréha in od utrafnege gréha odréwil, jih spet umne, dobre, Bogú prijetne storil, in vékomej zvelíyal.

Káj sta prva ylovéka nad gréham obyutíla, ko sta ga bila spoznála?

Ko sta bila prva ylovéka svoj gréh spoznála, sta žalost nad nim vz serne obyutíla, in celéla, de be ga nekóle ne bila storila, to je, kes ale grevnege sta iméla.

In kaj sta prva ylovéka skleníla?

Prva ylovéka sta terno skleníla veuy ne grawíte, pobólwala sta se.

Ko sta se prva ylovéka pobólwala, kaj jima je Bog zavolo oblúblenega Odrzewenika storil?

Bog jima je zavolo oblúblenega Odrzewenika gréh odpústil.

Kóleko ludém je we zdé Bog prpravlen gréhe odpustíte, ye se resniyno pobólwajo?

Bog je vsem ludém prpravlen gréhe odpustíte, ye se resniyno pobólwajo.

Ker Bog vsem ludém gréhe odpúuya, ye se resniyno pobólwajo, kakó mu právemo zató?

Zató mu právemo neskonyno usmílen.

Káj se tedej pravz: Bog je neskønyno usmílen?

Bog je neskønyno usmílen, se pravz: Bog vsam ljudém odpuuja gréhe, ye se rsníyno pobólwajo.

Káj nam pomága védatz, de je Bog neskønyno usmílen?

Ker vémo letó, nekár ne obúpajmo, ye smo grzvílz, pa se rsníyno pobólwamo; Bog, on neskønyno usmílenz, nam bo gréhe odpustil.

Ke yému naj nas spodbáda miszl, de je Bog neskønyno usmílen?

Ta miszl naj nas spodbáda, de se iz lubezne do neskønyno usmílenzga Bogá pobólwajmo, vz prihodne vsánzga, tudz nar mánwzga gréha várzjmo, in svøjimu bližnømu, ye nas razxálz, iz serŋa radz odpustímo.

Káj je Bog prrvzma ylovékama napovédal, ako jésta od sadú, ke jima ga je jéste prepovédal?

Bog je prrvzma ylovékama napovédal, de bosta umérta, ako jésta od prepovédanzga sadú.

Káj se je tudz rës zgodilo, kedar sta bila bøxjo zapóvzd prelomíla?

Ko sta bila bøxjo zapóvzd prelomíla, se je vse na tanko spolnílo, kar jima je bil Bog zazúgal.

Kdo nam vsélej vé rsníyno povédatz?

Bog nam vé vselej rsníyno povédatz, ker je vszgovéden.

Kdo nam tudz vsélej hoye rsníyno povédatz?

Bog nam vsélej hoye rsníyno povédatz, ker je neskønyno svet, in vse hudo, torej tudz vsako laz sovražez.

Ko je tedej Bog vszganédzen in neskønyno svet, kákowno je vse, kar nam on pové ale razodene?

Vse, kar nam Bog pové ale razodene, je rzsniyno.

In ker je Bog vszgamogóyzen, kolko téga, kar reye, xuga ale oblubz, zamóre spolnítz?

Ko je Bog vszgamogóyzen, zamóre tudz vse spolnítz, kar reye, xuga ale oblubz.

Ker je vse rzsniyno, kar nam Bog pové ale razodene, in ker vse spolnz, kar xuga ale oblubz; kako mu pravzmo zató?

Zató mu pravzmo neskønyno rzsniyzen.

Káj se tedej pravz: Bog je neskønyno rzsniyzen?

Bog je neskønyno rzsniyzen, se pravz: vse, kar reye, je rés, in kar xuga ale oblubz, vse spolnz.

Káj nam pomága védztez, de je Bog neskønyno rzsniyzen?

Ker vémo letó, bódzemo pokojnz in veselz. Vse je rés, kar kolz nam je Bog razodél; vse bo dopólnil, kar kolz nam je oblúbil: sej je on neskønyno rzsniyzen.

Kz yému naj nas spodbáda misz, de je Bog neskønyno rzsniyzen?

Ta misz naj nas spodbáda, de govorímo vsélej rzsniyno, vsako lax in hinávuyzeno pa sovra-xímo; de storímo vselej zz veselz vse dobro, in opustímo vse hudo: ker Bog, on neskønyno rzsniyzen, bo gotóvo dopólnil, kar je dóbrz oblúbil, in hudóbnz zaxúgal.

Alz je svét vsélej bil?

Né bil vsélej, zayel je bitz.

Alz bo pa to zmiram, kar vidamo na svétu?

Ne bo zmiram, néhalo bo bitu.

Kdo pa nekólu né zauel bitu, in nekólu ne bo jénal bitu?

Bog nekólu né zauel bitu, in nekólu ne bo jénal bitu; on je vsélej bil, je, in bo vsélej.

Ker je Bog vsélej bil, je, in vsélej bo, kakó mu právemo zato?

Zató mu právemo véuzn.

Káj se tedej pravu: Bog je véuzn?

Bog je véuzn, se pravu: Bog je vsélej bil, je, in vselej bo.

Káj nam pomága védu, de je Bog véuzn?

Ker vémo letó, bodemo pokójne in veselú: ye nam tudu staru alu drugu dobrótnaku odmerjú; Bog, nau nar bolúu oue, on véuno xiví, in nam ve vsaku silu zamóre in hoje pomágate.

Ku yému naj nas spodbáda misel, de je Bog véuzn?

Ta misel naj nas spodbáda, de dóbro vselej storímo, in húdu vsélej opustímo, ker Bog, on neskonyno svetú, dóbro vékomej lubu, in on, neskonyno pravíyne, bo dóbro vékomej vraueval, in húdu vékomej utrafovál.

Alu je kaku stvar na svétu zmiram taka, kakorvna je bila?

Né je take stvarí na svétu; vsaka prhája drugáyna, kakor je bila, se spreména.

Kakovne so tedej vse stvarí, ko se spreménajo?

Vse stvarí so spremenlívne.

Kdo le se pa nikedar ne spremeni, in je vékomej zmiram tiste?

Bog le se nikedar ne spremeni, in je vékomej zmiram ravno tiste.

Kakó pravemo Bogú, ker se nikedar ne spremeni, in je zmiram ravno tiste?

Zató mu pravemo nespremenliv.

Káj se tedej prave: Bog je nespremenliv?

Bog je nespremenliv, se prave: vékomej je zmiram ravno tiste.

Káj nam pomága védetz, de je Bog nespremenliv?

Ker vémo letó, bódzemo pokójnz in veselz. Na nobéno stvar na svétz se ne móremo popólnama zanéstz, spremenlívze so; Bog pa je nespremenliv, zmiram ravno tiste vszgamogóyuz in neskonyno dobrótlívze oye, kterz nam vselej pomagatz zamore in hoye, le nan se zamóremo vselej popolnoma zanestz.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je Bog nespremenliv?

Ta misel naj nas spodbada, de sa przadújmo zmiram svetó xivétz; sej Bog, on nespremenlívze, je zmiram tiste, kterz dóbro lubz in vrayúje, húdo pa sovrázze in utrafúje.

Ktcre baxje lastnóstz so nam sosebno védetz?

Te le lastnóstz baxje so nam sosebno védetz:

1. Bog je vszgamogóyuz: stváril je nebó, zemlo in vse, kar je; nemu né naz nemo-góye storitz.

2. Bog je neskonyno dobrótliv: po

očetovo skrbí za vse svoje stvari, vse dobro imamo od nega.

3. Bog je vszagavédan: vé vse, sadane, pretkelo in prihodne, vé tudz nawe nar skrivnejwz mislz in xele, torej mu nez ne móremo pèrkritz.

4. Bog je vszagaprijújóy: povsod je, vz nebeszh in na zemlz.

5. Bog je zgol duh: bitje, kz ima nar bol popólnama um in nar bolwz volo, telesa pa ne.

6. Bog je neskonyno svet: hoqe in lube vse dobro, in sovráx vse húdo.

7. Bog je neskonyno modar: stori vse iz nar bolwzga konna, in izvólz vselej nar pèrprávnwz pèrpomóyke svoj konna spolniz.

8. Bog je neskonyno resníyzen: vse, kar reqe, je rés, in kar xuga alz oblúbz, vse spolnz.

9. Bog je neskonyno pravíyzen: povrne vse dobro, in powtráfa vse húdo na tanko takó, kakor sz kdo zaslúxz.

10. Bog je neskonyno usmílen: vszm ludém odpuyja gréhe, qe se resníyno pobólwajo.

11. Bog je véyzen: je vselej bil, je, in bo vselej.

12. Bog je nespremenliv: vékomej je zmiram ravno tistz.

Kákowne so vse te bwxje lastnóstz?

Takó dóbne so vse te bwxje lastnóstz, de nez bolwz in bol popólnama ne mórejo bitz.

Od kogá ima Bog te nar bolwz in nar bol popólnama lastnóstz?

Bog ima sam od sebe te nar bolwz in nar bol popólnama lastnóstz.

Kaj je tadej Bog?

Bog je sam od sebe neskončno popolnoma bitje.

III. KAR JE BOG STORIL, PREDEN JE ODRŹEWENIK NA SVĚT PRWZL.

Alz je ob.lub.lenz Odrzewenik prenej po grěchz prvzih starzew na swět prwz?

Ne prenej, we le wtira tawzent lět. po stvarjěnz svztá.

Je lz Bog med těm Judi brez pomóuz in brez poduyěna pústil?

Bog né med těm Judi brez pomóuz in brez poduyěna pústil. Ěe prva ųlověka in pozněje veų svetzih mox je podúyil, kákowne lastnósz de ima, in kaj de od nas hoye. Te swete moxe imenújemo oyáke alz patrijárhe.

Kterz so leti svetz oyáke?

Leti svetz oyáke so: Noe, Abraham, Izak, Jakop.

Ktero ludstvo je bilo iz Jákopovzih mlajzew?

Iz Jákopovzih mlajzew je bilo Hebrějsko ludstvo, kterzmu se tudz pravz Izraělsko alz Judovsko.

Po kom in vz ųěm je Bog Izraělsko ludstvo sosebno podúyil?

Bog je sosebno po Mojzese Izraělsko ludstvo podúyil, kákowzn de je, in kaj od ljudi hoye.

Kjě je Bog Izraělskemu ludstvu swójo volo alz swóje zapóvedz oznánil?

Na Sinajské gorz je Bog Izraělnam swóje zapóvedz oznánil, ko so po izhódz iz Egípta vz puųjávz bili.

Alz so Izraelne bõxje zapovede na tanko spolnovale?

Izraelne so bili Bogu vseskozi nepokorne; sosebno so radi malike družeh narodov molile, in takó se bõxje jeze in wtrafnõge vrédne storile.

Kakó je Bog nepokorne Izraelne ka pokore in pobõlwanu napravlal?

Bog je nepokorne Izraelne yasz ze lépo in dobrótame, yasz sa húdo in wtrafnõgame ka pokore napravlal.

Po ktereh sveteh moxeh je Bog Izraelne sosebno ka pokore opominal?

Po prerókeh je Bog Izraelne sosebno ka pokore opominal.

Kdo so bili preróke?

Preróke so bili svete od Bogá poslana moxje, kterz so iz bõxjiga navdajana ludi v bõxjih lastnosteh in bõxji volz poduyevalz.

Sz yem so preróke spriyevalz, de jih je Bog poslal, in de je bõxji nez uk?

Preróke so ze bõxjo pomoujõ take dela delalez, kterz nezhe ne more delatz, kakor sam Bog; tém delam právno yudez. Tudz so iz bõxjiga navdajana take prihõdne rzqi napovzdovalez, kterz nezhe ne more prevédatz, kakor le vszgovédnz Bog; tém napovzdovanem právno prerókbe. In sz témz yúdez in prerókbame so spriyevalz, de jih je Bog poslal, in de je bõxji nez uk.

Od kogá so preróke sosebno veliko prerokovalez?

Preróke so sosebno veliko od oblúbtenzga Odræwenika alz Mesija prerokovalez.

Káj so preróka od oblúblenega Održenika prerokovála?

Preróka so prerokovála: de bo Održenik iz Júdovega rodú in iz Dávidove hiše; de bo sveta devina negova mat; de bo v Bétlehemu rojen, in v Nánaretu zrejèn. Prerokovála so, de bo svet mox v pučávu Judí ka pokóra in pobóluvanu opomínal in kerúevál, tar jih takó ka negóvemu prihódu prpravál; de bo po tém Održenik sam oytno med Judí stópil, jih boxjih lastnóst in boxje vole popolnama podúpil, in jih prepričala, de je od Bogá poslán, yudexe délal. Prerokovála so, de ga bodo hudóbnu Judje zavolo negóvga uka sovračila, pregánala, in póslednuy umorila; de pa ne bo v gróbu ostál, ampak od märtvuh vstal; de se bo po tém negov uk po vsém svéta razvíril, in de bo do konca svéta.

Zakáj je Bog tólekan od Mesija po prerókeh napovédal?

Zató je Bog po prerókeh tólekan od Mesija napovédal, de so ga ljudje, kedar je prwál, po téh znamenih spoznála mögla.

IV. JĚZUS JE OBLUBLENĚ ODRŽENIK svéta, ker se je nad nim vse spolnilo, kar so preróka od Održenika prerokovala.

Kedáj je oblúblen Održenik na svét prwál?

Oblúblen Održenik je pred osmnaest sto léta na svét prwál, in ta je Jezus Kristus.

Káj nam svete evangéli pové od Jezusovęga prihóda na zemlo?

Od Jezusovęga prihóda na zemlo nam svete evangéli to pové: Velkę angel Gábriel je prwzł kę Marii, presvete dęviny vę Nanařets, ktera je bila sę svetem mořem Joxefam zaruęena, in ji je oznánil, de bo matę oblúblenęga Mesija.

Kakó je angel Gábriel Marii oznánil, de bo matę oblúblenęga Mesija?

To ji je angel sę tēma besédamę oznánil: „Čeųęna Marija, mílota polna, Gospod je sę tebój, tí sę oblagodárjena med xenámę. Od svetęga Duhá bow sinú spoęela; velk bo, in sin Narvıęęga se mu poręęe. Jezusa, to je, Odręwenika, ga imenuj, ker bo ludi od nęh gręhov odręwil.

Čęgáv sin je tędej Jezus?

Jezus je edinorojenę sin Bogá Oęęta.

Od kogá je Marija Jezusa spoęela?

Marija je Jezusa od svetęga Duhá spoęela.

Kjé je bil Jezus rojen?

Rimskę řesar je dál povéle vsam Judam, de naj se dadó popisatę vę tistem městę, kjer so bili nęh dędje rojenę. Torej sta wla tudę Joxef in Marija vę Bétlehem, vę Dávidovo město, ker sta bila obá iz kraleve Dávidove hiwe; in túkej je bil Jezus po nęęę vę hlęvę rojen.

Komú je bilo Jezusovo rojstvo oznáneno?

Jezusovo rojstvo je bilo oznáneno:

1. po angele dębręm pastírjem, kę so bili po nęęę na stręęę per svęjh qędah; in so urno wle, in ga molile.

2. Po neznané zvezde módrém vs jutrove dexéle, kterz so tudz wle, ga molíle, in mu zlatá, kadíla in mire vs dar párnéle.

3. Po módréh kraľu Heródu in pismo-úkam.

4. Po Simeone in Anz vs témpzlnz ludém.

Káj je mislel Heród ze Jezusam storíte?

Grozovíte Heród je iskál Jezusa umoríte, in je bil zató módrém hinávsko rekál, de naj se ke nemu vérnejo, ko ga najdejo, de tudz on pojde, in ga bo molil.

Alz so se módrz ke Heródu verníle?

Néso se. Vs spanz jim je bilo razodéto, de naj se ne vrařajo ke Heródu, in so wle po druge potz vs svøjo dexélo.

Káj je stóril Heród, ko je zvédel, de so se módrz po druge potz vs svøjo dexélo verníle?

Heród se je razsérdil, in je ukázal po Bétlehemz in okóle Bétlehema vse otrøke, kar jih je bilo dvé létz alz mzn staréh, pomoríte, ker je ménil, de bo tudz Jezus med nimz.

Kakó je Jezus Heródove grozovitostz odwzl?

Angel Gospódov se je Joxefu vs spanz pzkázal, in je rekál: „Vstànz, vzémz déte in negovo mater, in bézsz vs Egipt.“ Joxef je stóril takó.

Doklèj sta Joxef in Marija ze Jezusam na Egiptovskem ostála?

Joxef in Marija sta ze Jezusam takó dolgo na Egiptovskem ostála, de je kraľ Heród umzrl. Po tém sta se na bøřje povéle vs Nánřaret verníla, in ondz je bil Jezus zřejèn.

Kaj sosebnega vemo od Jezusove mladosti?

Jezus, dvanaest let star, ješel se svojimz staroz v Jerúzalem na velikonoynz praznek. Ko so se bili staroz æe domú vrnile, je Jezus we v Jerúzalemez ostal, in tretji dan so ga nalez v témpelnez med pismoúkz, kè jih je poslúwal in izpraweval, in jim takó umno odgovárjal, de so se vsz negovz úmnostz in negovz odgóvoram silno yudílz. Na to se je æ' nimz v Nánaret vénil, jim je bil védno pokóren, in je rastel, kakor v starostz, takó tudz v modróstz in prijetnostz pred Bogam in ludmí.

Kdo, so prerókz prerokoválz, de bo Judí kè uku Odrzweníkovzmu pèrprávlal?

Prerókz so prerokoválz, de bo svet mox v puufávz ludí kè uku Odrzweníkovzmu pèrprávlal.

Kakó se je to prerokóvané spolnílo?

Na Júdovskz je xível bogabojey duhóvz Nahaníja, in negovz xenz je bilo ime Elizabeta. Silno sta sinú zeléla, pa æe zelò stara sta bila. Ko je nekzdej Nahaníja v témpelnez kadílo za-xígal, se mu je angel pèrkázal, in mu sina napovédal, kterzga naj Janeza imenúje, in ostrzga xivléna navádz, ker bo v puufávz ludí kè pokórz in pobólwanu opomínal, in kè uku Odrzweníkovzmu pèrprávlal.

Kaj je Janez stóril, ko je bil odrástel?

Kedar je bil Janez odrástel, je jel v puufávz ob rékz Jórdanz ludí oytno uyitz, in jih je kè pokórz opomínal, de bz se vdlezlz neizreyéno velike sreçe, kè bo ludém po Odrzweníkz dowla; kterz so oblubílz pobólwatz se,

jih je v^z znamne nótrane úístost^e v^z r^ek^e Jór-
dana k^{er}stíl.

Al^e se je tud^e Jezus Janezu k^{er}stít^e dá^l?

Tud^e Jezus se je Janezu dá^l k^{er}stít^e, nam
v^z z^gled, de tud^e rad^e storím^o vse, kar Bog
od nas ho^ye.

Kaj se je z^godilo p^{er} Jezusov^em k^{er}st^e?

Ko je bil Jezus k^{er}u^{je}n, so se nebesa od-
p^{er}le, sv^et^e Duh je p^{er}v^el vídama v^z podó^be
golóba nadn, in neb^evk^e Φ ye se je oglásil iz
nebes, reko^y: „Ta je p^{re}lú^be moj sin, k^e
imam dopadéne nad nim.“

Kaj je Janez ljud^em od Jezusa p^{ri}yá^l?

Janez je o^yítⁿo p^{ri}yá^l, de je Jezus ob^lu-
b^len^e Odr^zveník, jagne b^ox^je, k^e odjém^le gré-
he sv^etá; de je bil Jezus z^davnej p^{re}d nim;
de je Jezus velíko velíko imenítⁿost^e od nega,
in de mu né vréd^en jermenov od úév^lev odvezat^e.

Kam je Jezus w^el, ko je bil od Janeza k^{er}u^{je}n?

Jezus je w^el po tém v^z drugo pu^uyávo,
kjer je wtirdeset dní in no^yí se p^ostíl in m^o-
líl, in se k^e sv^ojimu uku in t^{er}p^lénu p^{er}p^{er}á-
v^lal. Po tém je bil od hudí^ya trikrat skuwan.

Kedáj je Jezus u^yít^e zayel?

Jezus je v^z tríd^eset^em lét^e sv^oje stárost^e
u^yít^e zayel.

*Káj posebn^ega vémo od Jezusa, ko je u^yít^e
zayel?*

Ko je Jezus zayel u^yít^e, s^e je

1. u^yenⁿov vz^el, in z^{me}d n^eh dvanajst
apóst^elnov izv^olil, de b^e po negov^em odhó^de
negov náuk po vs^em sv^et^e oznanová^le.

2. S^e tém^e je h^odil po sv^oji d^ex^el^e od kraja

do kraja, je povsód uýil in razodéval vesele rásniçe, de jih vervajmo, in lépe yednostá, de jih spolnújmo.

3. Je opomínal vse ká pokórz in pobólwanu, ovráyal pismoúkam krive nauke, in svaríl pregréhe Judov, zlastá farižéjev.

4. Je povsód dobróte skazováł.

Sá yém je Jezus spriyal, de ga je Bog poslál, in de je bõxji negov náuk?

Jezus je sá yúdexz spriyal, de ga je Bog poslál, in de je bõxji negov náuk.

Kákovne yúdexz je Jezus délal?

Jezus je vodo vz vino spreménil, dvakrat zá malo kruhz in ribamz veý tavæzent Judí nasítal, vétru in morju zapovædováł, po morji kakor po suhem hodil.

Kákovne yúdexz je Jezus sosebno nad ljudmi délal?

Jezus je dajal slépam, de so vídáz; gluhem, de so slíwaláz; mútastem, de so govoriláz; hrómam, de so hodiláz; góbove je oyiúevál; vsákorwne bolníke, tudáz take, ká so bili drugèj deleý od nega, je ozdrávil; hudíyze je izgánal, in mærtve oxívlal.

Kákó je Jezus te yúdexz délal?

Kar hotel je, in zgodilo se je. Nelò nobénega zdravíla ká tému né potrebovál. Pogled, beséda od nega, to je bilo dõstáz, in yudex se je zgódil.

Sá yém we je Jezus priyal, de je od Bogá poslán, in de je bõxji negov uk?

Jezus je take ræýí prerokováł, ká jih le Bog, nehýe drúg védetáz ne more. Prerokováł

je, de bo velíko trpel, na kriaz umarl, in tretji dan od mrtvah vstal, de bosta mésto Jeruzalem in témpel razdjána, de se bo negov bo-xji uk med vsamz naródz razvíril, in bo ostal do kónna svéta. In vse te prerókbe so se na tanko spolnile.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do nebeskzga Oqeta?

Jezus je pogósto in rad kž svøjimu nebeskzmu Oqetu molil; dðstzkrat je pol noyí, zas pa nelo noy molil in premíwlevál. Pzr vsakem trplénz in vesélz je svøje sarnje kž nebesam povzdvigovál, in sz vse svøje xivléne parzadéval, de bz nebeskzga Oqeta povsód spoználz in molílz. Jezus je svøjiga nebeskzga Oqeta lubil qez vse.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do ludi?

Jezus je vse ludi lubil, ker so vsz otrønz negónzga nebeskzga Oqeta, in po bo-xji podóbz stvárjenz. Torej jih je bo-xjih lastnóst in bo-xje vole uyíl, je gréwnzke kž pobólwau in pokórz opomínal, slabe kž dóbrému spodbádal, dóbre vz qednostz in pobóxnostz pokrepqevál in potrdovál. In nzlò svøjo kri prelítz je bil parprávlén, de bz ludi od gréha réwil, in véqno zvelíqal.

Ktere ludi sz je Jezus parzadéval nar prvy poduyítz in pobólwatz?

Jezus sz je sarnèr vse ludi parzadéval poduyítz in pobólwatz, nar prej pa Jude, ker je med nimz xível, in ker je bil nzm, Abráhamovz mlaqwem, prvy Odræweník oblúblen.

Pa tudi Judam zóperne Samarijáne je napelevál rásniño spoznátz. Nar raji pa je Jezus imel mlade ludi in ludi nízkzga stanú, ker so se takz nar raji poduyítz in pobó.lwatz dalz.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do hudobnzeh in pregréwnzih ludi?

Jezus je tudi hudobnzem in pregréwnzem ludém veliko dóbrazga stóril; zé lubeznzjo in krotkóstjo jih je uyíl in bó.lwal, in ko so se rásniño pobó.lwatz, jim je gréhe odpústil.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do sovráxnzkov?

Jezus je svøjim sovráxnzkam na rávnost rásniño pravz, jim nzh nápake in pregréhe lubeznívo oyítal, in jih xélel poduyítz in pobó.lwatz. Vse nzh pregánane, obrekováne in vklíneváne je volno potérpel, in jim to zé dobrótamz povrayevál. Uyíl je: „Lubíte svøje sovráxnzke; dóbno jim storíte, kterz vas sovráxnzjo; molíte zane, kterz vas pregánajo.“ In kar je uyíl, je tudi stóril.

Kákowno je bilo vse Jezusovo xiv.léne?

Brez mádexa in graje je bilo vse Jezusovo xiv.léne. Takó svetó je xível, de ga tudi negóvz nar hujwz sovráxnzkz néso móglz nobénzga pregréwka obdolxítz.

Alz so vsz verovalz vz Jezusa?

Velíko jih je vz Jezusa verovalo. Pa velzka duhóvuyzna, pismoúkz in farizéji so ga yertílz, in skuwalz umorítz, ker jim je vpriyo ludi nzh hinávstvo oyítal, in ker se je veliko ludstva negovzga uka prijemalo.

Kdo je Jezusa sovračnikam zdal?

Juda Iškarijot zmed dvanajstih apóstelnov je Jezusa za trideset srebrnikov sovračnikam zdal.

Kaj je Jezus we pred svojim trplénem tista veyer stóril?

Jezus je we pred svojim trplénem tista veyer se svojime apóstelné velikonóyno jagnó jédel. Po veyerji je vzel kréh ve svoje svele roke, ga je posvetil, zahválil nebewkzga Očeta, in rekel: „Vzemíte, in jéjte; to namrý je moje teló, ktero bo za vas ve smert dano.“ Po tém je vzel keléh ze vinam, ga je posvetil, zahválil nebewkzga Očeta, in rekel: „Vzemíte, in pite iz nega vsz; to namrý je moja kri nóvzga zakóna, ké bo za vas in za neh veliko prelíta ve odpújene gréhov. To storíte ve moj spomin.“

Kam je wél Jezus po zadné veyerji se svojime apóstelné?

Po zadné veyerji je wél Jezus se svojime apóstelné na Olsko goró, in je onde veliko xalost in smertne texáve trpel.

Kaj je Jezus ve svojih velíngh texávah stóril?

Jezus ve svojih velíngh texávah je padel na obráz, in molil rekóy: „Oče! ako je mogoče, odvérne od mene to grenko trpléne; vendar ne moja, ampak tvoja vola naj se zgodi.“

Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus odmólit?

Kédar je bil Jezus odmólit, ga je angel ze nebes pokrepqál, in je ze apóstelné wél zdajévnu naprótz. Briqe in vojufáke so Jezusa prijelz, zvezáls, ga ké veléke duhóvuzné in druge dan ké Rímskemu oblastníku Pónnju Pilatu

pečálal, krivo točil, in mu smert prosil. In Pilat ga je iz strahú pred Juds po nedólanu kž smert na križ obsóvil.

Kjé je bil Jezus Kristus križan?

Na gora Kalvárii pž Jerúzalema je bil Jezus Kristus križan, in je na križ umrl.

Kaj posebnoga se je ob Jezusove smerti godilo?

Ob Jezusove smerti je gosta tema vso de-
xélo pokrila, zagrinálo vž témpelna se je pre-
térvalo od verha do tál, zemla se je tresla, in
skale so pókale. Rimskž stotnik, kž je pž kri-
ž straxo imel, je zavpil: „Gotovo, bœji Sin
je bil ta!“ In vsz, kž so to vídž, so se na
pžsz térkalž, in se stráhama varnilž.

Kdo je pokopal teló Jezusa Kristusa?

Jozef Arimatéjin in Nikodem sta Jezusovo
teló vž drago tenqinó zavíla, in vž nov vž skalo
vsékan grób poloxíla, kamor we nzhje né bil
poloxèn.

*Kar je teló Jezusa Kristusa vž gróbe lexá-
lo, kam je bila negova duva wla?*

Kar je teló Jezusa Kristusa vž gróbe lexá-
lo, je bila negova duva vž predpékel wla, vž
kraj, kjer so bile hranene, dokler jih Jezus né
révil, duwe vszh, kar jih je od nékadej svetó
xivélo in umérlo.

Kedáj je Jezus od smerti vstal?

Jezus Kristus je tretji dan po svoji smerti
ž lastno mojjó neumerjóy in qestítliv od smerti
vstal.

*Kakó je Jezus svoje apóstelne in uqenne
prepriyal, de je rës od smerti vstal?*

Jezus se je posámeznem in tudž zbranem

učenjam perkázal, je vpričo nãh jédel, se jim je dotaknítz dal; enkrat se je na gora učenjam, kã jih je bilo nad pet sto, vsãm kmalã perkázal, in jih sz tém popólnama prepríqal, de je rãs od smertã vstal. Tude Jezusovã sovrãznãkã so zvédzãz po vojupãkãh, kã so pãr gróbã straxo imãz, de je Jezus od smertã vstal.

Kólãko yasa je bil Jezus po svõjim vstajãnz we na zemãz?

Jezus je bil po svõjim vstajãnz we wtirdeset dni na zemãz, je apóstãlne in učenje bol na tanko podúqil, in jim oblúbil pomoq s. Duhã, kã jih bo vso rãsníqo uqil, in jim vse na misel dal, kar kolã jim je bil ñn rekel.

Kjã je Jezus vz nebesa wãl?

Jezus je na Olskã gora vpriqo svõjih učenjov vz nebesa wãl, kjer sedí na desníqã Bogã vsãgamogóqnzãga.

Alã bo Jezus spet pãrwãl?

Jezus sam je rekel, in dva ángela po negóvãm vz nebo odhódz sta djala, de bo sodnz dan — kónãq svatã — zã vãlãko oblãstjo in qastjõ spet od nebes pãrwãl sodãt vse ludi, dóbre vãkomej vz nebesãh obdarít, hudóbne pa vãkomej vz pãklã powtrãfat.

Nad kom se je tãdej vse na tanko spolnãlo, kar so prerókã od Odrãwenika prerokovãlz?

Vse to, kar so prerókã od Odrãwenika prerokovãlz, se je na tanko nad Jezusãm spolnãlo.

Kaj tãdej spoznãmo iz tãga?

Iz tãga spoznãmo, de je Jezus rãs Odrãweník, kterãga je Bog pãrvãm starwem in vsãm ludãm oblúbil.

V. JEZUS JE OBLUBLENŹ ODRŹWENIK,
ker je vse stóril, kar je imel OdrŹwenik
storitz, de bŹ ludí rŹwil od vsŹga, kar
je grŹh wkódoval.

*Káj je grŹh pŹrvŹm starwem in nam vsŹm
wkódoval?*

GrŹh je teló pŹrvŹh starwem in vsŹh ludí
oslábil, in umŹrjŹwe stóril; je um otŹmnil, de
brez bŹxjiga poduyŹna Boga in negove svete
vole nŹy veŹ prav ne spoznámo, je volo kŹ
húdmu nagnil, nas je bŹxje jeŹe in véŹnŹga
pogublŹna vrŹdne stóril.

*Káj je tŹdej OdrŹwenik imel storitz, de bŹ
nas rŹwil od vsŹga, kar nam je grŹh wkódoval?*

OdrŹwenik je imel nas poduyitz, de bŹ
Bogá in negovo sveto volo prav spoznáŹ, nas
kŹ dóbrŹmu prenagnitz, rŹvitz od jeŹe bŹxje
in od véŹnŹga pogublŹna.

1. Jezus je ludí uyil Bogá in negovo
volo prav spoznáŹ.

Káj nas je Jezus od Bogá uyil?

Jezus nas je od Bogá uyil, kákwne last-
nŹstŹ alŹ kákwno natóro de ima, in káj de od
nas hoŹe.

Káj nas je Jezus od bŹxje natóre uyil?

Jezus nas je uyil, de so tri bŹxje osebe
alŹ pŹrwóne: ŲŹe, Sin in s. Duh; pa de ima-
jo te tri bŹxje pŹrwóne ene in ravno tiste bŹ-
xje lastnŹstŹ, in tŹrej le eno bŹxjo natóro, de
so skupej le en Bog.

Káj nas je Jezus sosebno od prve boæje prwóne uyíl?

Jezus nas je uyíl, de je prva boæja prwóna, Bog Oue, sam od sebe od vékomej, de je sê Sinam in s. Duham vred vse stváril, de vse ohránz in vlada, de sosebno za nas po ouetovo skerbí, in de je vsêm ludém nar bolwz Oue.

Káj nas je Jezus od svøje lastne prwóne in imenitnostz uyíl?

Jezus nas je od svøje lastne prwóne in imenitnostz uyíl, de je røjen od Bogá Ouea od vékomej, in tædej edinorojenz Sin boæji; de ima ravno tiste boæje lastnóste kakor Oue, de je Ouetu od vékomej popólnama enak, in torej právz Bog; de se je pa vz çasz vylovéyíl, nas sê svøjo smertjo na kriæz odréwitæ in zvelíçatæ, in de je tædej práv ylòvæk, naw Gospod, Odræweník in Zveliyar.

Kdo je tædej Jezus Kristus?

Jezus Kristus je

1. edinorojenz Sin Bogá Ouea;
2. Bog in ylòvæk skupej;
3. naw Gospod, Odræweník in Zveliyar.

Káj nas je Jezus od tretje boæje prwóne uyíl?

Jezus je uyíl, de se tretja boæja prwóna, s. Duh, izhája od Bogá Ouea in Bogá Sinú od vékomej; de ima ravno tiste boæje lastnóste kakor Oue in Sin, in de je torej práv Bog; de ludí sê svøjo boæjo pomoyjó razsvetlúje, kæ dóbrému nagíba, in jim gnado dodelúje, de zamorejo dôbrz in svetí bitæ, to je, de s. Duh ludí posveçúje.

Kakó se prave trém bõxjim perwónam vsamkmalz?

Trém bõxjim perwónam vsamkmalz se prave presveta Trojína.

Kedáj so se razodéle vse tri bõxje perwóne?

Vse tri bõxje perwóne so se razodéle, ko je bil Jezus v réke Jórdane kærpen.

Se yém pokáxe katólwke kristján, de verze je v presveto Trojíno?

Katólwke kristján pokáxe, de verze je v presveto Trojíno, ze znamnem svetga krixa, ker takrat vsako bõxjo perwóno posebej imenúje.

Kakó se déla s. krixe?

S. krixe se déla, ye se ze desno rokó yelo, usta in persz prekríxamo, rekóy: „Vz imenz Bogá Oqeta † in Sina † in s. Duhá †. Amen.“

Káj we pokáxe katólwke kristján ze znamnem s. krixa?

Katólwke kristján pokáxe we ze znamnem s. krixa, de nas je Jezus sa svõjo smertjo na krixe odréwil.

Káj nas je Jezus od bõxje vole uyíl?

Jezus nas je uyíl, de lubímo Bogá yez vse, svõjiga blixnega pa, kakor samí sebe, in de so v téh dvéh velzneh zapóvdedh lubezne zapópádene vse druge bõxje zapóvdedz.

2. Jezus je ludí ke dóbremu prenàgnil.

Káj je Jezus stóril, de bz nas ke dóbremu prenàgnil?

De bz nas ke dóbremu prenàgnil, nas je Jezus podúyíl od stanú ylovéka po smertz; nam

je dal nar lépwε zǵled, de ga posnemajmo, in nam je oblúbil bœxjo pomouy, gnado bœxjo kε dóbrému.

Kaj nas je Jezus od stanú ylovéka po smertε uyíl?

Jezus nas je uyíl:

1. de je ylovéwka duwa neumerjóya;
2. de je prenej po smertε vsák ylœvzk sójen;
3. de so dóbrε vz nebesεh vékomej obdarovánε, in hudóbnε vz pεklε vékomej powtráfánε;
4. de so víne;
5. de bodo ob kœnnε sveté vse mærtvε vstalε;
6. de bo pœtlej pósledna sœdœa.

1. Od neumerjóynostε duwe.

Káj se pravε: ylovéwka duwa je neumerjóya?

Ylovéwka duwa je neumerjóya, se pravε: ylovéwka duwa ne bo nákolε umérta, tœmuy bo, tudε po smertε telesa we, vékomej mislœla in hotœla, vékomej xivœla.

Iz ktεre Jezusove povéstε se uyemò, de je ylovéwka duwa neumerjóya?

De je ylovéwka duwa neumerjóya, se uyemò iz Jezusove povéstε od neusmilénœga bogatínna in ubózœga Lánarja. Obá sta umérta, pa nune duwε ste po smertε telesa we xivœle; duwa ubózœga Lánarja je pœwla vz nebesa, neusmilénœga bogatínna pa vz pεkel.

Sœ ktεremε besédamε je Jezus prav lepó povédal, de je ylovéwka duwa neumerjóya?

Ko so bili Jezusovε apóstelnε in uyœnnε œálostnε, de bodo zavolo negóvœga uka grœzno veliko tœrpléna in pregánana prestátε móglε;

jim je Jezus rekel: „Ne bojte se jih, kterz teló umore, duwe pa ne mórejo umorítz; bojte se le tistega, kterz more duwo in teló vékomej pogubítz.“ — Sz témz besédamz je Jezus prav lzpó povédal, de se dúwa ne da umorítz, de je neumérjóya.

Káj nam pomága védete, de je nawa duwa neumérjóya?

Ko vémo letó, bódemo pokojne in veselz. Če nam tudz starwz, bratje, sestre in dobrót-nkz odmérjejo, alz če se tudz nam smert bli-za: nkár ne žalújmo preveç; sej le samo teló umérje, duwa pa ne, ona véçno žíví. Ondz páz Bogz se homo spet vídele.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je nawa duwa neumérjóya?

Ta misel naj nas spodbáda, de posebno za svo-jo duwo skerbímo, in sz védno bolwz in sve-téjwz bitz pázadévajmo.

2. Od posebne sodbé.

Káj se je prenej po smertz zgodilo zú duwo ubózega Lánarja, in káj zú duwo neusmilenzga bogatínja?

Duwa ubózega Lánarja je bila prenej po zasluženú obdarována, in duwa neusmilenzga bogatínja prenej po zasluženú potráfana.

Kdo je sklénil, de naj se prenej po smertz Lánarju dobro, in bogatínju hudó godí?

Bog je sklénil letó.

In kdo skléne, kakó naj se prenej po smertz vsánemu godí?

Nesknønyno pravíçnz Bog skléne letó, on

povrayúje vse dóbro in húdo na tanko po zasluxénz.

Kaj se pravz sklenitz, kakó naj se vsakemu po zasluxénz godí?

Tému se pravz soditz.

Káj se tadej z^o duwo vsáh^oga ylovéka prenej po negovz smertz godí?

Duwa vsáh^oga ylovéka je prenej po negovz smertz sójena.

Kakó se pravz leté sodbz prenej po smertz?

Leté sodbz prenej po smertz se pravz posebna alz posámezna sodbz, ker je vsák ylovék prenej po smertz posebej alz posámezno sójen.

Po yém bo Bog ljudí sódil?

Bog bo ljudí sódil po vsem, kar so vz svøjim xivlénz na zeml^z døbrega alz hudga míslalz, xelélz, govorilz in storilz, alz kar so døbrega opustilz.

Káj nam pomága védetz, de bomo prenej po smertz sójenz?

Ko vémo letó, bódzemo pokojnz in veselz: ye tudz zdé nedolxno tæpæmò, ye nas ljudje po krivzæm sódzjo in sovráæzjo, pa potæpæxlivo prestánemo vse; veselímo se, prenej po smertz bo sodbz pravíqna, po sodbz pa véqno playílo.

Kz yému naj nas spodbáda misel 'vz posebno sodbz?

Ta misel naj nas spodbáda, de svøje gréhe prenej opustímo, prav velíko døbrega storímo, in se zmirej kz smertz pærprávlajmo.

3. Od nebes.

Kam je po Jezusovz povésta duwa ubózga Láharja pərwla, ker je lepó in bogaboječe xível?

Ker je ubógz Láhar lepó in bogaboječe xível, je pərwla negova duwa vž kraj veséla, kjer se mu véyno dōbro godí.

Kam pridejo po smertz tudz vse, ktere svetó žive, in brez vsega gréha umərjejo?

Ktere svetó žive, in brez vsega gréha umərjejo, prídijo tudz vž kraj veséla, kjer se jim véyno dōbro godí.

Kákowno je to veséle po Jezusovem ukz?

Táko je: Izvólenz spoznájo tam bōxje lastnósta in bōxjo volo bol popólnama, kakor mi tukej na zemlž, in imajo nad tém neizrečeno veséle; so pər Bogz, pər Jezusz, pər ángelžh in svetníkžh, vž neizrečeno veselz družbz; pómnzjo vse, kar so na zemlž dōbrzga storilz, veséle dōbre vžstí vživajo; in veselí jih, de bodo to veséle vékomej vživaz.

Alz je pa to xē vse veséle, kž ga izvólenz vživajo pər Bogz?

Né we vse. S. pismo pravz, de we nobéno okó né vídalo, nobéno uhó né slíwalo, in vž nobénzga ylovéka misel né pərwlo, kar je Bog pərprávil tistz, ktere ga lúbzjo.

Kákó imenújemo ta kraj, kjer izvólenz to veséle véyno vživajo?

Ta veselz kraj imenújemo nebesa.

Káj so tédej nebesa?

Nebesá so veselz kraj, kjer izvólenz véyno veséle vživajo.

Káj nam pomága védzet, de so nebesa?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnè in veselè. Če nas tudè tarejo túkej tezáve in britkóstè; ondè vz nebesèh ne bode nobénzga ne duwnzga ne telesnzga zléga, nobénzga we takó majhnzga trpléna: le volno pretèrpimo vse vz tém èivlénz; sej vse trpléne téga svetà né naz protè veliqástvu, kè bode tam nad namè razodéto.

Kè yému naj nas spodbáda misel, de so nebesa?

Ta misel naj nas spodbáda, de spolnújmo bõxje zapóvèdz vselej radè in na tanko, in yè nas to tudè teáko stane, premagujmo se; sej bomo zató vz nebesèh véyno veselè prejelè.

4. Od pækla.

Kam je po Jezusovè povèstè duwa neusmilénzga bogatínzga pèrwla, ker je hudõbno in pregréwno xível?

Ker je neusmilénz bogatínzè hudõbno in pregréwno xível, je pèrwla negóva duwa vz kraj wtrafnzge, kjer se mu véyno hudó godí.

Kam pridejo po smèrtè tudè vsè, kterè hudõbno xíve, in vz velíkem gréhe umérjejo?

Kterè hudõbno xíve, in vz velíkem gréhe umérjejo, pridejo tudè vz kraj trpléna, kjer se jim véyno hudó godí.

Kákowno je to trpléne po Jezusovem ukè?

Táko je: Pogublénz míslzjo le sè straham in trepetam vz Boga, svõjiga pravíqnzga sodníka; so med hudíqz in vszè zavéræenèz, vz prenesreynè družèz; pómzjo, kar so túkej na svètè hudõbnzga storilè, vést jih neprenéhama peyè; in kar jih neizrequéno tare, je to, ker

vzdó, de takovnega stravnega trpléna ne bo nikedar men, in de nikedar iz nega révenz ne bodo.

Alz je pa to xó vse, kar nas Jezus od trpléna zavérxenéh uyi?

Né we vse; stravnéjwa je, ko vse, kar se túkej hudéga mislete zamoremo. S. pismo to neskónyno trpléne pèrmerz ognju, kè nikedar ne ugásne; yervu, kè nikedar gristé ne néha; grózne tzmè, kè je neprenéhama jók vs néj in wkripáne zè zobmí.

Kakó imenújemo ta kraj, kjer pogublénz to trpléne vékomej terpe?

Ta stravnz kraj imenújemo pèkèl.

Káj je tadej pèkèl?

Pèkèl je stravnz kraj, kjer pogublénz véqne wtrafnéze terpe.

Od yesa naj nas odvráya misel, de je pèkèl?

Ta misel naj nas odvráya od vszega húdzga, ko bz nam bilo tudz we tolkau prijetno. Gréha veséle mine, in za nim pride véqno trpléne.

5. O d v í ň.

Kterz ljudje pridejo prenej po smértz vs nebesa, in kterz vs pèkèl?

Le tistz ljudje pridejo prenej vs nebesa, kterz brez vszega gréha alz popolnoma spokorjéne umérjó; s. pismo pravz: „Naj neqístzga ne more vs nebesa.“ Tistz ljudje pa, kterz vs velikem gréhz umérjó, pridejo prenej po smértz vs pèkèl; zakaj neskónyno pravíqna Bog povraúje vsákzmu po negóvzh délzh.

Kam pa pridejo duwe tisteli ljudi, ka ve majhnih gréheli umerjó, ale pa ka se ve néso doste za svoje gréhe spokorile?

Duwe tanéh ljudi pridejo ve drug kraj, kjer yasne utrafnege tərpe za gréhe, ka se jih ve xiv.lenz ve néso doste spokorile, in se maléh gréhov doujújéjo.

Kakó pravemo temu kraju?

Temu kraju pravemo vihe.

Káj so tedej vihe?

Vihe so kraj, kjer duwe yasne utrafnege tərpe za gréhe, ka se jih ve xiv.lenz ve néso doste spokorile, in kjer se svojih maléh gréhov doujújéjo.

Kakó zamóremo duvam, ka ve vihal tərpe, svojo lubežen skazate?

Duvam, ka ve vihal tərpe, zamóremo lubežen skazate in pomagata ze daritvijo s. mawe, ze molitvijo in ze družem dobrém delé.

Kterém duvam ve vihal smo posebno lubežen in pomouj dólne?

Vsem duvam ve vihal smo lubežen in pomouj dólne, posebno pa svojim starwem, bratam in sestram, učenikam, prijátlam in dobrótnkam.

Káj nam pomága védete, de so vihe?

Ko vémo letó, nam je nekolzko loxe, ye smo tudé svoje starwe, učenike in dobrótnke, dokler so bili ve xiv.lenz, morebité premálo lubilé; sej jim ve zamóremo svojo lubežen skazate in pomagata. Molimo zane, in perporoujmo jih tudé drugam ve molitav. Lubežen nekolé ne mine, tudé ve uné svét sexe.

Ké yému naj nás spodbáda misel, de so viže?

Ta misel naj nas spodbáda, de váržjmo se tudž malžh gréhov, ker tudž take Bog utrafúje, in spokorújmo se tukej storjénžh gréhov, de ne bomo žane vz vižah tžrpélž.

6. Od vstajéna teles.

Káj se je zgodilo že Jezusovem telesam tretji dan po smertž?

Jezusova duwa se je spet sž telesam sklenila, in Jezus je že lastno moyjó od mžrtvžh vstal.

Káhowžn yudex je Jezus nad veq mžrtvžmž stóril?

Jezus je veq mžrtvžh le že besédo spet vz živ.léne obúdil, postávžm, Jávrovo hžer, Najmškžga mladenžqa in Láňarja, svžjiga.lúbžga prijátla.

Kédar so se Judje yudilž, de Jezus mžrtve vz živ.léne obudúje, káj jim je rekel?

Jezus je rekel: „Ne yudíte se nad tém. Pride ura, ko bodo vse, ké so vz grobžh, glas Sinú bžžjiga slíwalž, in kterž so džbro délalž, bodo vstalž vz živ.léne, kterž so pa hudo délalž, bodo vstalž vz obsójene.

Káj uyi Jezus sž témž besédamž?

Sž témž besédamž uyi Jezus, de bo kžnzž svatá sž svžjo vsžgamogóynostjo telesa vsžh mžrtvžh iz grobžv obúdil, in spet že nžh duwamž ždrúxil. Pravižnž bodo pžtlej že duwo in telesam vékomej žveližanz, hudóbnž pa že duwo in telesam vékomej pogublénž.

Káhowne bodo po vstajénž telesa pravižnžh?

Telesa pravižnžh bodo po vstajénž yestítlive in ponebewene.

Káj nam pomága védzta, de bomo od smertz vstala?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz. Slabo sazer je zdé nawe teló, umérje, pride vz grob in strohni: pa ne bojmo se téga; sej bo nékzdej vstalo, in ye svetó xivemó, bo yestitli-vo vékomej.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de bomo od smertz vstala?

Ta misel naj nas spodbáda, de spoutújmo svoje teló; nekólz naz húdžga, vselej le dobro délajmo x' nim, žlastz sz pa sramoxlívz in yistz bitz peržadévajmo.

7. Od pósledne sodbz.

Káj sta ángela apostolnam in uyennam rekla, ko so za Jezusam xálostno vz nebasa gledala?

Angela sta jim rekla: „Moxje Galiléjnz! káj stojitè, in gledate vz nebó? Ravno ta Gospod Jezus, kz ste ga zdé vídzlz vz nebasa itz, bo nékzdej spet perwzl.“

Káj nas uyi Jezus sam od svojiga družzga prihóda na zemlo?

Jezus je rekel sam od sebe: „Sin ylovékov bo nékzdej na nebz vz oblánžh žz velíko moyjó in veliyástvam spet perwzl, in vse ljudstva se bodo predn žbrala. Kakor pastír ovže od koxlov loyz, bo on dóbre od hudóbnžh lóyil. Praviyne bo djál na svojo desnížo, hudózne pa na svojo levížo. Pótlej pravíyuzm poréye: Prídazte, prelúbz mojjiga Oyeta! in prejmite krallestvo, ke vam je perprávleno od žayetka svztá. Sem

bil lačen, in ste me dali jesta; sem bil xéjin, in ste me napojili; sem bil nag, in ste me oblékli; sem bil ptuj, in ste me pod strého vzeli; sem bil bolán, in ste me postrégli; dvé velike zapóvede moje vere, keruánsko lubežen, ste na tanko dopolnili. Stérme porekó pravičen: Gospod! kdáj smo te lačenega nasíteli, xéjnega napojili, nazéga oblékli, kdáj te ptujna pod strého vzeli, kdáj te bólnemu postrégli? In Jezus jim bo odgovóril: Kar kolé ste nar mánwzmu svojih bratov storili, to ste mené storili, (to takó povérm, kakor de bé bili mené storili.) Pótlej se bo ké hudóbnem na levíné obérnil, in jim poréce: Poberíte se spred mene, vi prekleté! vz véčen óžen, které je hudíqu in všem negóvém prapráven. Sem bil lačen, in me néste dali jesta; sem bil xéjin, in me néste dali piti; sem bil nag, in me néste oblékli; sem bil popótnék, in me néste pod strého vzeli; sem bil bolán, in me néste postrégli; dvéh velíh zapóved moje vere, keruánske lubežné, néste spolnili. Hudóbné porekó: Gospod! kdáj te láčnemu nésmo dali jesta, kdáj xéjnemu ne piti; kdáj te nazéga nésmo oblékli, kdáj te popótnéka ne pod strého vzeli; kdáj te bólnemu nésmo postrégli? In Jezus jim bo odgovóril: Kar kolé nar mánwzmu svojih bratov néste storili, téga mené néste storili,“ (to takó povérfam, kakor de bé mené ne bili storili.)

Kdáj bo tedej Jezus spet prwél?

Jezus bo spet prwél, de bo všem ludém óyítno povédal, káj so dóbréga in hudéga storili, in kákówno playílo alé wtrafnégo so se za

tó zaslužila, to je, de bo ljudi vse kmála in o-
 yitno sódil. Dobre bo že duwo in telesam v
 nebesih vékomej obdáril, hudóbne pa že du-
 wo in telesam vékomej v pekla poutráfal.

Kakó právemo té sodbu?

Té sodbu právemo vsólna, ker bodo lu-
 dje vse kmála in oytno sójenz; tudu ji práv-
 mo pósledna ali zadna sodbu, ker bo pósle-
 dna dan, koncu svéta.

Ali vémo dan in uro pósledne sodbu?

Le sam Bog vé dan in uro pósledne sodbu,
 nehye druge, we ángelz v nebesih ne.

Káj nam pomága védetz, de je pósledna sodbu?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz.
 Če ljudje, ko smo dóbrz, tudu slabo od nas go-
 vore: naz ne márajmo, le stanovitno déljamo
 dóbro; sodnz dan bo nava nedólnost razodéta,
 in vse we takó skrite dóbre déla bodo oytne.
 Pa strahna je misel v sodnz dan gréwnku,
 tudu we takó skritemu; takrat bodo tudu nego-
 ve hudóbne déla razodéte.

*Ku yému naj nas spodbáda misel, de je pó-
 sledna sodbu?*

Ta misel naj nas spodbáda, de na tanko
 spolnújmo tiste dvé velzke zapóvzdz kerujánske
 ljubeznz, po kterih nas bo Jezus sódil, in de
 déljamo vselej dóbro, tudu na skrivnem, in o-
 púujamo vse húdo, tudu ye nas nehye ne vidz;
 sodnz dan bo vse dóbro oytno povzrneno, in
 vse húdo oytno poutráfano.

*Ku yému tédej nas spodbádajo vse leti lépz
 náuke Jezusove od stanú ylovéka po smertz?*

Vse leti lépz náuke Jezusove nas spodbáda-

jo, de delajmo vselej dobro, in opúšťajmo vse húdo.

Káj je Jezus we stóril, de bə nas kə dóbrému prenàgnil?

De bə nas Jezus kə dóbrému prenàgnil, nam je tudə nar lépwə 3gled dal, de ga posnemajmo.

In ker nas texko stane vse dobro storítə, in vse húdo sovraxitə, Ƴgávo pomou nam je Jezus oblúbil?

De zamóremo vse dobro storítə, in vse húdo sovraxitə, to je, svetí bitə, nam je Jezus posebno pomou bəxjo oblúbil.

Kakó imenújemo to bəxjo pomou, kə nas dobre in svete déla alə posvečúje?

To bəxjo pomou imenújemo posvečujó-čo gnado bəxjo.

Ktere vidne znamna je Jezus postavěl, de zadobemò po nəh posvečujóčo gnado bəxjo?

Jezus je zató sedem vidnəh znamən postavěl, kə jih svete zakraménte imenújemo.

3. Jezus je ludí od jeze bəxje in od véčnəga pogubléna réwil.

Alə je bilo nas odréwitə xə dostə, de nam je Jezus um razsvéllil, in vo.lo kə dóbrému prenàgnil?

To we né bilo dostə; tudə od jeze bəxje in od véčnəga pogubléna nas je mogəl odréwitə.

Kakó nas je Jezus tudə réš réwil od jeze bəxje in od véčnəga pogubléna?

Jezus je za nas na s. kričə umərl, in svojo kri prelil və odpúšťéne nawəh gréhov. On,

vse pravíuže, je trpel, kar bi bili mi gréwnžke móglž trpéž, in nas je takó réwil od ježe bõxje in od véynžga pogubléna.

Kdo je tedej vse stóril, kar je imel Odræwenik storítž, de bi nas réwil od vsega, kar nam je gréh wkódoval?

Jezus je vse stóril, kar je imel Odræwenik storítž, de nas je réwil od vsega, kar nam je gréh wkódoval. Jezus nas je 1. podúyil Bogá in negovo sveto volo prav spoznátž, 2. nas je kž dóbržmu prenègnil, 3. nas je od ježe bõxje in od véynžga pogubléna réwil; in takó móremo spet umžž, dóbrž, Bogú prijétnž in žvelíyžž bitž.

Kdo je tedej Jezus?

Jezus je tedej naw Odræwenik.

Káj nam pomága védéž, de je Jezus naw Odræwenik?

Ko vémo letó, bódžmo pokojnž in veselž. Če smo tudž gréwilž, se pa vž resnížž pobólwamo; žaúpajmo, de nam bo usmílenž Bog žavolo Jezusovžga neskonynžga žasluzéna gréhe odpústil.

Kž yému naj nas spodbáda resnížž, de je Jezus naw Odræwenik?

Ta resnížž naj nas spodbáda, de veržjmo tærdno vž negov bõxji náuk, de ga spolnújmo vselej radž in na tanko, de posnemajmo negov lépž žgled, de studímo gréh, kž je nar večž žlég, in de bódžmo védno bolwž in svetéji.

VI. OD S. DUHA.

Ktere svete moxe se je Jezus izvolil, de ba po negovem vnebohóde negov náuk vsám naródam oznánovále?

De ba negov nauk vsám naródam oznánovále, je Jezus izvolil apóstelne in učenje. Tri léta jih je učil, in priče vsega so bili, kar je stóril in učil.

Káj je torej Jezus apóstelnam in učeníam pred svojím vnebohódam zapovédal?

Jezus jim je rekel: „Pójdáte, in učíte vse naróde, kerujújte jih v imenú Očeta, Sina in s. Duhá; učíte jih vse spolnováte, kar sem vam zapovédal.“

Alz so pa apóstelnú in učeníú po Jezusovem vnebohóde prenej zamoglé vsám naródam negov bõxji uk oznánováte?

Apóstelnú in učeníú Jezusovéga bõxjiga uká táyas we néso zamoglé vsám naródam oznánováte: ker so Jezusov nauk we premalo uméle; ker so bili we preslábe v dóbrem, in premalo utérjenú v verú, in so se torej balé pregánana sovráxnékov; in ker ptujih jezikov we néso zualé govoríte.

Uzgávo pomoy jim je torej Jezus oblúbil, preden je v nebesa wél?

Jezus jim je, preden je v nebesa wél, pomoy svetéga Duhá oblúbil, rekóy: „S. Duh, ká ga bo Oče v mojim imenú poslál, vas bo vse rzníje učil, in vam vse v misel dá, kar kolé sem vam govóril.“

Kedáj se je ta Jezusova oblúba spolnila?

Ta oblúba se je bínkavno nedélo, petdeset dní po Jezusovem vnebohóde, spolnila.

Káj sosebnega se je tístokrat zgodilo?

Apóstalnz so bili v Jerúzaleme v hišo zbrana, in so molila. Kar zjutrej ob devétih piw velínega vétra ze neba prvrerwí, in plemen v podobé ognenéh jezíkov so se nad glavama apóstalnov parkazala. — In vsz so bili s s. Duhom napólnenz.

Kákowne je s. Duh apóstalne stóril?

S. Duh je apóstalne vse druge stóril: um jim je razsvétlil, de so vsz Jezusov náuk popólnama uméle; nez volo je k vsemu dóbrému vnel, in jih v verz potérdil, de se néso veq balz pregánana in terpléna. S. Duh jih je posvetil.

Káj je s. Duh apóstalnam we dodétil, de so zamogla Jezusov náuk po vsém svéte oznanováte?

S. Duh je apóstalnam tudz moq dal qudexe délatz, in govoritz mnoge jezike, kteréh se nekóle néso uqila.

Kákowne tudz nas stóri s. Duh?

S. Duh tudz naw um razsvétlúje, in nawo volo k dóbrému nagiba in vnema, tudz nas posveqúje, in svøje daróve nam dodáúje.

Kjé nas s. Duh posveqúje?

S. Duh nas posveqúje pr svetm kerstz in v zakraménte s. pokóre, in kólekorkrat kak svet zakramént vrédno prejmemo.

Kakó nas s. Duh posveqúje?

Gnado bøejo nam podéti, alz jo pa v nas pomnóæz.

Ktere so pa daróv s. Duhá?

1. Dar modróst, 2. dar úmnost, 3. dar svéta, 4. dar mojí, 5. dar učenost, 6. dar pobóznost, 7. dar strahú bōxjiga.

VII. OD KRŤIANSKE ŤERKVE IN OBČESTVA svetnikov.

Káj so storile apóstelné, ko so bili daróve s. Duhá prejclé?

S. Petar je prenej jel vž imenž vsžh družžh apóstelnov zbranem Judam Jezusov náuk sžryno oznanováť; jim je pokazal, de je Jezus, kteržga so oni krizalž, in kterž je od smrtž vstal, oblúblenž Mesija, tžr je rekel: „Spreobžrníte se, in vas vsak se daj kerstítž vž ime Jezusa Kristusa, in zadobile boste odpuyéne gréhov in gnado s. Duhá.“

Káj je po tém veliko Judov storilo?

Veliko Judov se je Jezusovžga uka prijelo, in so se dalž kerstítž.

Kakó se prave vsžm skupej, kterž vž Jezusov náuk veržjejo, in so keržžene?

Vsžm skupej, kterž vž Jezusov náuk veržjejo, in so keržžene, se prave Ťerkv, in po Kristusž, nenžm zaŤetneke, jo imenújemo keržžjánsko Ťerkv.

Komú je Jezus svōjo Ťerkv vládatž zróyil?

Jezus je apóstelnam in učenam svōjo Ťerkv vládatž zróyil, ko jim je rekel: „Kar kolž boste vi na zemlž vž moji Ťerkvž zapovédalž, velá takó, kakor de bž bil jaz vž nebesžh to zapovédal; in kar kolž boste vi na zemlž prepovédalž, velá takó, kakor de bž bil jaz vž nebesžh to prepovédal.“

Kterega zmed apóstelnov je Jezus poglavárja svoje cerkve postavil?

Apóstelna Petra je Jezus vidnega poglavárja svoje cerkve postavil?

Komú so apóstelna Jezusova cerkev po njej smerti vládala zročila?

Apóstelna so ukofam in máwnekam Jezusova cerkev po njej smerti vládala zročila. S. písmo pové, de so roke nane položile, nad nima molíle, in jih takó vs njej sveto opravílo posvetílo.

Kdo so tedej nastópneke Jezusovih apóstelnov in učennov?

Ukofje in máwneke so nastópneke Jezusovih apóstelnov in učennov.

In kdo je nastópnek svetega Petra?

Rimské papex je negov nastópnek; je vidne poglavár Jezusove cerkve.

Če nad Jezusovim ukam dvome ali prepírre vstánejo, komú jih gre razsoditi?

Če nad Jezusovim ukam dvome ali prepírre vstánejo, jih gre ukofam, ke so prave nastópneke apóstelnov, ze vidnem poglavárjem Rimském pápexem vred razsoditi.

Ali se zamórejo ukofje ze vidnem poglavárjem, Rimském papexem, vs yém zmotíte, kar Jezusov uk zadene?

Ukofje ze Rimském papexem se ne morejo, kar Jezusov náuk zadene, vs neyemær zmotíte, ker je Jezus svojim apóstelnam in njej nastópnekam oblúbil, de bo per njej ostál do kónna svatá, in de jim bo s. Duhá poslál, ktere jih bo vso resníno uylil, in jim vse vs misel dajal, kar je on uylil.

Ktere so znamenna prave Jezusove cerkve?

Znamenna prave Jezusove cerkve so: 1. de je edina, 2. sveta, 3. vsólna ale katólewka, in 4. apostólska.

Kakó je prava cerkev edína?

Prava cerkev je edína, ker ima vsa en in ravno tiste uk, ene in ravno tiste svete zakraménte, énzga in ravno tistéga poglavárja.

Kakó je prava cerkev sveta?

Prava cerkev je sveta, ker je Jezus Kristus, kterz jo je postávil, svet, ker je ne uk svet, ker so ne zakraméntje svetí, ker svoje ude ké svetóstz napelúje, in ker so védno svetníkz vs néj.

Kakó je prava cerkev vsólna ale katólewka?

Prava cerkev je vsólna ale katólewka, ker jo je Jezus Kristus za vse ludi, za vse yase in za vse kraje postávil, in ker vse verze, kar je Jezus Kristus uyl.

Kakó je prava cerkev apostólska?

Prava cerkev je apostólska, ker verze in uyl, kar so apóstelnz verovalz in uylz, ker so apóstelnz po povélz Jezusa Kristusa negov uk po vsém svéts razwírilz, in ker so wkofje nastópnkz apóstelnov.

Kakó se we drugáye imenuje prava cerkev?

Prava cerkev se tudz Rimška imenuje, ker je Rimška cerkev glava vszh družeh cerkev in sréda edínostz.

Káj je tédaj sveta katólewka cerkev?

Sveta katólewka cerkev je vidna družba vszh pravovernéh kristjánov pod vidným poglavárjem, Rimském pápexem, kterz imajo vs

en in ravno tiste nauk, ene in ravno tiste zakraménte.

Ktereh duhóvneh dobrót se vdálecejejo vsa pravoverná kristjána, ké so vé katóléwka erkve?

Duhóvne dobróte, ktereh se vdálecejejo vsa pravoverná kristjana vé katóléwka erkve, so Jezusov náuk, svete zakraméntje, darítav svete mawe, molítav, in dobre déla in zasluzene vernéh.

Kakó so pravoverná kristjána, ker se vse po obyje téh duhóvneh dobrót vdálecejejo, združene med sébój?

Pravoverná kristjana, ker se vse po obyje téh duhóvneh dobrót vdálecejejo, so vé obyestvé med sébój, alé gmajna.

Kakó imenujemo to obyestvo pravovernéh kristjánov?

To obyestvo pravovernéh kristjánov imenujemo obyestvo alé gmajno svetníkov, ker so vse negóva udje ké svetósta poklíjaná, in vé zakraméntá svetega kërsta posvečéná.

Doklèj bo to obyestvo pravovernéh kristjánov terpélo?

To obyestvo pravovernéh kristjánov je po duwa, in tórej bo tudé po smérté terpélo, ker duwa nekólé ne umérje, in lubezan nekólé ne mine.

Ktere so udje erkve, ké so vé obyestvé med sébój?

Udje erkve, ké so vé obyestvé med sébój, so verná na zemlé, svetníká vé nebeséh in duwe vé vižah.

Kakó so verné na zemlě vë obyestvë med szbój?

Verné na zemlě so vë obyestvë med szbój, de se med szboj lúbzjo, kž dóbrému nagíbajo, in zë molítvzjo in zë dóbrémz délz edzn drúgému pomagajo.

Kakó so verné na zemlě sz svetníke vë nebesch vë obyestvë?

Takó, de verné na zemlě svetníke yeste, in na pomouy klíyajo, svetníke vë nebesch pa za verne na zemlě për Bogë prószjo.

Kakó so verné na zemlě zë dúwamë vë vinah vë obyestvë?

Takó, de verné na zemlě za duwe vë vinah Bogá prószjo, in jim pomagajo zë molítvzjo in zë dóbrémz délz, zlastz pa zë darom svete mawë, kž ga Bogú zane darúyajo; duwe mërtvëh pa, kž so vë vinah, iz hvalecnostz za verne na zemlě Bogá prószjo.

VIII. OD VÈRE KATOLŠKÈGA KRISTJANA spløh.

Kjé je ob kratkëm vse to zapopádëno, kar je Jezus Kristus uyíl, in kar so apòstëlne oznanoválz?

Kar je Jezus Kristus uyíl, in kar so apòstëlne oznanoválz, je ob kratkëm vë apòstòlskë vëre zapopádëno: „Verzjem vë Bogá Ouyeta, vszgamouyngë, stvárnëka nebes in zemle; in vë Jezusa Kristusa, Sinú negòvzga edínzga, Gospòda náwzga; kterz je spojët od svetzga Duhá, røjen iz Marije devínë; tærpel pod Pónnjem Pilátam, kričan bil, umërl, in vë grøb poloxèn; je wël pred pëkel, tretji dan od mërtvëh vstal; je wël vë nebesa, szdí na desníyë Bogá Ouyeta

vsagamogóynega; od ondód bo parwal sodet xi-
ve in mertve. Veržjem vz svetęga Duhá; sveto
katólęwko űerkęv; óbyestvo (gmajno) svetníkov;
odpuęene gréhov; vstajéne mesa, in véyno
xivléne. Amen.“

Zakáj móramo verovatz, kar je Bog razoděl?

Kar je Bog razoděl, móramo verovatz, ker
je Bog véyna rēsniņa in nesķonyna modróst,
in nam tórej le rēsniņo in nęy družęga pové-
datz ne more.

Od kóđ vémo, kar je Bog razoděl?

Kar je Bog razoděl, vémo iz spísane in
nеспísane bōxje beséde.

Káj je spísana bōxja beséda?

Spísana bōxja beséda alz sveto pi-
smo so tiste bukve, ktere so svete moxje, od
svetęga Duhá navdíhnenz, spisale, in ktere je
sveta katólęwka űerkęv, de so take, spoznála in
potęrdila. Sveto pismo je stáręga in nóvęga zákóna.

Káj je nespísana bōxja beséda?

Nespísana bōxja beséda alz besédno
zroyílo so tiste verne in djanske rēsniņe, ke
so jih apóstęlnę iz ust samęga Jezusa slíwatz,
alz od svetęga Duhá navdíhnenz le zę besédo
oznanovátz, pa ne spisatz.

Kjě je besédno zroyílo Ihráneno?

Besédno zroyílo je le vz katólęwke űerkve
stanovitno, zvestó in nepopáęeno Ihraneno.

*Zakáj veręje kakólęwke kristján, kar űerkęv
verovatz veléva?*

Katólęwke kristján veręje, kar űerkęv vero-
vatz veléva, ker jo je Kristus poslúwatz ukázal,

in ker je on sam se svojo pomouj6 per nej do konja svata, de se nikedar zmotitz ne more.

Kaj se pravz po kerujánske katólzewe verovatz?

Po kerujánske katólzewe verovatz se pravz: vse za golo rásniho iméts in tãrditz, kar je Bog razodél, in kar herkev verovatz veléva, bodz vz svetém pismz zapísano, als pa le za besédo oznanováno.

Ktere rásnihe móramo pred vszme drúzeme védzatz in verovatz, de bomo zvelíyane?

Pred vszme drúzeme móramo te le rásnihe védzatz in verovatz:

1. De je en Bog.

2. De je Bog praviyen sodník, ktera dóbro obdarúje, in húdo utrafúje.

3. De so tri bœxje pãrwóne enzga bitstva in ene natóre, Oye, Sin in s. Duh.

4. De se je druga bœxja pãrwóna, Bog Sin yulovéuil, nas odréwitz se svojo smertjo na kri-
z, in véqno zvelíyatz.

5. De je ylovéwka duwa neumerjóya.

6. De je gnada bœxja kã zvelíyanu potre-
bna, in de ylovzãk brez gnade bœxje nez za véqno xivléne zaslúxlivzga ne more storitz.

Als je xã dœstz kã zvelíyanu, de katólzewe kristján le vz sãrnez verzje, kar je Bog razodél?

Kã zvelíyanu né dœstz, de katólzewe kri-
stján le vz sãrnez verzje, kar je Bog razodél;
tudz na tanko spolnováts mora vse to, in ye
je tréba, oyitno za besédo priyatz. Vera brez
dœbrzãh dél je mertva.

Drugo poglavje.

OD ÚPANA.

Káj se prave po kerufánske úpatě?

Po kerufánske upatě se prave: od Bogá vse dobro se svéstjo perukováte, kar nam je zavolo neskönynęga zasluxéna Jezusa Kristusa oblúbil.

Zakáj upamo vse dobro od Bogá?

Od Bogá upamo vse dobro, ker je vsęga-mogóęen, neskönyno dobrótliv in zvést ve svojih oblúbah; torej zamore in hoye dopolnité, kar je oblúbil.

Káj upamo od Bogá?

Od Bogá upamo vse dobro, kar nam je na duwe in na telesę potrebnęga; véyno zveličane in prpomouke ga doseęe.

I. OD MOLITVE SPLÖH.

Káj móramo storité, če hoyemo od Bogá zadobité, kar nam je potrebnęga?

Če hoyemo od Bogá zadobité, kar nam je potrebnęga, ga móramo kakor otröęe svojiga oęeta prosité.

Káj smo za prejete dobróte Bogú dolęni?

Za prejete dobróte smo dolęni Bogá hvalité.

Káj smo dolęni Bogú, ko ima nar bol popólnama lastnóste?

Ko ima Bog nar bol popólnama lastnóste, smo ga dolęni čež vse čestité.

Ko Bogá prošemo, hváľemo in uestemò, ka komu povzdvigujemo takrat misle in xele svoje duwe?

Ke Bogu jih povzdvigujemo, in temu se pravz molíte.

Káj je tedej molítev?

Molítev je povzdvigováne duwe ka Bogu. *Čemú mólzmo?*

Zató mólzmo, de Bogá potrebnih dobrót prošemo, ga za prejete dobróte hváľemo, in zavolo negovnih nar bol popólnama lastnóst uez vse uestemò.

Kólekna je torej molítev?

Molítev je trojna: prosítev, hvalítev in uestítev.

Po kólekno zamóremo molíte?

Po dvojno: znotrej, kedar svoje misle, xele in obyútleje svojiga sernja ka Bogu povzdvigujemo, pa jih ne izréčemo; als zunej, kedar svoje misle, xele in obyútleje tudz ze besédamz izrekujemo.

Als smo dolžni molíte?

Dolžni smo molíte, ker ze molítevjo Bogú xivo zaúpane, persérčno hvalečnost in vso mogóčo qast skazujemo, in ker nam je Jezus molíte zapovédal, in je tudz on neprenéhama molil.

Kákowna pa mora bitz nava molítev, de bo Bogú prijatna, in nam pomagala?

Nava molítev mora bitz pobóžna, sernja in rásníčna, to je: per molítev móramo vselej vz Bogá in vz to mislíte, kar mólzmo; móramo vz sernje obyutíte, kar ze besédo izre-

kújemo; in se móramo tudi sami vsz rásniže parzadévatz, de bz od Bogá zadobile, kar prószmo.

Kákowna we mora bitz nawa molítev?

Nawa molítev mora poníxna in skésána bitz, to je: vsz xivo se móramo zavédatz, de smo zavolo svøjih gréhov vsz nevrédna pred Bogam, in de nam iz samzga usmílena dá, kar prószmo; pravo xalost móramo nad svøjima gréhiz obyutítz, alz se jih késátz, in tãrdno sklenítz svøje xivléne pobólwatz. Takó poníxno in skésáno je molil nólmar vsz témpelne, in Bog ga je uslíwal.

Kakó we moramo molítz?

Molítz moramo tudi we vsz Jezusovzím imenz, to je, zaúpatz le vsz Jezusovo neskønyno zasluxéne, ne vsz svøje dõbre déla; sz stanovítnez zaúpanem, ne jenatz, ye tudi nésmo bãrz uslíwanz; sz zroyénem vsz bõxjo volo, Bogú prepustítz, de nas po svøji modrz prevídnostz alz uslíwz, alz pa ne.

Iz kákownega kønna móramo molítz?

Molítz móramo, de bz Bogá po dolxnostz qestílz, in védno bolwz in svetéjwz parhájalz, ne pa, de bz nas ljudje hvalílz, kakor so nékterz Judje in posebno farizéji molílz.

Kaj nam da molítev, ye prav, po Jezusovzím ukz, mólemo?

Po molítvz, ye po Jezusovzím ukz molzmo,

1. dosexemo, kar Bogá proszmo, ako je vsz nawe zvelíqane;

2. vsz nadlógah smo potoláxenz in umirjéne, de jih loxe in sz volo terpemò;

3. v \check{z} sku \check{z} návah smo pokrep \check{z} áne, de jih premágame;

4. perhájamo zmiram bol \check{z} in pobó \check{z} ne \check{z} in Bogú prijetne \check{z} .

II. OD GOSPODNE MOLITVE.

Alz nas je Jezus le samó zase molit \check{z} u \check{z} il?

Jezus nas je za vse ludi molit \check{z} u \check{z} il, ker so vs \check{z} l \check{u} dje otr \check{z} ne nebeskega O \check{z} eta, vse je Jezus s \check{z} sv \check{z} jo sm \check{z} tjo odr \check{z} vil, in vs \check{z} smo za vé \check{z} no zvel \check{z} ane st \check{z} arjene.

In kter \check{z} h dar \check{z} ov nas je Jezus v \check{z} molit \check{z} prosit \check{z} u \check{z} il?

Jezus nas je vs \check{z} h dar \check{z} ov prosit \check{z} u \check{z} il, teles \check{z} h, posebno pa v \check{z} nd \check{z} er du \check{z} neh.

S \check{z} ktero molit \check{z} v \check{z} jo nas je Jezus za vse l \check{u} di in vs \check{z} h potrebn \check{z} h dar \check{z} ov prosit \check{z} u \check{z} il?

Jezus nas je vse to z \check{z} molit \check{z} v \check{z} jo u \check{z} il, k \check{z} ji práv \check{z} mo O \check{z} enaw alz Gosp \check{z} odna molit \check{z} v, in k \check{z} se tak \check{z} mol \check{z} : „O \check{z} e naw, kter \check{z} s \check{z} v \check{z} nebes \check{z} h! posve \check{z} éno bod \check{z} tv \check{z} je ime; prid \check{z} k \check{z} nam tv \check{z} je kral \check{z} stvo; z \check{z} g \check{z} de se tv \check{z} ja vo \check{z} la, kakor v \check{z} nebes \check{z} h, tak \check{z} na zem \check{z} l \check{z} ; daj nam dan \check{z} naw vsakdán \check{z} kr \check{z} h; in odpú \check{z} t \check{z} nam nawe dolge, kakor tud \check{z} mi odpú \check{z} ujamo sv \check{z} jim dol \check{z} nikam; in nas ne vpel \check{z} v \check{z} sku \check{z} návo; t \check{z} mu \check{z} ré \check{z} nas od z \check{z} éga. Amen.

K \check{z} leko d \check{z} elov ima ta molit \check{z} v?

Ta molit \check{z} v ima og \check{z} ovor in sed \check{z} m pro \check{z} en.

Ktere so bes \check{z} ede og \check{z} ovora?

Tele: „O \check{z} e naw, kter \check{z} s \check{z} v \check{z} nebes \check{z} h!“

Vz kogá klijemo sz témz besédamz?

Sz témz besédamz klijemo vz Bogá, nega nauzga nar bóluzga Očeta.

Zakáj imenújemo Bogá svojiga Očeta?

Zató ga imenújemo Očeta, ker nas je vse po svoji podóbz stváril, in po očetovo za nas skerbí.

Káj damo na znane, ko Bogá Očeta imenujemo?

Sz tém damo na znane svoje xivo zaúpane in svojo ponižno čast vz Bogá.

Ktera je prva prōwna?

Prva prōwna je: „Posvečeno bodz tvoje ime.“

Káj prošemo sz témz besédamz?

Sz témz besédamz prošemo: Daj, o lubz Bog! nam in vsz m ljudém, de bz tvoje nar bol popolnoma lastnósz zmiram bol in bol spoznávalz in čestílz, jih posnemalz, in takó čedale svetéjwz prhájalz.

Ktera je druga prōwna?

Druga prōwna je: „Pridz kz nam tvoje kraljestvo.“

Káj prošemo vz téj prōwnz?

Prošemo: Daj, o lubz Bog! nam in vsz m ljudém, de bz Jezusov náuk zmiram ból in bol spoznávalz, ga zmiram zvestéjwz dopolnoválz, in takó nekzdej zvelíčane doseglz.

Ktera je tretja prōwna?

Tretja prōwna je: „Zgōdz se tvoja vola, kakor vz nebesih, takó na zemlž.“

Káj prošemo vz téj prōwnz?

Prošemo: Daj, o lubz Bog! nam in vsz m ljudém, de bz tvoje zapóvzdz túkej na zemlž

vselej ravno takó rada in na tanko spolnovála, kakor jih ángela in svetníka vs nebesih spolnújejo.

Ktera je četérta pròwna?

Četérta pròwna je: „Daj nam dans naw vsakdána kréh.“

Káj prószmo vs téj pròwna?

Prószmo: Dodéla, o luba Bog! nam in vsém ludém, kar kole nam je za nave duwno in telesno xiv.léne potrebna.

Ktera je peta pròwna?

Peta pròwna je: „Odpústa nam nave dolge, kakor tudé mi odpúyamo svojim dolaníkam.“

Káj prószmo vs téj pròwna?

Prószmo: Odpústa nam, o luba Bog! vse nave gréhe, kakor tudé mi iz serna odpustémò vsém, ktera so nas razxalila.

Ktera je westa pròwna?

Westa pròwna je: „In nas ne vpele vs skuwnávo.“

Káj prószmo vs téj pròwna?

Prószmo: Várej nas, o luba Bog! vs take okóleuyene in perlóxnosta, kjer ba gréwita utegnile; ye je pa tvoja vola, de vane pridemo, pomagaj nam, de vs dóbrém ne omágamo in ne gréwémò.

Ktera je sedma pròwna?

Sedma pròwna je: „Temuy réwa nas od zléga.“

Káj prószmo vs téj pròwna?

Prószmo: Réwa nas, o luba Bog! od nar hújwaga vsih zlégov, od gréha; réwa nas pa tudé od vsih telesnih zlégov, ye nam néso vs zveliyane.

Kaj poména beséda amen?

Ta beséda poména: „Žgodé se, kar te, Bog! prošimo.“

III. OD ANGELOVŽGA ČEČIENA.

Ktero molitv sklepamo več dól ž Gospodno molitvžjo?

Že Gospodno molitvžjo sklepamo več dól ángelovo čečéne, kž se takó molž: „Čečéna sž, Marija, gnade polna, Gospod je sž tžbój! ti sž xegnana med xenáms, in xegnan je sad tvøjiga telesa, Jezus. Sveta Marija, matž bø-xja! prošž ža nas gréwnžke ždé in ob nauž smertž urž. Amen.“

Iž kólko dčlov je ángelovo čečéne?

Ángelovo čečéne je iz tréh dčlov: iz poždrávléna velžnega angela Gábriela, kž je Marii oznánil, de bo matž Jezusova; iz poždrávléna Elizabete, ko jo je Marija obiskála; in iz beséd, kž jih je ηerkžv přstávžla.

Kakó je velžke angel Gábriel devíno Marijo poždrávlž?

Velžke angel Gábriel je Marijo sž témž besédamž poždrávlž: „Čečéna sž, Marija! Gospod Bogú sž žavolo svøjiga svetžga živléna vsa přjetna, velíke dobróte tž bo skazal; nar sreynžwe sž med vsamž xenáms, ko te je Bog mater svøjimu Sínu izvølil.“

Kakó je Elizabeta Marijo poždrávlžla?

Sž témž besédamž: „Ti sž oblagodaržena med vsamž xenáms, in hváleno in čečéno je dčte, kž sž negóva matž.“

Ktere beséde je ηerkzv prstávzla?

ηerkzv je ime Jezus prstávzla, in pa we tele beséde: „Sveta Marija, izvólzlena matz Sinú hoxjiga! prosz za nas Bogá, de bz védno lepó in svetó xivélz, in zmirej, posebno pa ob smértne urz, vz gnadz hoxji bili.“

Česa naj se spómnezmo, ko ángelovo ηeuféne mólzmo?

Ko ángelovo ηeuféne mólzmo, spómnezmo se vselej sz hvalexnzm szrham neskønune dobróte, de se je Jezus vřlovéřil, nas sz svójo smértjo na krixz odréwitz, in vékomej zvelířat; spómnezmo se pa tudz léřzga in svetzga xivléna preřiste dzvine Marije, in posnemajmo ga, de bomo takó nene prówe pr Boga vrédnz.

T r e t j e P o g l a v j e.

O D L U B E Z N Z.

Káj řítzmo vz sebz do starwev in splóh do řudi, kz imajo lépe lastnóste, in nam kej dobřzga store?

Veséle imamo nad nímz, in veséle jim storítz nas szrře xene, řúbzmo řih.

Kdo ima nar bol popólnama lastnóste, in je naw nar veřz dobrótnzk?

Bog ima nar bol popólnama lastnóste, in je naw nar veřz dobrótnzk.

Kakó smo tedej Bogá ljubitz dolxni?

Bogá smo vez vse ljubitz dolxni.

Zakaj smo dolxni Bogá vez vse ljubitz?

Zató, ko ima nar bol popólnama lastnóstz in vse popólnamastz nad szbój, zavolo nega samzga; pa tudz zató, ko imamo vse dóbro le od nega.

Káj se pravz: Bogá vez vse ljubitz?

Bogá vez vse ljubitz se pravz: nad Bogam nar vez veséle imétez, in vse takó storítez, de bo Bog nad namz veséle imel; ga bol ljubitz, kakor vse stvari, bol kakor vse, kar nam je prijetno in dopadljivo.

Ve pa Bogá vez vse ljubimo, kogá móramo ve zavolo Bogá ljubitz?

Tudz svøjiga blixnezga móramo ljubitz, ker je po bœjji podóbz stvarjen.

Sz kteremz besédamz nas je tudz Jezus uyl, Bogá in blixnezga ljubitz?

Sz témz besédamz: „Lubz Gospóda, svøjiga Bogá, iz vszga svøjiga szrñz, iz vse svøje duwe, iz vse svøje pámetz in iz vse svøje mo-
yí. Ta je perva in nar vez zapóved. Druga pa je té enaka: Lubz svøjiga blixnezga kakor sam sebe.“

Kdo je po Jezusovem ukz naw blixnez?

Po Jezusovem ukz je vsak yløvek naw bli-
xnez, prijátel in sovráxnez, domauez in ptujin,
bode nave alz druge vere, vsak je naw blixnez.

Sz ktero povéstjo nas je Jezus uyl, de je vsak yløvek naw blixnez?

De je vsak yløvek naw blixnez, nas je Je-
zus sz povéstjo od usmílenzga Samarijána uyl.

„Nékdó, ka je bil Jéd, je wél iz Jéruzalema v Jériho. Na potz je v razbójnske zadél, ktera so ga obrópals, ranils, in na pol mértvęga popustils. Ravno to pot je wél tudz Samariján, ktera né bil Judovske vere; we nęlò sovraçils so se Samarijánz in Judje. Vęnder Samariján stopz ke nemu, mu obexz rane, vlíje o.la in vina vane, ga posadí na svøje xivínęe, in v prve hiwz zrouí ludém, de naj za skęrbc. Drugz dan, predz je odwél Samariján, je dál dznárjev gospodárju, in mu reęe: Stręz mu, in kar bo veę, tz hom nazaj grede playal.“— In Jezus je té povęstz parstavz: „Idz, in storz tudz ti kakor Samariján,“ to je, lubz vsaręga, ker je vsak tvoj blixnz.

Zakáj smo dolxni blixnęga lubitz?

Blixnęga lubitz smo dolxni, ker je po bõxi podõbz stvarjen, ker ga je Jezus se svøjo smertjo odręwil, in ker ga je Bog lubitz zapovędal. Zavolo Bogá smo ga lubitz dolxni.

Káj se pravz blixnęga lubitz?

Blixnęga lubitz se pravz, vse dóbro mu pręvouřitz, in kar je mogóęe, tudz storitz, in vse opustitz, kar bę mu wćódovatz utęgnilo.

Kakó je Kristus zapóved lubęznę do blixnęga razlóxil?

Kristus je zapóved lubęznę do blixnęga se témz besędamz razlóxil: „Storitz ludém vse, kar (po pametz) xelz, de bę oní vam storils.“

Kólęko zapóved od lubęznę nas je tedej Kristus wřil?

Kristus nas je dvęh vęlęęę zapóved od lu-

bezne uyl: „Luba Bogá qez vse, in blixnega kakor sám sebe.“

Ker je Kristus to lubezen uyl, kakó ji zató právemo?

Kerujánska lubezen ji právemo.

Kdo torej ima kerujánsko lubezen?

Kdor Bogá qez vse, in blixnega kakor sám sebe luba, ima kerujánsko lubezen.

Káj se prave po kerujánske lubite?

Po kerujánske lubite se prave: Bogá, nar veqz dobroto, zavolo nega sámega qez vse, in blixnega kakor sebe zavolo Bogá lubite; zavolo Bogá vse ze vesélem storíte, kar nam je zapovédal.

Kakó pokázemo, de ljubemo Bogá qez vse, in blixnega kakor sami sebe?

De ljubemo Bogá qez vse in blixnega kakor sami sebe, pokázemo se tém, qe bõxje zapóvzde vselej radz in na tanko dopolnújemo.

I. OD BÕXJIH ZAPOVZD.

Kóleko je bõxjih zapóved, in ktere so?

Deset jih je, namreç:

1. Vervaj vz enzga samzga Bogá.
2. Ne imenúj po nemárnem bõxjiga imena.
3. Posveçúj praznek.
4. Spovtúj oçeta in mater, de bow dolgo æivel, in de tz bo dobro na zemle.
5. Ne ubíjaj.
6. Ne prèwestvaj.
7. Ne kráde.
8. Ne príqaj po krivem zopar svojjiga blixnega,

9. Ne xelz svøjiga blixnega xene.

10. Ne xelz svøjiga blixnega blagá.

Kdo nam je tñh deset zapóved na tanko razlóxil?

Jezus Kristus nam je te zapóvede bøxje na tanko razlóxil, in pokázal, ktere dolxnóstz de imamo po nñh do Bogá, do sebe in do blixnega.

Ktera je prva bøxja zapóved?

Prva bøxja zapóved je: „Vervaj vz enega samega Bogá.“

Kaj nam zapovedúje Bog po Jezusovem úke vz 1. zapóvedz?

Vz 1. zapóvedz nam Bog zapovedúje van verovatz, van upatz, ga yez vse lubitz, mu pokórujzno in hvalexnost skazovátz, in ga molitz.

Káj se pravz vz Bogá verovatz?

Vz Bogá verovatz se pravz: vse za gølo in tærdno ræsnijo imétz, kar nam je neskonjno ræsnijnz Bog razodél, bodz vz s. pisme zapísano, als pa le z besédo od Jezusa in apóstz.lnov oznanováno.

Káj se pravz vz Bogá upatz?

Vz Bogá upatz se pravz: od Bogá vse se svéstjo pryakovátz, kar nam je oblúbil.

Káj se pravz Bogá yez vse lubitz?

Bogá yez vse lubitz se pravz: nad Bogam nar veqz veséle imétz, in vse takó storitz, de bo Bog nad namz veséle imel; ga bol lubitz, kakor vse stvari, bol kakor vse, kar nam je prijatnega in dopadlívzga.

Káj se pravz Bogú pokórujno in hvalečnost skazováte?

Bogú pokórujno skazováte se pravz: bõxje zapóvzda vselej zè vesélem in na tanko spolnováte. Bogú hvalečnost skazováte pa se pravz: negove dobróte spoznáte, ga zane vz molítvz hvalíte, in jih vz dóbro obráçatè?

Káj se pravz Bogá molíte?

Bogá molíte se pravz: do Bogá zavólo negovzih neskonjno popólnama lastnóst vz sèrnej vso mogóço qast iméte, in jo tudz vselej vz djane pokazate.

Alz né zoper prvo zapóvzd angele in svetnike qestíte, in vane kličate?

To né zoper prvo zapóvzd, ampak dóbro in koristno je ángele in svetnike qestíte, in se nzh prõwnz prporoqeváte, ker imajo lépe lastnóstz in qednostz, so prijátlz bõxji, nas neizreçéno lúbzjo, in za nas Bogá prószjo.

Ktera je druga bõxja zapóvzd?

Druga bõxja zapóvzd je: „Ne imenúj po nemárnem bõxjiga imena.“

Káj nam zapovzdúje Bog vz 2. zapóvzda?

Vz 2. zapóvzda nam Bog zapovzdúje, negovo in Jezusovo ime vselej zè vso mogóço qastjó imenováte; od rzníh svete vere, od s. pisma, od svetih zakraméntov, od ángelov in svetníkov in od vszih bõxjih rçúí vselej spówtlívó govoríte, in vz vszím svõjim govorjéne in djane vszga se varovate, kar je bõxji qastz nasprótz.

Katera je tretja božja zapoved?

Tretja božja zapoved je: „Posvečuj praznik.“

Káj nam zapoveduje Bog vs 3. zapovede?

Vs 3. zapovede nam Bog zapoveduje vs nedélo, ks so jo ke apóstelne ke spominu Jezusovs ga od smerts vstajéna vs praznik odločila, od déla prejenats, pr kervene službe boži ze zbranem duham in pobóxnem sernam bits, in nedélo vs bože rzi obrnits.

Katera je četerta božja zapoved?

Četerta božja zapoved je: „Spoutuj ojeta in mater, de bow dolgo xivel, in de te bo dobro na zemle.“

Kdo za Bogam so otrokam nar veje dobrótnke?

Za Bogam so starvs otrokam nar veje dobrótnke. Po neh imamo xivléne, xivec, obléko, stanováne, in kar nam je na trupe potrebnega; oni skerbe tud za navo duvo, de ba védno úmnsv bili, lepó in svetó xivélz, in véyno zvelíqane doseglz.

Kdo je otroke zróvil starvem, de za neh duvo in teló skerbe?

Bog je otroke zróvil starvem, de za neh duvo in teló skerbe. Starvs tédej pr svojih otrónih Bogá namstújejo.

Ko so tédej starvs otrokam nar veje dobrótnke, in pr neh Bogá namstújejo, káj zapoveduje Bog otrokam vs 4. zapovede?

Vs 4. zapovede Bog zapoveduje otrokam

starwe spowtováts, ljubíts, jim pokórnyeno in hvalecnost skazováts, jim stréyts, in zane molíts.

Káj je Bog otrókam oblúbil, ktera te dolxnóts do svojih starwev na tanko spolnújejo?

Otrókam, ktera te dolxnóts do svojih starwev na tanko spolnújejo, je Bog se túkej na zemle dolgo xivléne in srečo, po smerté pa véyno zvelíyane vs nebesih oblúbil.

Kdo je otrókam nar lépws zglied, káko naj svoje dolxnóts do starwev dopolnújejo?

Jezus je otrókam nar lépws zglied. Vselej je svoje starwe spowtovál in seryno lúbil, védno jim je pokórén in hvalecn bil, jim pomágal, in zane ká svojimu nebeskemu Oqetu molil.

Als zamórejo starwe vselej sami svoje otrókke uyíts, in po kerujánske redíts?

Sami jih vselej ne morejo uyíts, in po kerujánske redíts. Né kterém otrókam starwe zgo-dej odmérjót; als pa starwe ne utegnejo, in né majo perlóxnóts sami svojih otrók uyíts, in po kerujánske redíts. Tedej oskerbníkts, uyeníkts in redníkts naméstújejo starwe.

Káj so otróns dolxni oskerbníkam, uyeníkam in redníkam?

Otróns so dolxni svoje oskerbníke, uyeníke in redníke ravno takó, kakor svoje starwe, spowtováts in ljubíts, jim pokórns in hvalecns bitts, in zane molíts.

Komú we smo ravno to dolxni, kar starwem?

Ravno to smo dolxni tuds duhóvskem in dexelskem gospóskem, ker so tuds one

od Bogá postávlene, de za nas podlóčne kakor starša za svoje otroke skrbé.

Kdo nas ve posebno ljube, in nam tudi veliko dobrega stori?

Tudi bratje in sestre, prijátli in součenni, sorodniki (ælahta) in dobrótneki, in pa posli, vse ti nas ljubijo, in nam veç als men dobrega store.

Káj smo bratam in sestram, prijattam in součennam dolžni?

Dolžni smo jih posebno ljubiti, vz mirz æ' njih živéti, jim perzanávati in postréti, jih ka dóbrému spodbádati, in jim védno lép zglied dajati.

Káj smo sorodnikom in dobrótnikom dolžni?

Tudi ne smo dolžni sosebno ljubiti, perlúdne in hvalečne jim biti, in dobro obrávati dobróte, ktere nam dæle.

Káj smo poslam dolžni?

Dolžni smo vz mirz æ' njih živéti, lépó in prijázno æ' njih ravnáti, jih ne æaliti, als ηelò zanzeváti, tamuy we le polajweváti jim nsh teka stan, kólakor nam je mogóti, in jim za postrébo vselej hvalo védati.

Ktera je peta boxia zapóved?

Peta boxia zapóved je: „Ne ubijaj.“

Káj nam zapoveduje Bog vz 5. zapóvede?

Vz 5. zapóvede nam Bog zapoveduje skrbéti za svojo in za svojiga bližnega dušo in teló, in ne sebe, ne koga družega na dušo als na telesz powkódovati, als ηelò umoriti.

Kakó skrbemò za svoje teló?

Za svoje teló skrbemò, ηe se perzadévamo svoje živéne, zdravje in ude ohraniti,

in če vs boleznje od zdravníka ukázane zdraví-
la rada jem.lemo.

Kakó ohránemo svoje xiv.léne in zdravje?

Svoje xiv.léne in zdravje ohránemo, če smo zmerni in ujedni vs jedi in pijáci, če smo snažni vs obléki in stanováni, če smo dé-
lavni in previdni, če se nevárnih igar in krat-
kouásov ogíbamo, posebno če se jeze, sovra-
stva in neovulivosti in vsih družih hudih
strast várajemo.

*Za kaj móramo pa we bol ko za truplo
skerbéti?*

We bol ko za truplo móramo za svojo
duwo skerbéti, ker je duwa po boxi podóba
stvárijena in neumerjóga, in torej velíko imenit-
nega ko teló.

Kakó skerbemò za svojo duwo?

Za svojo duwo skerbemò, če se pržadá-
vamo zmiram úmnega in bolwa bita.

Kakó pa zamóremo zmiram úmnega bita?

Védno úmnega bomo, če boxi lastnósti
in boxi volo védno bol in bol spoznávamo,
če rada ka nauku, vs wolo in vs nekav hódz-
mo, ga zvestó poslúwamo in pogosto premi-
wájemo, če rada svete in dobre bukve béremo,
in če se le umnih in pámetnih lidí dertemò.

*Kakó zamóremo tudé védno bolwa in pobo-
xnega bita?*

Védno bolwa in poboxnega bomo, če se
pržadávamo boxi zapóvada vselej rada in
na tanko spolnováti, če svoje gréhe in hude
naváde opustemò, gréwnih prlóxnost se ogíba-

mo, in vse radi storimo, kar nam po Jezusovem uku ke pobolvanu prpomore.

Ali je dosti, da le za svoje telo in za svojo duvo skerbimo?

To we né dosti, Bog nam zapoveduje tudi za telo in duvo svojiga bližnega skrbeti.

Kakó skerbimo za telo svojiga bližnega?

Za telo svojiga bližnega skerbimo, če se pržadévamo negovo živléne, zdravje in negove ude ohraniti; če ga od vszga odvráamo, kar bi negovemu truplu ukodljivo in nevarno bitu utegnilo, in če mu vs bolzno postréemo in pomágamo.

Káj torej ne smémo storiti, da bi negovga telca ne pokódovali?

Svojiga bližnega ne smémo ke nezmerosti, ke postópanu, ke nevarnem igram in kratkouásam naprávlati, ne vs nevojo, vs jezo ali kako drugo strást prprávlati, ker bi zavolo téga utegnil zboléti ali celo umréti.

Kakó skerbimo za duvo svojiga bližnega?

Za duvo svojiga bližnega skerbimo, če prpomóremo, da bi bližne védno úmnzwe in zmiram bolwe bil.

Kakó zamóremo prpomóre, da bi bližne zmiram úmnzwe bil?

Da bi naw bližne zmiram úmnzwe bil, prpomóremo, če ga vs keruánském uku in družih dobréh rzéh poduyemo, če ga pr nauku vs wole in vs herkve ne mótemo, če ga od nauka ne zadérájemo, temuč we le ke nemu spodbádamo, če mu dobre in svete bukve

perporočujemo, in sploh, če skrbemò, de nau
blixne dobro zmiram bol in bol spoznáva.

*Kakò zamòremo perpomoye, de ba blixne
bolwe in pobóxnawe bil?*

De ba blixne zmiram bolwe in pobóxnawe
bil, perpomòremo, če ga ze besédo in lé-
pamz zgledz ke dóbrému spodbádamo.

*Káj torej ne smémo storíte, de ba blixnemu
na duwe ne whódovalz?*

Skerbno se móramo várovatz, de ne bomo
blixnaga pohújwalez, to je, mu nekòla nez
vz misel ne jemález, alz kej tárnaga ne storíte,
kar ba ga utegnílo vz gréh zapelátez. Jezus
pravz: „Gorjè mu, kterz koga malzsh pohújwa;
bole ba bilo tákemu ylovéku, de ba se mu
mlinsk kamen na vrat obésel, in de ba bil vz
globoyíno morja vtoplen.“

Ktera je westa boxja zapóved?

Westa boxja zapóved je: „Ne préwe-
stváj.“

Káj nam zapovedúje Bog vz 6. zapóvedz?

Vz 6. zapóvedz nam Bog zapovedúje yi-
stem in sramoxlívem bitz, in nekòla nez
nespodóbna in nesrámnaga ne mísltez in ne x-
létez, nez tárnaga ne govoríte, kar ba se vpriyo
svójih starwev, uyenikov alz družzsh dóbrzsh in
pouténzsh ludí govoríte sramovále, in nez tárn-
ga ne storíte, de ba se balz, de ba nauz starwe
alz drugz pouténzsh ludje ne zvédzlez, in kar
nam, če se Bogá spómnezmo, stráh in nepo-
kójno vést déla.

Ktera je sedma božja zapoved?

Sedma božja zapoved je: „Ne krade.“

Kaj nam zapoveduje Bog vs 7. zapovede?

Vs 7. zapovede nam Bog zapoveduje skrbeti za svoje in svojiga bližnega premožene.

Kakó skrbemò za svoje premožene?

Za svoje premožene skrbemò, če smo delavci, če se za delam in pridam kej svojiga pordobemò, pordobleno pervařjemo in pomnožemo, in če skrbemò, da se rají, ka jih imamo, prezgódej ne sprídžjo.

Kterih gréhov se móramo per skerba za svoje premožene várovati?

Várovati se móramo sosebno lenobe, lákomnosti in zapravlivosti.

Kedáj smo lenobe krivè?

Lenobe smo krivè, če rada ne delamo, če se za nevílo ujemò, če draga čas raji za igranje in nepotrèbnemè rajímí trátamo. Lenoba je vsih gréhov začetek.

Kedáj smo lákomnosti, kedáj zapravlivoste krivè?

Lákomnosti smo krivè, če sebe in drugem ne pervařjemo, česar ka živlénu potrebujemo, in le vej in vej iméte hrepemò. Zapravlivosti smo krivè, če svoje premožene za nepotrèbne rají dajemo, in se za prihódne potrebe nej ne pervařjemo.

Kakó skrbemò za premožene svojiga bližnega?

Za premožene svojiga bližnega skrbemò, če ga pridno delate, in kar je pordobil, skerbno várovati opomínamo; če vsako wkodo

od negóvaga premožéna odvraçújemo, in vsakému pustemò in damo, kar je negóvaga.

Ktereh gréhov se móramo per skerba za premožéne svojiga bližnega sosebno várovate?

Várovate se móramo sosebno tatvine, gol-fije in zadrževána ptujiga blagá.

Kedáj smo téh gréhov krivé?

Tatvine smo krivé, če svojimu bližnemu skrivèj kej negovaga vzámemo; gol-fije smo krivé, če svojiga bližnega za zvižáyo ob negóvo premožéne perpravlamó; zadrževána ptujiga blagá smo krivé, če kej nájdenega ali zroçénega ali ukrádenega nazaj ne damó, ali storjéne wkóde ne poprávamo.

*Káj pa smo bližnemu dolžni, če se zavo-
lo bolézne ali telesne slabóste ne more potrebne-
ga živéna perdobíte?*

Če se bližne ne more potrebne-
ga živéna perdobíte, mu móramo kej svojiga vbógajme dáté.

Ktera je osma bōxja zapóved?

Osmá bōxja zapóved je: „Ne príçaj
po krivem zoper svojiga bližnega.“

Káj nam zapovédúje Bog vs 8. zapóvedé?

Vs 8. zapóvedé nam Bog zapovédúje za svoje
in svojiga bližnega dóbro ime skerbéts.

Kakó skerbemò za svoje dóbro ime?

Za svoje dóbro ime ali pouténe skerbemò, če lepó in pobóžno živemò, če se dóbréh in koristnéh raçí uçemò, če smo do bližnega resníyne, odkritoséryne, ponižne in postréçlivé, in če svoje dolžnóste vselej radé in na tankó spolnújemo.

Ktereh gréhov se móramo per skerbe za svoje dobro ime sosebno várovati?

Várovati se móramo lexi in hinávujene, neyímernoste in napúha, owábnoste in prevzetnoste.

Kedáj smo lexi, kedáj hinávujene krive?

Lexi smo krive, ye drugáye govoremo, kakor míslamo; hinávujene pa, ye se bolwe délamo, kakor smo vz resniye. Lax in hinávujena ste neskonyno resniyemumu Bogú grozno zóparne, in lexniyhu se tude takrat ne verjáme, kedar resniye govori.

Kedáj smo neyímernoste in napúha krive?

Neyímernoste in napúha smo krive, ye se na take rayi, ke se jih nésmo sami dalje, ale ke nam nobéne resniyene rjene ne dajo, veliko domiwljújemo, in ménemo, de smo zavolo téh prazneh rayi bolwe, ko druge.

Kedáj smo owábnoste in prevzetnoste krive?

Owábnoste in prevzetnoste smo krive, ye se zavolo svojih resniyneh ale pa le zmiwlenih dobréh lastnost yez druge povzdvigújemo.

Kakó skerbemò za dobro ime svojiga blixnega?

Za dobro ime svojiga blixnega skerbemò, ye vselej od nega, kar nam je mogóye, dobro míslamo in lepó govoremo, in negove lépe lastnoste drugem na znane damo.

Káj móramo storiti, ye ljudje od blixnega hudo govore?

Ye ljudje od blixnega kej hudaga, kar je res, govore; ga móramo izgovarjati, in od lepéh lastnoste, ke jih ima, tólekani bol dopovedovati. Ye se pa od koga kej hudaga, kar né

rés, govori; se móramo za negóvo dóbno ime potegnítz, in pokázatz, de né rés, kar ljudje trószjo húdzga od nega.

Ktereh gréhov se móramo per skerba za dóbno ime svojiga bližnega sosebno várovatz?

Várovatz se móramo natólnovana, opravlána in obrekována.

Kedáj smo krive natólnovana, opravlána in obrekována?

Natólnovana smo krive, kedar prenáglo, dokler we ne vémo prav, od bližnega hudo sódzmo; opravlána smo krive, kedar med druge razglasújemo, kar od bližnega húdzga vémo; in obrekována smo krive, kedar med druge kej húdzga raznáwamo, kar bližne né stóril.

Alz se pa kédej zgodi, de smo nelò dolžni svojiga bližnega slabóste komu povédatz?

Če vémo, de je kdo kej pregrévil, kar mi ne móremo poprávatz, alz pa de be se komu wkoda godíla; smo dolžni sz kerujánsko lúbeznejo, in kólzkor moremo, lepó táko pregrého svojiga bližnega staršem, gospodárjem, uyeníkam alz takem ljudém povédatz, ktere zamórejo bližnega pobólwatz alz wkodo odvernítz.

Ktera je deveta, in ktera deseta bóxja zapóved?

Deveta bóxja zapóved je: „Ne xelz svojiga bližnega xene;“ in deseta: „Ne xelz svojiga bližnega blagá.“

Káj nam Bog zapóvedúje vz téh dvéh zapóvedeh?

Vz téh dvéh zapóvedeh nam Bog zapovz-

dáje, svojimu bližnemu vse dobro, kar mu je Bog dal, iz srca prvočíta, in se veselite, če se mu dobro godí.

Káj nam Bog prepovedúje v téh dvéh zapovedéh?

V téh dvéh zapovedéh nam Bog prepovedúje nevoúživost, veselje nad ptujo škodo in lákomno poželenje do vsega, kar né našega.

Kedáj smo nevoúživost, kedáj vesela nad ptujo škodo krivá?

Nevoúživost smo krivá, kedar bližnemu ne prvočújemo dôbréga, kar ima, in žalújemo, če se mu dobro godí; vesela nad škodo bližnega smo krivá, kedar se veselimo, če se bližnemu hudó godí.

Ktere téh deset božjih zapoved nas uče dolžnost, ke jih imamo do Bogá?

Prve tri zapovedi nas uče dolžnost, ke jih imamo do Bogá, to je, kakó de Bogá uče vse ljubimo.

Ktere téh deset božjih zapoved nas uče dolžnost, ke jih imamo do sebe in do svojiga bližnega?

Šestem poslednih zapovedi nas uče dolžnost, ke jih imamo sami do sebe in do svojiga bližnega, to je, kakó de ljubimo sami sebe in svojiga bližnega.

Ve kteréh večeréh zapovedéh so tedej ob kratkem zapopádene vse dolžnosti, kteréh nas deset božjih zapoved uči?

Vse dolžnosti, kteréh nas deset božjih zapovedi uči, so ob kratkem zapopádene v téh

velikih zapovedih keružanske ljubezne: „Lube Bogá yez vse, in bližnoga kakor sam sebe.“

Káj jim je Bog oblúbil, ktere po negóvskih zapovedih žive?

Bog jim je véyno živléne, in tudz xe na tém svéts veliko dóbrzga oblúbil. Kristus je rekel: „Ako hočew vs véyno živléne itz, spolnúj zapóvedz.“

II. OD ņERKVENņH ZAPOVņD.

Kdo ima vs Jezusove ņerkve oblast zapóvede dajáts?

Nastópneks apóstalnov, Rimskz papex sz ukofz vred, imajo oblast vs Jezusove ņerkve zapóvedz dajáts.

Alz so nam tudz rzs zapóvedz dale?

Dalz so jih, in ņerkvene zapóvedz jim právzmo.

Kóleko je ņerkvenih zapóved?

Pet jih je:

1. Práznúj zapóvedane práznzke.
2. Bode ob nedélah in zapóvedanzh práznznh spodóbnó vs Bogz zbrán per svéts mavz.
3. Pósts se zapóvedane póstne dni, namrzq wtirdesetdánks póst, kváterne in druge zapóvedane póstne dni; o petkzh in szbótah se zdzrzz mesnzh jedí.
4. Spovéj se svójih gréhov postávlénzmu spovzdníkú kž mánwzmu vsaj enkrat vs létz, in o velikonóyuzm yasz préjms sveto révne teló.
5. Ne obhájj xénítve o prepóvedanzh yaszh.

Ali smo dolžni te zapovedi spolnovati?

Dolžni smo jih spolnovati, ker nam četrta božja zapoved zapovedi duhovskam in duhovskam gospodskam pokornam bitu, in ker je Kristus zapovedal vsaki poslušati.

Kaj nam vsaka zapoveduje vs 1. zapovedi?

Vsaka nam vs prve zapovedi zapoveduje, praznike ravno tako praznovati kakor nedeljo, to je: tudi o praznikih prejemati od dela, in jih posebno vs posvečevanje svoje duše obrniti.

Kako obravnavamo praznike vs posvečevanje svoje duše?

Praznike obravnavamo vs posvečevanje svoje duše, če posebno o praznikih vse take dela opravljamo, ktere namo dušo vs dobrem oživljajo in pokrepčujejo, in vse opustimo, kar nas od tega odvračuje.

Ktere so take dela, de nam pomagajo ka posvečevanju naše duše?

Take dela so: vs s. mamo bitu, zakramente s. pokore in presvetega rečnega telesa vredno prejemati, za veseljem in zvesto božjo besedo vs prideti in kerušanskim naukom poslušati, ta dan zvestejmo ko vsjer moliti, prejeti gnade in sosebnost tiste, kterih nas praznik opomina, premisljevati, nad čednostma svetnikov se razgledovati, svete bukve za zbranem duham brati, in dela kerušanske ljubosti opravljati.

Káj nam zapovedúje ηerkev ve druge zapovede?

Ve druge zapovede nam ηerkev zapovedúje, ob nedelah in prázneηeh póbóeno ve Boge zbranem per ηéle s. mawe bitz.

Káj je s. mawa?

S. mawa je nekerváva darítev ale ofer nóvga zakóna, véden spomín kerváve darítve, ktero je Jezus Kristus na križe oprável.

Kedáj je Jezus Kristus darítev s. mawe postável?

Jezus Kristus je darítev s. mawe per zadna večerji postável. Vzel je kreh, ga posvetil, in rekel: „Vzemíte in jéjte; to je moje teló.“ Potlej je vzel kelzη ze vinam, ga je posvetil, in rekel: „Vzemíte in píte; to je kelzη moje kervi, ke bo ve odpuyéne gréhov prelíta. To delajte ve moj spomín.“

Kdo oprávla darítev s. mawe?

Per s. mawe nevidama Jezus Kristus sam sebe nebevkemu Očetu za nas darúje; vidama pa to darítev mawnek oprávla.

Zakáj oprávla mawnek darítev s. mawe?

Mawnek oprávla darítev s. mawe:

1. de Bogú, Narviwemu, vso spodóбно yast in hvalo skaxe;

2. de obhája spomín Jezusove smerte, ke jo je za nas pretépel;

3. de zahvále Bogá za vse prejete dobróte;

4. de bz nam zadóbil odpuyéne gréhov, in nas ze Bogam správel;

5. de bz nam sprosil vse gnade, ke jih potrebújemo za duwo in teló.

Komú se darítev s. mawe oprávla?

Darítev s. mawe se le samemu Bogú oprávla, in nekómur drugemu ne.

Za kogá daruje mawnek s. mawo?

Mawnek darúje s. mawo za žive in mertve.

Alz je dostz, de smo le vprriyo, kedar se s. mawa bere?

To we né dostz; per s. mawe móramo vselej ze zbráneme míslame, se poníknem in potértam serham in ze vsó spodóbno yastjó bitz.

Kterz so sosebne délz s. mawe?

Tí wtirje: evangélz, darováne, 'povzdvigováne in obhajílo.

Káj móramo per s. evangélji storíte?

Per s. evangélji móramo vstatz, krič storíte, in míslatz, de smo dolxni nauke s. evangélja verovatz, po nzh živétz, in jih pred vsam svétam terdítz.

Kjé se nauke s. evangélja razlágajo?

Nauke s. evangélja se ve pridzegah in keružánskeh náukzih razlágajo.

Alz smo dolxni pridzge in keružánske nauke poslúwatz?

Dolxni smo jih poslúwatz:

1. ker se ve nzh hoxja beséda oznanúje in razlága, ktere se móramo nauqítz, de bz védzéz, káj nam je kž zvelíyanu storíte alz opuštíte; in

2. ko bz bili tudz we takó dōbro podučéne, móramo pridzge in keružánske nauke poslúwatz, ker nas kž dōbrzemu vnemajo, in kž lepemu in svetemu živilénu spodbádajo.

Kakó móramo prídege in karujánske nauke poslúwata?

Prídege in karujánske nauke móramo 1. ze zbránemz míslame in zvestó poslúwata; 2. kar ve neh slíwemo, nase, ne pa na druge obráwata; 3. rásniyno volo iméta, in tærdno skleníte, de homo po neh xivélz.

Káj móramo per darováne storíte?

Per darováne móramo svéje míslz in æele ze máwnekovzme skleníte, in se Bogú darováte, to je, Bogú zroqíte vse svéje æele in prызadováne, de bz védno bolwz in svetéjwa parhájalz.

Káj móramo per povzdvigováne storíte?

Per povzdvigováne moramo poklekníte, Kristusaz ve podóbz kruha in vina na altárji molíte, ze xálostnem serijam na persz tærkatz, in spoznáte, de so nawz gréhz krivz negove smærtz, in vero, úpane in lubezæn obudíte.

Káj móramo per máwnekovzæm obhajílz storíte?

Per máwnekovzæm obhajílz, ye ke s. obhajílu ne gremo, se ga móramo ve duhz vdelemitz, to je, prave æele do Kristusovzga telesa iméta, æelétz ga ze mawnekam red zarés prejéte.

Alz smo prav per s. mawz, ye kterega téh posebnæh délov s. mawz zamudemò?

Nésmo prav; per hélz s. mawz móramo hitz, nobénzga posebnzga déla s. mawz ne smémò iz zaníkærnostz alz nemárnostz zamudíte.

Káj nam zapovædúje æerkev ve tretji zapovæde?

Ve tretji zapovædz nam æerkev zapovædúje ob petkæh in sæbótah mesneh jedí se zder-

záta, zapovédane pøstne dní pa tudž we družeh jedí se pertergate, in se le enkrat do sitèga najèsta.

Káj nam zapovédúje ñerkav vs četèrta zapovède?

Vs četèrta zapovède nam ñerkav zapovédúje, kž mánuwemu vsaj enkrat vs léta spovved opráwata, in o velikonouym çasa wrédno s. réwne teló prejetž; ælí pa, de bž leta s. zakraménta veukrat vs léta prejelž.

Káj nam prepovédúje ñerkav vs petž zapovède?

Vs petž zapovède nam ñerkav prepovédúje, od pørve advéntne nedéle do tréh kralev in od pepelníqne sréde do pørve nedéle po velikè nouž ænitníno iméta, ker so ti dnevs dnevs pokóre in svetžga premiwlevána, ob kteržh se nobéno wumeqe als glásno veséle ne spodóž.

Četèrto poglavje.

OD SVETŽH ZAKRAMENTOV.

Als zamóremo sami iz sebe po bõxjih in ñerkvèneh zapovèdelh xivéte, sveti in zveličane bitž?

Sami iz sebe téga ne zamóremo: izvírna gréh nam je um otémnil, de bõxjih zapovèd prav ne spoznámo, in vo. lo kž húdèmu nágnil, de sami iz sebe ne móremo po nžh xivéte; nam je jezo bõxjo in véqno pogublène nakopal.

*Čegáve pomóye potrebújemo, de ba svetó xi-
vèle, in zvelíyane bili?*

Ké tému potrebújemo bõxje pomóye.

*Kakó imenújemo to bõxjo pomoy, po které
zamóremo sveti in zvelíyane bile?*

To bõxjo pomoy imenújemo posveçujó-
yo gnado bõxjo.

*Kdo nam je posveçújoyo gnado bõxjo ob-
lúbil in zadóbil?*

Jezus Kristus, naw Odræweník, nam je po-
sveçujóyo gnado bõxjo oblúbil, in se svojo
smertjo na s. kriæ zadóbil.

*In káj je Jezus postával, de posveçujóyo
gnado bõxjo zadobívamo?*

Jezus je vidne znamna postával, de po neh
gnado bõxjo ké posveçevánu svoje duwe zado-
bívamo; te znamna imenújemo s. zakraménte.

Káj je tédej s. zakramènt?

S. zakramènt je vidno znamne nevidne
gnade bõxje, ké ga je Jezus Kristus vs nave
posveçéne postával.

Kóleko je s. zakraméntov?

Sedam jih je, namræy: 1. s. kerst, 2. s. bir-
ma, 3. s. révne teló, 4. s. pokóra, 5. s. pósle-
dne ole, 6. s. máwnekovo posveçeváne, 7. s.
zákon.

Kakó nas s. zakraméntje posveçújejo?

Dva s. zakraménta, namræy s. kerst in s.
pokóra, nam posveçujóyo gnado bõxjo, ké je
we prej némamo, dodæletá, in nas opraviçe-
ta; vse druge zakraméntje pa gnado bõxjo ve
nas pomnóæjo als potárdejo.

Kakó právamo sveta zākraméntama, kē nam posveyujóyo gnado bōxjo dodzētà, in nas opraviyeta?

Zākraménta mērtvzēh jima právamo zātó, ker je ylvōzēk, predēn kterēga tēh dvēh zākraméntov prejme, brez gnade bōxje, alē na duwz mērtēv, in ker ga na duwz mērtvzēga kē duhóvnmēmu xiv.lēnu obudzētà.

Kakó pa pravamo unēm pētēm svētēm zākraméntam?

Zākraméntje xivzēh jim právamo, ker mora ylvōzēk, yē jih hojē vrédno prejētē, posveyujóyo gnado bōxjo, to je, duwno xiv.lēne, xē imētē, predēn jih prejme.

Od koga imajo s. zākraméntje moy nas posveyevátē?

S. zākraméntje imajo moy nas posveyevátē od Kristusa, kē jih je postávl.

I. OD ZĀKRAMENTA SVETŪGA KĒRSTA.

*Káj so storilē Jezusovz apóstēlnz in učen-
nē, ko so bili s. Duhá prejēlē?*

Ko so apóstēlnz in učenē daróve s. Duhá bili prejēlē, so wlē, kakor jim je bil Jezus zapovēdal, po vsēm svētē, in so s. evangēlz vsēm naródam ožnanoválē. Tiste, kterz so vē Jezusov uk verovalē, in po nem xivētē oblubílē, so zē vodó oblílē, in obliváje te besēde izréklē: „Jaz te kērstam vē imēnē Ojēta, Sina in s. Duhá.“

Kakó imenújemo to s. opravilo?

Letó s. opravilo imenújemo s. kērst.

Káj zadobamò per s. kerstè?

Per s. kerstè zadobamò zavolo neskònyne-
ga Jezusovèga zasluzèna

1. odpuyèné izvìrnèga grèha in vsèh dru-
zèh pred s. kerstam storjènh grèhov, in tudè
odpuyèné véynèh in yasnèh utrafnèg grèha;

2. zadobamò posveyujóyo gnado bõxjo,
ktera nas opraviyè in posveti, de smo otrõnè
bõxji in dèlèxè nebewkèga kralèstva;

3. smo vè družbo vernèh, vè Jezusovo
nerkèv, vzètè;

4. duwè se vtisne neizbrìsno znamne,
torej se s. kerst ne smé veý kot enkrat velávnò
in brez smèrtnega grèha prejètè.

Káj je s. kerst?

S. kerst je pèrvè in nar potèrbnèwè zakra-
mènt, vè kterèm je ylovèk zè vodó in bõxjo
besèdo od izvìrnèga grèha in od vsèh pred s.
kerstam storjènh grèhov ouyupen, in kè véynè-
mu xivlènu prerojèn in posveyèn.

Zakáj se kè s. kerstu bõtrè jem.ló?

Bõtrè se jem.ló kè s. kerstu, de so priye
kerstne oblúbe, sè ktero pèrtèrdèmo, de bomo
Jezusov náuk stanovìtnò verovalè, in na tanko
spolnoválè. Per kerstè majhnèh otrók pa, ktere
we samí govoriè ne morejo, store bõtrè vè
nèh imenè to oblúbo, in skèrbe, de otrõnè,
kterèm so bõtrè, vèz yas svøjiga xivlèna stor-
jèno oblúbo spolnújejo.

Káj so dolxni storìtè, ktere so s. kerst prejètè?

Ktere so s. kerst prejètè, so dolxni kerstno
oblúbo veýkrat ponovìtè, Jezusov náuk skèrbno
in zvestó poslúwatè, gá vselej radè in na tanko

spolnováta, in za gnado bœjjo red, ka so jo per s. kerste gadobile, se neutrúdama parzadévata, de ba védno bolwa in svetéjwa bili.

II. OD ZAKRAMENTA S. BIRME.

Káj so mógle apóstelne in prve kristjáne od sovráxnkov Jezusovih tarpéte?

Apóstelne in prve kristjáne so od sovráxnkov Jezusovih zavolo vere neusmílono pregánane in dostokrat nêlo britko smert tarpéte.

Čegáva pomoy je apóstelne in učenne pokrepyála, de so po Jezusove vere stanovítno živéle, in jo do smerte priyale?

S. Duh, ka so ga apóstelne in učenne bínkewtne pragnak prejele, jih je se svojo gnado pokrepyál, de so po Jezusove vere stanovítno živéle, in jo do smerte priyale.

Kdo tude zamóre vse kristjáne vz Jezusove vere pokrepyáte?

S. Duh zamóre se svojo gnado vse kristjáne vz Jezusove vere pokrepyáta, de ba stanovítno po néj živéle, in jo do smerte priyale.

Kakó so prve kristjáne to posebno pomoy s. Duhá prejemale?

S. pismo prpovadúje: Ko je bil učenŋ Filip vz Samariwko mésto parwel, in je onda Jezusov náuk oznanováł; jih ga je veliko nase vzelo, in so se kerstíte dalz. Pa we posebne krepóste in moyí so od s. Duhá potrebovále, de ba per vsem grozovítneŋ pregánane le vander po Jezusove vere stanovítno živéle, in jo do smerte priyale. Torej pówle učenŋ Filip vz

Jerúzalem po apóstolne, de bž p̄rwla, in k̄r̄uŕene v̄ vere pokrepq̄al̄e in pot̄rdil̄e. T̄deŕ sta apóstolna Peter in Janez p̄rwla iz Jerúzalema, sta na k̄r̄uŕene Samarijane po Jezusov̄m pov̄el̄e roke pokladala, t̄r nad nim̄ molila, in Samarijane so prejel̄e gnado s. Duh̄a, ktera jih je v̄ vere pokrepq̄ala, de so ods̄hmal stanovitno po n̄j̄ xiv̄el̄e, in jo vpr̄iŕo svet̄a s̄r̄yno do sm̄rt̄e pr̄iŕale.

Kakó se imenuje to s. apóstolsko opravilo?

To s. opravilo se s. birma imenuje.

Kdo je prv̄em kristjanam s. birmo delil̄?

Apóstolne so prv̄em kristjanam s. birmo delil̄e.

Kdo ima dan dan̄avn̄e oblást s. birmo delil̄e?

Dan dan̄avn̄e imajo wkofje to oblást, ker so on̄i prav̄e nastópneke apóstolnov.

Kako birmujejo wkof?

Wkof ž̄e razprost̄rt̄ma rokama nad birmann̄e mól̄ejo, in jim s. Duh̄a prósejo. Po t̄m pomáxejo vsaŕega birmanna posebej s̄ s. krizmo na ŕel̄e, polože nan roke, t̄r mól̄ejo nad nim, in ga nekol̄eko na liŕe udár̄ejo, v̄ znamen̄e, de naj po Jezusov̄ ver̄e, k̄dar bž tud̄e we tól̄eko zavolo ne terp̄ete moḡel, stanovitno xiv̄i, in jo s̄r̄yno do sm̄rt̄e pr̄iŕa.

Káj zadobemò p̄r s. birm̄e?

S. birma

1. pomnože v̄ nas posveŕujóyo gnado bo-xjo, ke smo jo p̄r s. k̄rst̄e zadobile;

2. nas we posebno v̄ vere pokrepq̄a in pot̄rd̄e, de zamóremo po n̄j̄ stanovitno xiv̄ete, in jo s̄r̄yno do sm̄rt̄e pr̄iŕate;

3. vtisne duwa neizbrísno znamne, torej se velávno in prav ne smé vej ko enkrat prejetz.

Káj je s. birma?

S. birma je zakramènt, vz kterem je kër-
užen ylovzk sz pokládó rók, s. krizmo in bõ-
xjo besédo od s. Duhá vz gnadz bõxji potérjen,
de zamore po s. verz stanovítno xivéts, in jo
szryno do smertz príyat.

Alz se tudz kz s. birmz bõtrz jem.ló?

Tudz kz s. birmz se bõtrz jem.ló, de so
priye nave oblúbe, sz ktero partérdzmo, de
bomo po s. verz stanovítno xivéts, in jo szryno
do smertz príyat; in de nas veukrat opomína-
jo to oblúbo na tanko spolnováts.

*Kakowen mora ylovzk bitz, de s. birmo
vrédno prejme?*

De ylovzk s. birmo po vrédnem prejme,
mora

1. vz kërufánske verz, in posebno kar ta
s. zakramènt zadene, poduyèn bitz;

2. vz stanz gnade bõxje, to je, brez smér-
tnzga gréha bitz; in

3. se z molítvzjo in z družamz dobrzme
délz kz tému s. zakraméntu parprávlatz.

Káj móramo po s. birmz storítz?

Po s. birmz sz móramo parzadévatz, de bz
Jezusov náuk bol in bol spoznováts, in po
nem zyzstéjwz xivéts, ko bz nas to we takó tex-
ko stalo, alz ko bz tudz we tólskan zavolo ne-
ga tarpéts mogls.

III. OD ZAKRAMENTA S. POKORE.

Alz ohráněmo vselej gnado bōxjo, kž smo jo per s. kerste zadobile, in kž nam jo s. birma pomnóxž?

Ne ohráněmo je vselej; yasz védama in rado-vólno bōxji volž nasprotz délamo, to je, gréh storěmò.

Káj nam wkódžje vsak velék gréh?

Vsak velék gréh nas perprávs ob gnado in prijáznost bōxjo, in nam nakóp.le véyno pogubléne, nas storí yasno in véyno nesreyne.

Alz je téděj kej hújwaga, kakor gréh?

Něy na svéts né hújwaga, kakor je gréh?

Če gréwněk to neizreyéno nesreyo xivo obyúts, kaj sž mora xeléts?

Če to neizreyéno nesreyo xivo obyúts, se mórajó vs nem xele obudíts: Oh, ko bž jaz le nekólž ne bil gréha stóril! Oh, ko bž le we kéděj mogł odpuyéne, gnado bōxjo in úpane véynęga zveliyana zadobíts!

Alz je pa tudž mogóyę gréwněku odpuyéne gréhov zadobíts?

Mogóyę je to; Bog sam je xž vs staržm zakónž po prerókžh ludém oblúbil, de jim, yę gréhe rěsníyno obxalújejo, in se pobó.lwajo, zavoło Odrěweníka, kž bo perwł, gréhe odpustí.

In káj je tudž naw Odrěweník Jezus, kždar je na svét perwł, gréwněkam stóril, kterž so svoje gréhe rěsníyno obxalováł, in se pobó.lwáł?

Jezus je takžm gréwněkam gréhe odpústil, ker jim je rekł: „Pójdate vs mirž, in veq ne grěwíte; vawž gréhe so vam odpuyéns.“

Komú je Jezus zročil to bõxjo oblást gréhe odpúuata?

Jezus je to bõxjo oblást gréhe odpúuata apóstelnam in učenham zročil.

Kedáj je Jezus to bõxjo oblást svojim apóstelnam in učenham zročil?

Tista dan, ko je bil od smertã vstal, se je zbranzm apóstelnam in učenham zvever parkázal, jih je prepriçal, de je rãs od mertvãh vstal, in jim je rekal: „Kakor je Oqeta mene poslál, tudã jaz vas pówlem,“ to je, bõxjo oblást, kã jo imam jaz od Oqeta, vam zročim. Po tém je vane dihnul, vã znamne, de jih zã nevidno oblástjo navdá, in jim reče: „Prejmíte s. Duhá; kterãm boste gréhe odpustilã, so jim odpúuãné, in kterãm jih boste zadržalã, so jim zadržanz.“

Kdo ima dan danãwnã oblást gréhe odpúuata?

Dan danãwnã imajo ukofje in máwnãkã oblást gréhe odpúuata, ko so pravã nastópnekã Jezusovãh apóstelnov in učenov.

Vã ktere povãstã nas je Jezus podúvil, kãj de mórãmo storítã, qã hojemo odpúuãné svojih grãhov zadobítã?

Jezus nas je to vã povãstã od zgublenãga sinú podúvil. Zgublenã sin je vzal od oqeta dãl premozãna, kólãkor mu ga je wlo; je zapústil oqeta, in se vã dalno dãxãlo podál. Túkej je grãwno xível, in svõje premozãne zaprávãl. Na to vstane lãkota vã dãxãle, in ta ga tólãkam tare, de bã se bil wãlo zã otróbã rad nasítãl, ko bã jih bil imel. Vã téj nadlõgã je zgublenã sin vã se wãl, premiãlewãl svõje pre-

gréwno xivléne, in spoznál, de je ojeta zelo razxálil, to je, svøjo vést je izpravèval. — Vè vivo so ga gréhè bolélè, obxalovál jih je, in xélel, de bè jih nekòlè ne bil stóril, to je, kesál se je svøjih gréhov. — Vès skesán je rekèl sam pèr sebè: „Vèzdviènil in vèrnil se bom kè ojetu,“ to je, tèrdno je sklénil svøje gréhè opustítè, in lúbèga ojeta nekòlè nekòlè veq ne razxalítè. Sè tém tèrdnem sklepanm poból-watè se gre kè svøjimu ojetu, se varèe predn na koléna, in reye: „Oye! grèwíl sm vè nebó in vè vas,“ to je, odkritosèrjno je povédal svøje gréhè. — Na dale je rekèl: „Odsèhmal nésèm veq vrédèn vaw sin imenován bitè, vaw nar manwè najemnek naj bom; de bè mè le odpustítè, in me spèt za lúbo imélè!“ Tako je zgublènz sin pokázal, de hoye vse tèrpètè in storítè, de bè le pèr lúbem ojetè odpuyéne zadóbil, to je, hótèl je zadostítè za svøje gréhè.

In na to káj je øye stóril?

Oye je pobólwanèga sinú zè razprostèrtè-mè rokámè sprejel, mu vse negóve gréhè odpústil, in mu bil spèt dober kakor poprej.

Káj moramo torej tudè mi storítè, ye hó-yemo odpuyéne svøjih gréhov zadobítè?

Tudè mi moramo storítè, kar je zgublènz sin stóril, ye hóyemo odpuyéne svøjih gréhov zadobítè, to je, móramo 1. svøjo vést izprá-watè; 2. kesátè se svøjih gréhov, de smo Bogá, nar bólwèga Ojeta, x' nimè razxalítè; 3. tèrdno sklenítè, de hóyemo gréhè opu-stítè, in xivléne pobólwatè; 4. spovédatè se

svõjih gréhov máwnzku, boæjimu naméstnzku; in 5. zadostovátz za svoje gréhe zæ volnem potærpénem zaslúæenzh wtrafnæg in zæ mnógama dobremæ délz. Kdor to petero dopolnúje, déla pokóro.

Káj se prave tædej pokóro délatz?

Pokoro délatz se prave: spet se kæ Bogu obrnítz, od kterzga smo se po gréhe odværnítz, svoje gréhe sovrazítz, jih resníyno obæalovátz, pobólwatæ se, se jih spovédatz, in zane zadostovátz.

Kólako razí je tædej potrebnezh kæ prave pokóre?

Pet razí, in te so: 1. izpraweáne vztí, 2. kes alæ grevnzga, 3. tærdnz sklep pobólwana, 4. spovzd, in 5. zadostováne za gréh.

Káj zadobemò, æe pravo pokóro délamo?

Æe pravo pokóro délamo, zadobemò 1. odpuyéne gréhov, 2. odpuyéne véqnezh wtrafnæg, 3. boæjo gnado, 4. mir vztí.

Káj je torej s. pokóra?

S. pokóra je zakramènt, vz kterem postávlene mawnæk naméstz Boga gréwnzku po s. kerstz storjéne gréhe odpustí, æe jih resníyno obæalúje, se jih yisto spové, in æe ima tudz resníyno volo pobólwatæ se, in pravo pokóro délatz.

1. Izpraweáne vztí.

Káj se prave vést izpraweavátz?

Vést izpraweavátz se prave: premíwlevatæ, káj smo græwítz od zadne spóvzdz alæ pa od tístzga yasa, kar smo gréh zayelz spoznávatz.

Káj móramo storíte, preden zavzame svojo vést izpraveváté?

Nar poprej móramo s. Duhá na pomoč poklíňaté, de nas razsvetlí, in nam spoznáte da, káj in kakó smo gréwíle.

Kakó izprawújemo nar bole svojo vést?

Nar bole svojo vést izprawújemo, če pomíslémo:

1. Alé smo ktero božjih alé ktero ņerkvenéh zapóved prelómíle, alé se vé sedem poglavítneh, vé wtíréh vé nebó vpíjúqéh gréhéh, vé west gréhéh zoper s. Duhá, alé vé devet ptujih gréhéh pregréwíle.

2. Alé smo duhóvne in telesne déla karuřánskega usmílena svojímu bližnemu storíte.

3. Alé smo kej družéga dobréga, kar smo storíte doléni, opustíte, in sosebno, alé smo dolénošte svojíga stanú prav spolníle.

Káj vse móramo per tém izpravevánéh dobro premísléte?

Per všem tém izpravevánéh móramo dobro premísléte, alé smo vé mísléh, vé xelah, za besédo alé vé djane gréwíle. Per smertneh gréhéh se móramo tudé wtevíla in vseh okólóuřen spómnete, ktere gréh alé povíwajo alé pománwajo, postavem, vpričo kákovnéga ņlovéka, kjé, kedáj in kakó smo gréh storíte.

Na káj mora gréwnéh per izpravevánéh gréwnéh mísel in xel gledate?

Per izpravevánéh gréwnéh mísel mora gréwnéh premísléte, alé jih je rad ímel, in se rad vé néh zadérxevál; per xelah pa, alé je vane parvóvil, deséravno vé djane né gréwíl.

Kakó se je moy utevila smertnih gréhov spómnete?

Utevíla smertnih gréhov se gréwnek spomne, če premísle, ale je gréh vsak dan, vsak teden, vsak mesen stóril, in kólekokrat vsak dan ale vsak teden ale vsak mesen.

2. Kes ale grevnaga.

Káj je kes nad gréham?

Kes nad gréham je gnuwéne nad gréham, ke je nar veqe zleg na svéte, in seryna xalost, de je Bog razxálen, sklenena za resniyno volo Bogá nqy veq ne razxalite.

Kákowen mora kes ale xalost nad gréham bitz?

Kes nad gréham mora bitz 1. nótranz, 2. qez vse velék, 3. nad vsame gréhe, 4. qeznatóren.

Kedáj je kes nad gréham nótranz?

Kes nad gréham je nótranz, qe je va seryne, ne le na jezinqe, to je, qe gréwneka va seryne bolí, de je Bogá razxáлил, in torej resniyno xeli svøje xivléne pobólwate.

Kedáj je kes nad gréham qez vse velék?

Kes nas gréham je qez vse velék, qe je qez vsako drugo xalost, to je, qe je gréwneku bol xal, de je Bogá razxáлил, kakor ko be bil vse na svéte zgúbil.

Kedáj je kes nad vsame gréhe?

Kes je nad vsame gréhe, qe gréwnek vse gréhe brez razlóyka, velíke in majhne, obxalúje.

Kedáj je kes nad gréham qeznatóren?

Kes nad gréham je qeznatóren, qe gnada s. Duhá gréwneka omeqí, de gréh iz qeznatórenih nagibov, to je, zató obxalúje, ker je

x' nima Bogá, neskonyno dobróto in lubezen, razxálil, nebesa zgúbil, in pekél zaslúxil. Ko bz ga pa gréwnék le iz natórneh nagíbov obxalováł, postávem, ker ga je vz yasno nesreyo, vz sramoto alz wkodo perprável; bz bilo táko kzsáne le zgol natórno, in bz nam ne moglo odpušéna per Boga zadobíta.

Kóleken je veznatórna kes nad gréham?

Vežnatórna kes nad gréham je dvojin: popólnama in nepopólnama.

Káj je popólnama kes?

Popólnama kes je xalováne in gnuwéne nad gréham, ker je gréwnék Bogá, nega samo sveto dobróto, kz je vse lubežna vrédén, razxálil, skleneno se tərdnem sklepan Bogá nęy veų ne razxalíta. Ta kes izvira iz popólnama lubežna do Boga.

Káj je nepopólnama kes?

Nepopólnama kes je xalováne in gnuwéne nad gréham, ker je gréh sam na sebz ostúden, in ker je gréwnék nebesa zgúbil, in pekél zaslúxil, skleneno se tərdnem sklepan Bogá nęy veų ne razxalíta. Ta kes izvira iz nepopólnama lubežna do Boga.

Kakó se obudí popólnama kes?

Popólnama kes se takóle obudí: „Moj Bog! vse moji storjéna gréhe so me iz sərna xal, ker sam tebe, svøjiga prelubežnávęga Bogá, tebe, vso svetóst in samo sveto dobróto, kz te iz sərna lubem, x' nima razxálil. Tərдно sklenem se tvøjo gnado svøje xivléne pobólwať, in vse, tudz smert, raji pretępéť, kakor tebe, svøjiga Bogá, tebe, neskonyno svetóst in dobróto, we

kédej se kakam gréham razchalítz. Daj ma gnado spolnítz ta sklep; to te prošem po neskon-
ynem zaslužénz tvójiga bōxjiga Sinú, nawega
Gospoda in Zvelíqarja, Jezusa Kristusa. Amen.“

*Káj móramo storítz, de bomo popólnama
kes nad svojímz gréhe iméle?*

Móramo

1. Bogá gnade prošítz;
2. se ke serju gnatz, kdo de je tístz, ka
smo ga že gréhe razchalítz; in
3. vz obudovánz ksa se pogósto vádatz.

Kedáj je ylōvzək dolxen popólnama kes obudítz?

Ylōvzək je dolxen popólnama kes obudítz:

1. kédar ima kak s. zakramènt prejetz, pa
se vz stanz gnade bōxje ne znajde, in se ne
more spovédatz;
2. vz smertnz nevárnostz;
3. dobro ga je vsak dan obudítz, glasztz zve-
yer, predn se spat gre.

3. Těrdnz sklep.

Káj je těrdnz sklep?

Těrdnz sklep je rəsniqna vola svoje xi-
vléne pobólwatz, in nzy veq ne grawítz.

*Ka yému mora pərprávlén bitz, kdor ima
rəsniqno volo pobólwatz se?*

Kdor ima rəsniqno volo pobólwatz se, mo-
ra pərprávlén bitz:

1. vsz h gréhov in blixnz h perlóxnost in
nevárnost vz gréh zvesto se várovatz;
2. nágnene do gréha vz sebz krotítz in
premagovátz, in vszga se prijetz, kar nam pər-
pomóre gnado bōxjo vz sebe ohranítz;

3. ptuje blagó povérnité, že gréham dano pohujwane poravnáť, in škodo, bližnemu per blage, na powtenz ala kakor kole storjéno, kar je mogoye, poprávete;

4. vsem sovráznkam in razpálnkam iz sarná odpustíte;

5. vse dolžnóste svojiga stanú zvestó spolnováť.

4. Spoved.

Káj je spoved?

Spoved je spokórna obtózba svojih gréhov, ke jo gréwnék pooblástenemu máwnéku storí, de bz od nega odvezo zadóbil.

Kákowna mora spoved bitz?

Spoved mora bitz 1. ponižna, 2. čista.

Kedáj je spoved ponižna?

Spoved je ponižna, kedar se gréwnék vsz skesán in pobit svojih gréhov obtóze, vse nepotrěbne izgóvore opustí, in se spovedníkove sodbz popólnama podvérze.

Kedáj je spoved čista?

Spoved je čista, kedar se gréwnék vsz svojih we ne spovedanzgréhov na tanko in odkritoséryno in pa brez hinávuyzne obtóze takó, kakor se jih je mogel per skerbnem izpraveváne svoje vszti spómnete.

Kedáj se pa gréwnék svojih gréhov na tanko in odkritoséryno, in kedáj brez hinávuyzne spové?

Gréwnék se svojih gréhov na tanko in odkritoséryno spové, kedar utavilo vsz smertnih gréhov in tude okólayzane po pravíze pové, kte-

re gréh zvekwajo, ala ηelo vé drugájnega spremene. Vendar pa ylovéka, sa kteram je grawíl, ne smé nakóla imenováta, in ney ne povédata, kar ba powtému bližnega wkódovalo. — Brez hináwujene pa se spové, kédar, kar je per negóvsh gréhsh gotóvzga, pové, de je gotóvo, in yesar ne vé prav, pové, de ne vé prav.

Ala velá spoved, ye gréwnék kak smerten gréh iz strahú ala pa iz sramox.livosté zamolyí?

Spoved, per ktera gréwnék kak smerten gréh iz strahú ala pa iz sramox.livosté zamolyí, ney ne velá; tak gréwnék se we vnovy smertno pregrawí, ker zakraméntu s. pokóre veliko neyást storí.

Káj mora gréwnék storíte, ktera je per spóvedé kak smerten gréh nalàuy, iz strahú, sramox.livosté ala pa iz zanikernosté zamólyal?

Tak gréwnék je dolxen zamolyánzga gréha spovédata se, in tudé we

1. obtoxíte se, per kóléko spóvedsh je ta gréh zamólyal;

2. tisto spoved, per ktera je gréh zamólyal, in vse druge od tistzga yasa storjéne do yistzga ponovíte;

3. parstávate, kólékokrat je vz takem stanz s. réwne teló in morebíte tudé we kak drug zakramént prejel.

Káj mora gréwnék storíte, ktera se kàηega smertnega gréha ponevédama ala pozab.livuzné spovédal?

Tak ylovék se mora nespovédanzga gréha per perve spóvedé obtoxíte, ye se ga namrey zé

prenej po storjéně spóvzde in morebitz we pred s. obhajílám né domíslél.

Alé se nam je tréba per spóvzde sramováte alé batz?

Per spóvzde se nam né tréba sramováte alé batz:

1. ker se nésmo sramovála grázítz vpričo Bogá, ké vse vidz, in se ne balz od nega véyno pogublénz hitz;

2. ker je bole svøjih gréhov na skrivném spovzdníku spovádatz se, kakor pa vz gréhz xivétz, nepokojno vést imétz, nesreyno umrétz, in sodnz dan pred vszm svétam vz sramoto prítz;

3. ker tudz spovzdník za svøje slabósta vé, in ima torej usmílene za gréwnzкам; in

4. ker je spovzdník pod smértném gréham in ostrémz yasnémz in véynémz utrúdnégamz molqáte dolxzn.

Kakó je tréba per spóvzde govoríte?

Per spóvzde je tréba 1. razlóyno, in kar je moy, sz powténémz in yednémz besédamz govoríte; 2. takó, de ga le spovzdník sliwz, drugz okóle pa ne.

Káj mora gréwnzк storíte, preden se zayne spovzdováte?

Preden se gréwnzк zayne spovzdováte, mora pokleknítz, in spovzdníku reyz: „Prosém, duhovnz Оye! s. xegzn, de se svøjih gréhov prav in yisto spovém.“ Po tém storí s. križ, in mole oytno spovéd, rekóy: „Jaz, ubogz gréwnzк, se spovém Bogú vszgamogóynému, Marii materz bõxji, vszm lubém svétníkam in Vam, yeufénému máwnzку, bõxjimu naméstnz-

ku, de sam po svoji zadne spóvede, ka sam jo opráveš (se *pové, kaďáj*), velikokrat in obilno grávil vž misleš in xelah, ža besédamž in djanem; posebno se pa obtóčam“. (*Žde žayne právete svoje gréhe.*)

Kakó se spoved sklene?

Spoved se takóle sklene: „Tí in vsž moji drugž gréhe, ka se jih spomnem in ne, ka sam jih alž sam stóril, alž pa kriv bil, de so jih drugž storilž, so me iz sernja xal, ker sam Bogá, nega samo sveto in prelubežnivo dobróto, x' nimž razxálil. Těrdno tudž sklenem neč več ne grávitž, in vsžh parlóčnost vž gréh se várovatž. Prošam Vas, duhóvnž *☩* s. odvežo in ždravo pokóro.“

5. *Zadostováne alž naloxéna pokóra.*

Káj je zadostováne za gréh, ka je ka zakraméntu s. pokóre potrebno?

Zadostováne za gréh, ka je ka zakraméntu s. pokóre potrebno, je opravláne tistžh dél, ktere spovedník gréwnžku ža storjéne gréhe vž pokóro naloxí.

Ktere so take déla, ka se gréwnžku vž pokóro nakládajo?

Take pokoríla so: molítž, postítž se, vbógajme dajátž, in ve druge po merž in velikóžtž gréhov.

Alž je zadostováne potrebžen dél zakraménta s. pokóre?

Takó potrebžen je, de bž brez téga, če ga je le mogóče oprávtž, zakramént s. pokóre dokonyán ne bil.

Kakó se mora naloxéna pokóra oprávnata?

Naloxéna pokóra se mora oprávnata

1. se seryno ponícnostjo,
2. zvestó, kakor je naloxéna,
3. brez odlóga, bera ko je mogóye.

Alz se we se yém drugam zamóre za yasne utráfnzge gréha zadostita?

Tudz za odpústkam se zamóre za yasne utráfnzge gréha zadostita.

Káj je odpústek?

Odpústek je odpuyéne yasnzih utráfnzih, ktere ba gréwnik po odpuyénem dolgú gréhov alz vs sedánem xiv.léne alz pa po smertú preterpétú mogzl.

Káj mórajo katólzwe kristjáne od odpústka verovatú?

Katólzwe kristjáne mórajo od odpústka verovatú:

1. de ima prava nerkv od Kristusa oblást odpústke delita;
2. de je dobro od nerkve deléne odpústke zadobita.

Kólzknú so odpustkú?

Dvojne so: popólnama, ye so nam vse za gréham zaslúzene yasne utráfnzge odpuyéne; in nepopólnama, ye nam je le nékolzko yasnzih utráfnzih gréha odpuyénzih.

Káj móramo storita, de odpústek zadobemò?

De odpústek zadobemò, móramo 1. vs stanú gnade bexje hitú; 2. od nerkve vs zadobléne odpústkov zapovédane déla oprávnata.

IV. OD ZAKRAMENTA PRESVETEGA RÓUNZ- ga telesa.

Káj potrebúje ylovək po zadoblénz odvezz, de bə spet və gréh ne padel, in və dóbrəm rastel?

De bə ylovək po zadoblénz odvezz spet və gréh ne padel, in və dóbrəm rastel, potrebúje mojí, ktera bə ga və dóbrəm pokrepýátz zamogla.

Alz je Jezus svojim učenham in vernem táko duhóvno pokrepýálo oblúbil?

Oblúbil ga je. Ko je bil Jezus někadej və puqávz vey tavxent ludi zə malo kruhə in ríbamz nasitel, je velíko ludi za nim vrélo. Tedej jim Jezus reye: „Iuyete me zavolo telesnaga xívexa, iuyíte raji duwnaga. Jaz sem prave kréh, kə je iz nebes perwəl; moje teló je rəs jéd, in moja kri rəs pijáya. Kdor moje teló jé, in mojo kri pije, bo kə dóbrəm pokrepýán, in vékomej xível.“ Sz témə besédamz nam je Jezus svoje lastno teló in svoje lastno kri və pokrepýálo name duwe kə dóbrəm oblúbil.

Kedáj je Jezus to oblúbo spólnil?

To oblúbo je Jezus per zadne veyerji několəko pred svojim trplénem spólnil. Vzel je kréh və svoje presvete roke, ga posvetil, zahválil nebewkega Oyceta, razlómil, in svojim apóstelnam podál, rekóy: „Vzemíte, in jéjte; to namrəy je moje teló, ktero bo za vas və smert dano.“ Po tém je vzel kelh zə vinam, ga posvetil, zahválil nebewkega Oyceta, in apóstelnam podál, rekóy: „Vzemíte, in pite iz nega vsz; to namrəy je moja kri, kri nóvəga zákóna, ktera bo za vas in za nsh velíko prelíta və odpuyéne gréhov.“

Ve káj je Jezus se svojo vsagamogóynostjo krah in vino spreménil?

Jezus je se svojo vsagamogóynostjo krah in vino ve svoje xivo teló in ve svoje xivo kri spreménil; podóbe kruha in vina pa se néso spremenile.

Káj so podóbe kruha in vina?

Podóbe kruha in vina so vse zunáne, kar se telesnema pouútká vídzmo in obyútemo, namrazu barva, slaj in duh kruha in vina.

Kakó je bil Kristus ve podobah kruha in vina priujóy?

Jezus je bil ve podobah kruha in vina po bœxi in ylovéwke natóre, ze duwo in se telesam, se krvjó in ze mesam priujóy; tuda ve narmanwz bitvne vsake podóbe je bil ves Kristus priujóy.

Komú je Kristus oblást dal krah in vino ve negóvo xivo teló in ve negóvo xivo kri spreménate?

Kristus je apótelnam oblást dal krah in vino spreménate ve negóvo xivo teló in ve negóvo xivo kri, rekóy: „To storíte ve moj spomín.“ Se téme besédama jim je zapovédal, to sveto vejerjo veokrat ve spomín negóvega trpléna in negóve smerte obhájate.

Kakó so apóstelne in uyenne to Jezusovo povéle spolnile?

Apóstelne in uyenne so se po príhóde s. Duhá ze vernama vred ke bœxi službe zbirale, so krah in vino po Jezusove vsagamogóynoste spreménale ve negóvo teló in negóvo kri, so to nebewko jed sami zavxivale, in jo tuda ver-

nem zavajta dajala ve duhovnan zivex in pokrepvane ke dobramu, in ve hvalecan. spomin Jezusovzga uka in zivlena, terplena in smarta.

Kdo ima dan danavnz oblast kreh in vino ve Jezusovo teló in kri spreménate?

Dan danavnz imajo to boxjo oblast ukofje in máwnzke, ktere so nastópneke apóstelnov in učenčov; samí zavajvajo to nebeuko jed, in jo tudz vernem dele, de neh duwe ziví, in ve dobram okrepvava, in de spomin Jezusovzga zivlena in terplena ohranz.

Pzr kterzm s. opravile spreménajo ukofje in máwnzke kreh in vino ve Jezusovo teló in kri?

Pzr s. mawz spreménajo ukofje in máwnzke kreh in vino ve Jezusovo teló in kri, kedar namrzq pzr povzdvigovanz nad kruham in vinam liste s. besede izrekó, ktere je bil Jezus pzr zadnz veyerji nad nima izrekz.

Káj zadobzmo, qe Jezusovo teló in kri po vrédnzem prejmemo?

Qe Jezusovo teló in kri po vrédnzem prejmemo,

1. se z Jezusam na tanko sklenemo in zedinamo;
2. posvevujóqa gnada se ve nas ohranz in pomnócz;
3. nawa duwa se ke dobramu poziví in pokrepvav;
4. malz gréhz se nam odpuste;
5. hudo nágnene se ve nas pománwa;
6. zadobzmo zastávo véqnzga zivlena.

Kakó imenújemo Jezusovo teló in kri v podóbah kruha in vina?

Jezusovo teló in kri v podóbah kruha in vina imenújemo zakramènt s. réwnega telesa.

Káj je tédej zakramènt s. réwnega telesa?

Zakramènt s. réwnega telesa je nar svetéjwe zakramènt, je pravo teló in prava kri našega Gospoda Jezusa Kristusa v podóbah kruha in vina.

Kakó se pravz s. opravílu, per kterem zakramènt s. réwnega telesa prejmemo?

Tému s. opravílu se pravz s. obhajílo.

Káj móramo storítz, de bomo s. réwne teló vrédno prejélez?

De bomo s. réwne teló vrédno prejélez, se móramo kž s. obhajílu prav in dobro perpravélez.

Kólekno je perpravláne kž s. obhajílu?

Perpravláne kž s. obhajílu je dvojno: perpravláne duwe in perpravláne telesa.

Kakó se móramo kž s. obhajílu perpravélez, kar duwo zadene?

Kar duwo zadene, móramo per s. obhajíle 1. yisto vést imélez, in 2. pobóznega serija bitz.

Káj se pravz yisto vést imélez?

Yisto vést imélez se pravz: brez smertnega gréha, to je, vž gnadz božji bitz. S. písno pravz: „Človzèk naj sam sebe presódz, in pótlej we le (če je brez gréha,) naj jé od téga kruha, in pije iz téga kelha. Kdor namrzq Gospódovo teló po nevrédnem jé, in negóvo kri po nevrédnem pije, sz véyno pogubléne jé in pije, ker Gospódovému telesu gróžno neyást stori.“

Káj se pravz pobóxnzga sernz hitz?

Pobóxnzga sernz hitz se pravz: 1. vero, úpane in lubezn obudítz; 2. presveto réwne teló molítz; 3. sz hvalexnem sernam míslatz vz terpléne in smert Jezusa Kristusa, kz je s. réwne teló vz spomín svøje smertz in svøje lubeznz postávl, in vxivatz zapovédal; svøje gréhe obzalovátz, in tãrdno sklenítz svøje xivléne yedale bol po Kristusovz naúke ravnátz; 4. poníxnost in druge keruqánske yednostz, zlastz pa lubezn do blixnzga, vz sebz vnematz.

De bz sz pobóxnem sernam kz s. obhajilu perstopítz, kakó se móramo xz poprèjwnz veyer perprávlatz?

Xz poprèjwnz veyer se móramo z molítvzjo, sz premiwlevánem in branem svetzh bukzv kz s. obhajilu perprávlatz, in tudz perpuqénzga veséla se zderxatz.

Kakó se móramo kz s. obhajilu perprávlatz, kar teló zadene?

Kar teló zadene, móramo 1. od polnoqítzuz hitz, razun nevárne boléznz; 2. vz yedna in spodóbnz obléke in z vsó mogóqo unáno yastjó kz bõxji mizè perstopítz.

Káj je tréba storítz, kédar se pred s. obhajilam oqílta spovzd molz?

Takrat móramo na tihz kz nad svøjimz gréhz in goreqe xele do Kristusa vz sebz obudítz.

Káj je tréba storítz, kédar mawnz s. hóstzjo kaxz?

Kédar mawnz s. hóstzjo kaxz, jo móramo poníxnó molítz, in na pãrsz térkatz, rekóq: „Gospod! nészm vrédz, de grew pod møjo strého,

tentuž reņz le zã besédo, in moĵa duwa bo o-
zdrávlena.“

Kakó se mora s. hóstĵa preĵematz?

S. hóstĵa se mora takó preĵematz: usta se
spodóbnó odpró, jezĵk na spodne ústnĵne polo-
xí, pred se búkvĵne ale pa hél pãrt, ĵe je pãr
rokah, podstávz, in s. hóstĵa se poniĵno preĵ-
me in zavĵije; pa ne smé se s. hóstĵa zveĵi-
tz, in ne vz ustĵh podãrĵevãtz. Ĵe se s. hóstĵ-
ja ust prime, se ne smé sz pãrstam, ampak le
zã jezĵkam odprãvlatz.

Kãĵ mórãmo po s. obhãĵilz storilz?

Po s. obhãĵilz mórãmo 1. Jezusa Kristusa
zahvalitz zã tólĵkowno dobróto, de se je poni-
xãl kã nam pritz; 2. ga poniĵno molitz; 3. mu
oblubitz, de homo svõje ĵivléne po negóvãem
ukz in zĵledz védno ravnãlz; 4. ga prositz, de
naj sz svõjo s. gnado védno vz nas ostãne; 5.
vero, upãne in lubeĵzn obuditz; in 6. vse du-
wne in telesne potrebe mu potoxilz.

V. OD ZAKRAMENTA S. POSLEDNĴGA O.L.A.

*Kedãĵ potrebũje ŷlõvĵk bõxĵe pomõĵz we bol-
ko vz zdravĵi?*

Vz hude bolĵznã potrebuje ŷlõvĵk we vse
bol bõxĵe pomõĵz ko vz zdravĵi, ker tarpí
hude boleĵĩne, grĵhã ga skãrbe, bliĵne smãrtz
se boĵí, prihódna sõdba ga strawz, nez mõxzn
in ves nepokõĵin je.

*Alz je Jezus tudz bolnĩkam kãko pomõĵ,
tolãxbo in pokõĵ presĵãrbel?*

Tudz bolnĩkam je Jezus to presĵãrbel S.
apóstãl Jakop po Jezusovãm povélz uĵí: „Ĵe

je kdo bolán med vama, naj póvle po máwnzke ηerkve, de mólezjo nad nim, in ga pomáxejo sz s. olem vz Gospódovem imenz; verna molítv bo bolníku pomagala, Gospod mu bo polájwal, in ye je vz gréhzh, mu bodo odpuyjéna.“

Kakó právemo tému s. djanu?

Tému s. djanu právemo pósledne o.le, ker mawnzke bolníka sz s. olem pomáxe, in ker se zmed vszh svetzih mazíl, ke jih je naw Zveliqar svoji ηerkve delítz zapovédal, letó póslednaz pred smértjo ylovéku podzli.

Ktere gnade dodelúje s. pósledne o.le?

1. Pomnóze posveuyjóyo gnado bexjo; 2. da odpuyjéne malzh, in pa tudz tístzh smértnzh gréhov, ke se jih bolník iz nezadolxéne pozablivostz alz pa iz nez móxnostz spovédatz ne more, pa jih rásniyno vz sernz obxalúje; 3. réwz od hudzh nasledkov gréha in gréhovzh ostánkov; 4. pokrepjá bolníka, de silo smértz in skuwnáve hudiyeve premága; 5. dodzli pomoy zoper smértne texáve in strah prihódne sodbé; 6. da tudz velikokrat telesno zdravje, ye je duwz vz zveliqane.

Káj je s. pósledne o.le?

S. pósledne o.le je zakramént, vz kterzh bolník po mazílenz sz s. olem in po zapovédanz máwnzkove molítve gnado in pomoy bexjo svoji duwe, in veykrat tudz telesno zdravje zadobí.

Kakó se mora bolník ke tému s. zakraméntu perprávate?

Bolník se mora ke tému s. zakraméntu 1. ze xivo vero in sz tédnzh zaúpanem vz Bogá perprávate; 2. vsz se vz bexjo volo vdatz, tzh

pléne potrpealívo prenéstz, in bolézan vz pobólwane svøjiga xivléna obzrnítz; pred vszmpa mora, ze je mogouze, ž. sz spóvzdjo svøjo duwo od gréhov očístz, in s. réwne teló vz pokrepúáne duwe vrédno prejetz, alz pa, ze se ne more spovédatz, vsaj práv kzs in žalost nad svøjime gréhz obudítz.

VI. OD ZAKRAMENTA S. MAWNEKOVZGA posvečevána.

*Komú je Jezus zróyil bøxjo oblást uytz, keručévátz, vz vere potzrdovátz, gréhe odpú-
uýtaz, krez in vino vz teló Jezusovo spreménat-
z, bolníke vz s. o.le dévatz, in druge s. oprá-
vila oprávlatz?*

Jezus je apóstzlnam to oblást zróyil, rekóy: „Kakor je Oče mene poslal, tudz jaz vas pówlem.“

De so pa apóstzlnz te s. opravila na tanko mogle dopolnovátz, ze gáve pomóuz so potreboválz?

De so apóstzlnz te s. opravila na tanko mogle dopolnovátz, so posebne pomóuz bøxje potreboválz. In to posebno pomou bøxjo so od s. Duhá bínkzwtne praznz tudz prejelz.

Komú so apóstzlnz zróyilz bøxjo oblást, kz so jo bili od Jezusa prejelz?

Apóstzlnz so to bøxjo oblást svøjim nastópnzkam, wkořam vso in máwnzкам nékolzko, zróyilz.

Ze gáve pomóuz tédej potrebújejo tudz wkořje in máwnzke?

Tudz wkořje in máwnzke potrebújejo posebne pomóuz bøxje, de mórejo dolznóstz svøjiga svetzga stanú na tanko dopolnovátz.

Kakó so apóstelné wkofam in máwnekam to bõxjo oblást zroyeválz?

S. pismo pové, de so apóstelné roke na ne pokládálz, in nad nímz molílz. Tako so prejelz oblást svete opravíla oprávlatz, in posebno pomouy s. Duhá jih prav in svetó oprávlatz.

Kakó právzmo tému s. djanu?

Tému s. djanu právzmo s. máwnekovo posvečeváne.

Káj je tédej s. máwnekovo posvečeváne?

S. máwnekovo posvečeváne je zakramént, po kterém tístz, kž vz duhóvskz stan stópejo, duhóvno oblást in posebno pomouy s. Duhá prejmejo, dolxnósz svõjiga stanú prav in svetó oprávlatz.

Káj smo wkofam in máwnekam zavolo nzh svetzga stanú dolxní?

Dolxní smo wkofe in máwneke zavolo nzh svetzga stanú spoutovátz, ljubítz, jim vz vszh duhóvnzh rzuçéh pokórnz, zavolo nzh truda in perzadována za nawe zveličáne hvalexnz bitz, in zane molílz.

VII. OD ZAKRAMENTA SVETZGA ZAKONA.

Komú zroyí Bog otrøke, de bž bili preskerblénz, in po kerujánske zrejénz?

Starwem zroyí Bog otrøke, de bž jih preskerbélz, in po kerujánske zredílz.

Čzgáve pomóuz potrebújejo starwz, de bž svõje texke dolxnósz dopolnílz?

De bž starwz svõje texke dolxnósz dopolnílz, potrebújejo posebne bõxje pomóuz.

Alz je Jezus staršem to posebno bõxjo pomoy tudz preskérbel?

Preskérbel jim jo je, ko je po nauke s. cerkve zapovédal, de naj máwneke mólzjo nad æenzenam in nevêsto, kédar Bogú pred nim in nékoléko príyama oýtno oblúbata do smerte skupej æivétz, se per vseh opravíleh in texávah podpírate, otroke oskerbétz, in jih po kerujánske zredítz.

Kakó se prave téma s. djanu?

Tému s. djanu se prave zakramént s. zakóna.

Káj je zakramént s. zakóna?

Zakramént s. zakóna je nerazdértna zveza, se katero se æezen in nevêsta po kerujánske zaroytà, in posebno bõxjo pomoy zadobzta do smerte vz bõxjim strahz skupej æivétz, in svõje otroke po kerujánske zredítz.

P e t o p o g l a v j e.

OD KERUJÁNSKE PRAVIČNOSTI.

Kdor opíruja, kar je hudo, in déla, kar je prav, kakó imenújemo tanega?

Pravičnega imenújemo tanega.

In ye to po Kristusovem ukz le iz ljubzne do Bogá stori, kakó ga imenújemo?

Po kerujánske pravičnega ga imenújemo.

Ktere ylõvek je torej po kerujánske pravičen?

Tiste ylõvek je po kerujánske pravičen, ktere se iz ljubzne do Bogá vszga váreje, kar je hudo, in vse stori, kar je dõbro.

Kteró dvoje mora tédaj dopolniti, kdor hoje po kerujánske pravíten bité?

Kdor hoje po kerujánske pravíten bité, mora to dvoje dopolniti: várzej se húdžga, stóra dóbro.

I. VARZJ SE HUDŽGA.

Káj je húdo?

Pravo in edíno húdo je gréh.

Káj je gréh splóh?

Gréh splóh je radovólno prelomléne bóxje alé nekvene zapóvzde.

Kólekén je gréh?

Gréh je dvojin: 1. izvírne alé poerbané gréh, 2. djánské gréh.

Káj je izvírne gréh?

Izvírne gréh je tisté gréh, ké ga je Adam vé raji stóril in mi vé Adámé, in ké se iz ne-ga vé nas vse izvíra.

Káj je djánské gréh?

Djánské gréh je tisté gréh, ké ga gré-wnék sam stóri.

Kakó se stóri djánské gréh?

Djánské gréh se stóri, kédar ylóvák kej ta-ŋega mislé, xelí, govóri alé stóri, kar je bóxjim in nekveném zapóvzdam naspróte; alé pa, ké-dar ylóvák kej taŋega opustí, kar je vé neh zapóvédano.

Alé je kak razlóvák med djánskéme gréhé?

Razlóvák je: néktere djánské gréhé so ve-liké alé smértne, in néktere majhne alé odpustlívé; néktere so lastne, in néktere ptuji.

Káj je smertne gréh?

Smertne gréh je veliko preloméne bo-xje alé ěrkvene zapóvzde.

Káj nam wkódeje smertne gréh?

Smertne gréh perpráve duwo ob duhóvno xiv.léne, to je, ob posveujóyo gnado bo-xjo, storí ylovéka sovráxnéka bo-xjiga, in véyne smerte alé véynéga pogubléna krivzga.

Káj je male gréh?

Male gréh je majhno preloméne bo-xje alé ěrkvene zapóvzde, ké se storí bol iz náglósta in brez spremislzka, kakor iz hudózne vole.

Káj nam wkódeje male gréh?

Male gréh nas sęner ne perpráve ob gnado bo-xjo; vęnder pa razxálemo x' nim Bogá, in se nakóplemo mnoge yasne utráfnége.

Alé se móramo tédej tudé maleh gréhov várovaté?

Tudé maleh gréhov se móramo várovaté:

1. ker x' nimé, ye so we takó majhne, vęnder Bogá razxálemo;

2. ker moramo perprávléné bité rajné vse pretępéte in vse zgubité, kakor Bogá ze nar manwem gréham kédej razxalíte;

3. ker nam male gréhe gnado bo-xjo pománwajo in oslabe, in gréwnéka pouasé vé véye in véye gréhe správęjo.

Káj so lastne, in kaj ptuji gréhe?

Lastne gréhe so tisté, ké jih kdo sam storí. Ptuji gréhe pa so tisté, ké jih sęner ne storémó samí, pa smo krivé, de jih drugé store.

Kakó razdelémó lastne djanske gréhe?

Lastne djanske gréhe razdelémóve pogla-

vitne gréhe, va gréhe žopar s. Duhá in va gréhe va nebó vpijóye.

Ktere so poglavítne gréhe?

Poglavítne gréhe so: 1. napéh, 2. lákomnost, 3. neqístost, 4. nevouplívost, 5. poréwnost, 6. jeza, 7. lenoba.

Ktere so gréhe va s. Duha?

Gréhe va s. Duhá so: 1. predaržno va bõxjo milost grawíta, 2. nad bõxjo mílostjo obúpaté, 3. spoznáne kerujánské resníhe vstávlate se, 4. svojimu bližnemu bõxje gnade ne pèrvoujíte, 5. do lépega opominevána otèrpneno seríhe iméte, 6. va nespokórnoste radovólno ostáte.

Ktere so va nebó vpijóye gréhe?

Va nebó vpijóye gréhe so: 1. radovólne ubõj, 2. mútate alé Sódomské gréh, 3. zatírané ubõxehov, vdóv in serót, 4. délavnam in najemnekam zaslúček utergováte alé zadarxeváte.

In ktere so ptuji gréhe?

Ptují gréhe so: 1. va gréh svétovate, 2. grawíte velévate, 3. va družeh gréh pèrvolíte, 4. va gréh napeleváte, 5. družeh gréh hvalíte, 6. ké gréhu molýáte, 7. gréh pregledate, 8. gréha se vdalexíte, 9. gréh zagovárjate.

II. STORÉ DOBRO.

Alé je xé po kerujánské pravíyeh, kdor se le húdžga váreje?

Kdor se le húdžga váreje, we né po kerujánské pravíyeh, ampak mora tudé dóbro délaté.

Káj je dóbro?

Dóbro je, kar je po bõxji volé, po bõ-

æjih zapóvadeh. Po bœxjih zapóvadeh so pa krepósta alæ yednostæ in dœbre dœla.

Alæ je vey razpólov yednost, ktere se mora kristján perdobite?

Vey jih je: néktere so bœxje in néktere djanske yednostæ.

Ktere so bœxje yednostæ?

Bœxje yednostæ so te tri: vera, úpane in lubezen.

Alæ se je ylòvek væ tréh bœxjih yednosteh vádæte dolxen?

Ylòvek se je væ tréh bœxjih yednosteh vádæte dolxen, sosebno pa 1. prenej, ko se pámetæ zavé; 2. veykrat væ æivléne, zlastæ kédar kak s. zakramènt prejme; 3. væ hudæ skuwná-væ zopæ te yednostæ; 4. væ smærtne nevárnostæ in na smærtne póstæle.

Kakó se vera obudí?

Vera se takó obudí: „Veræjem væ tebe, pravæ trojnæ Bog, Oyc, Sin in s. Duh, ktere se vse stváril, ktere vse ohránæw in vladaw, ktere dœbro playújew, in húdo wtrafújew. Veræjem, de se je Sin bœxji vylovéyil, odréwita nas sæ svojo smærtjo na kriæ, in de nas s. Duh sæ svojo gnado posveyúje. Veræjem in tærdem vse, kar sæ tí, o Bog! razodèl, kar je Jezus Kristus uyil, kar so apóstælnæ oznanovále, in kar nam sveta Rimska katólæwka kerkev verovatæ veléva. Vse to veræjem, ker sæ tí, o Bog! véyna in neskonyna ræsníyja in modróst, ke ne morew ne gólfatæ, ne gólfán bitæ. O Bog! pomnóææ mojo vero.“

Kakó se úpane obudi?

Upam se takó obudi: „Upam in se zanésem na tvojo neskønyno dobróto in milost, o Bog! de me bow po neskønynem zaslužéna svøjiga edinorojenega Sina Jezusa Kristusa vz tém xiv.léna dal svøje gréhe spoznáte, se jih rásniyno kesáte in spokoríte, in neh odpuyéne zadobíte, po smerté pa véyno zvelíyane doseye, in tebe obliyye vz obliyye gledate, lubíte in neprenéhama vxivata. Tudé upam od tebe potrebnéh pomoy vse to doseye. Upam to od tebe, ker se tí to oblúbil, které se vsøgamogóyæn, zvést, neskønyno dobrótliv in usmílen. O Bog! potérda moje úpane.“

Kakó se lubezen obudi?

Lubezen se takó obudi: „O moj Bog! lubem te iz vsøga svøjiga sørna, yez vse, ker se nar veyé dobróta, neskønyno popólnama in vse lubezne vrédæn; tudé zató te lubem, ker se do mene in do vséh stvarí neskønyno dobrótliv. Iz sørna xelím te takó lubíte, kakor so te tvøji nar zvéstéjwe sluxábnèké lubíte, in te lúbèjo. Ze neh lubeznejo sklenem svøjo nepopólnama lubezen; mnóæ jo vz menæ, o dobrótlivæ Gospod! bol in bol. Ker te tædej rásniyno in iz sørna lubíte xelím, in se to tærdno perzadenem; me je iz sørna xal, de sam tebe, svøjo neskønyno dobróto, ké te yez vse lubem, tebe, svøjiga stvarnèka, odræweníka in posveyevávna, razsárdil. Bolí me, de sam græwíl, de sam tebe, svøjiga vsøgamogóyænæga Gospóda, svøjiga nar bólwæga Oyeta, razxálil. Tærdno sklenem vséh gréhov in vséh hudéh perlóxnost se várovata,

storjéne gréhe bol in bol obxalováta, in níkadar veu zopár tvojo s. volo ravnáta. Vzemé mo spet za svojiga otroka, in dodéle mé gnado ta svoj sklep dopolníta. Proszem te po neskonynem zaslužénem tvojiga bõxjiga Sinú, našega Gospoda in Zveliyarja, Jezusa Kristusa. Amen.“

Ktere so poglavítne djanske yednosti?

Poglavítne djanske yednosti so: 1. modróst, 2. zmernost, 3. pravíynost, 4. seríynost.

Ktere yednosti so poglavítnem gréham nasproté?

Te: 1. poníxnost je napúhu nasproté,

2. dobrótlivost lákomnosti,

3. yístost neyístosté,

4. lubezen nevouylivosté,

5. zmernost poréwnosté,

6. potérpexlivost jezé,

7. goreynost do dóbréga lenobé.

Káj gre we he keruyánské pravíynosté?

He keruyánské pravíynosté gredó tudé we dolxnóste, ké jih je Jezus posebno perporóyal, in tistéh osém prelépéh yednost, ké jih je on, Gospod, na gora uyíl.

Ktere dolxnóste je Kristus we posebno perporóyal?

Kristus je we posebno te dolxnóste perporóyal:

1. nar prej bõxjiga kralestva in negóve pravíne iskáté;

2. sam sebe zatajeváté;

3. svoj krič nosíté;

4. sa Kristusam hodíté;

5. krótkem in poníxnem bité;

6. sovráxnike ljubíte; jim dobro storíte, ktere nas sovráxnijo; molíte zane, ktere nas xálzjo in pregánajo.

Ktere so tiste prelépe yednoste, kè jih je Jezus na gora uyil?

Tele so:

1. Blagor ubógam vè duhá; nèh je nebewko kraljestvo.

2. Blagor krótkem; zemlo bodo posedla.

3. Blagor xálostnèm; potoláxnèz bodo.

4. Blagor jim, kè so pravíne lajnè in xéjné; nasítèz bodo.

5. Blagor usmílenèm; usmílene bodo doseglè.

6. Blagor jim, ktere so yístèga sèrha; Boga bodo gledalè.

7. Blagor mirnèm; otrøne bøxji bodo imenováne.

8. Blagor jim, ktere zavolo pravíne pregánane tærpe; nèh je nebewko kraljestvo.

Káj so kerujánske dobre dèla?

Kerujánske dobre dèla so take dèla, ktere so Bogú prijetne, in kristjánu, kè jih oprávla, vè zvelíqane zásluclive.

Ktere so nar imenítneze dobre dèla?

Nar imenítneze dobre dèla so: molíte, postíte se, in vbogajme dajate.

Ktere so telesne dèla usmílena?

Telesne dèla usmílena so tele:

1. lajne nasítate,

2. xéjne napojíte,

3. popotnèke sprejemate,

4. nage oblèqè,

5. bolníke obiskáte,

6. Jetníke réwita.

7. Merlíqe pokopávatz.

Ktere so duhóvne déla usmílena?

Duhóvne déla usmílena so:

1. Gréwneke svarítz.

2. Nevédne uqítz.

3. Jim prav svétovatz, ktere dvómzjo ala qviblajo.

4. Xálostne tolaçítz.

5. Krivíno volno tarpétz.

6. Jim iz serna odpustítz, ktere nas xálzjo.

7. Za xive in mertve Bogá prosíta.

Ktere so evangélske svétje?

Evangélske svétje so tí trije:

1. Radovólno ubówtvo.

2. Védno devíwtvo.

3. Védna pokóruçna pod duhóvnem po-
glavárjem.

P e r s t a v e k.

ANGELOVO ČEŤIENIE.

1. Angel Gospódov je Marii devína oznánil, de bo spouela od s. Duhá. ČeŤéna sč, Marija! i. t. d.
2. Marija angelu odgovorí: Glej, dékla Gospódova sem, zgdž se mč po tvøji beséde. ČeŤéna sč, Marija! i. t. d.
3. In Beséda se je vylovéyila, in je med name prebivala. ČeŤéna sč, Marija! i. t. d.
4. 4. 4. ČeŤéna sč, Marija! i. t. d.

Zveyer se perdene:

- V. Gospód! daj jim véynč mir in pokoj.
O. In véyna luy naj jim svéts.
V. Naj vs mirč pouívajo.
O. Amen.

R O Ť E Z N K R A N Ť.

1. Veselč. dčl.

Per verz vs tréh „čeŤéna sč, Marija!“ se reye:

1. kterč nam oxiví pravo vero.
2. kterč nam da tčrdno úpane.
3. kterč nam uče seryno lubežen.

K a z á l o.

Strán

PĚRVO POGĽAVJE, OD VĚRE.

I. Od stvarjéna svatá.	1
II. Od bōxjih lastnóst	3
Bog je vsēgamóuzn.	3
Bog je zgwł duh. Od duwe. Od ángelov.	4
Bog je neskōnyno dobrótliv. Pĕrva ťlovéka	7
Bog je neskōnyno svet. Gréh pĕrvzh starwev	8
Bog je vsēgapriťujóť	10
Bog je vsēgavédzn	12
Bog je neskōnyno modĕr.	13
Bog je neskōnyno pravíuzn. Wtráfnēga gréha pĕrvzh starwev	15
Bog je neskōnyno usmílen. Od izvírznēga gréha	18
Bog je neskōnyno rēsníuzn	20
Bog je vécuzn.	21
Bog je nespremenliv	22
III. Kar je Bog stóril, predzn je Odrēweník na svét pĕrvwl,	25
IV. Jezus je oblúblenz Odrēweník svatá, ker se je nad nim vse spolnilo, kar so preróke od Odrēwenika prerokováł. Nēga rōjstvo, xivléne in smert	27

V. Jezus je oblúblený Odráweník, ker je vse stóril, kar je imel Odráwe ník storita	38
1. Jezus je ludi uýil Bogá in negovo volo prav spoznáta. Od s. Trojíne.	38
2. Jezus je ludi ká dobremu prenágnil.	40
1. Ker nas je podúýil od neumerjóyno- sta duwe.	41
2. Od posébné sodbé	42
3. Od nebes	44
4. Od pákla	45
5. Od viñ	46
6. Od vstajéna teles	48
7. Od pósledné sodbé	49
In ker nam je nar lépwa 3gled dal, in gnado bõxjo oblúbil	52
3. Jezus je ludi od jeze bõxje in véynega pogubléna révil	52
VI. Od s. Duhá	54
VII. Od kærufánske ñerkve in óbçe- stva svetníkov	56
VIII. Od vere katóláwkega kristja- na splõh	60
DRUGO POGLAVJE. OD UPANA	63
I. Od molítve splõh.	63
II. Od Gospódne molítve	66
III. Od ángelovéga yeuféna	69
TRETJE POGLAVJE. OD LUBÉ3N2	70
I. Od bõxjih zápóved	73
Od prve bõxje zápóved.	74
Od druge bõxje zápóved.	75

Od tretje boæje zapóvædæ	76
Od yetzte boæje zapóvædæ	76
Od pete boæje zapóvædæ	78
Od weste boæje zapóvædæ.	81
Od sedme boæje zapóvædæ	82
Od osme boæje zapóvædæ.	83
Od devete in desete boæje zapóvædæ	85
II. Od ñerkveneh zapóvæd.	87
Od parve ñerkvene zapóvædæ	88
Od druge	89
Od tretje, yetzte in pete	91
ÏETZRTO POGlavJE. OD S. ZAKRAMEN-	
TOV	92
I. Od zakraménta s. kersta.	94
II. Od zakraménta s. birme.	96
III. Od zakraménta s. pokóre	99
IV. Od zakraménta s. réwnegatelesa.	112
V. Od zakraménta s. póslednega ola	117
VI. Od zakraménta s. máwnakovega posveévána	119
VII. Od zakraménta s. zákóna.	120
PETO POGlavJE. OD KZRUANSKE PRA-	
VIQnostæ	121
I. Varæj se húdæga. Od gréha	122
II. Storæ dóbro. Od qednost in do- bréh dél.	124
PZSTAVZK.	
Angelovo qedéne in roænkranh.	130

oiii kē¹ grēste Popate

1 Paradiska. 2 Smg belī
3 Povez herējāi supostantā

4 5 Tūdēst⁴ 6 Toi nēsvē
7 8 Pēn Pēlāt⁵ 9 Vid Prāvī²⁰

10 11 Tirono 12 Totna 13 Glemo
14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

51 52 53 54 55 56 57 58 59 60
61 62 63 64 65 66 67 68 69 70
71 72 73 74 75 76 77 78 79 80
81 82 83 84 85 86 87 88 89 90
91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
101 102 103 104 105 106 107 108 109 110
111 112 113 114 115 116 117 118 119 120
121 122 123 124 125 126 127 128 129 130
131 132 133 134 135 136 137 138 139 140
141 142 143 144 145 146 147 148 149 150
151 152 153 154 155 156 157 158 159 160
161 162 163 164 165 166 167 168 169 170
171 172 173 174 175 176 177 178 179 180
181 182 183 184 185 186 187 188 189 190
191 192 193 194 195 196 197 198 199 200
201 202 203 204 205 206 207 208 209 210
211 212 213 214 215 216 217 218 219 220
221 222 223 224 225 226 227 228 229 230
231 232 233 234 235 236 237 238 239 240
241 242 243 244 245 246 247 248 249 250
251 252 253 254 255 256 257 258 259 260
261 262 263 264 265 266 267 268 269 270
271 272 273 274 275 276 277 278 279 280
281 282 283 284 285 286 287 288 289 290
291 292 293 294 295 296 297 298 299 300
301 302 303 304 305 306 307 308 309 310
311 312 313 314 315 316 317 318 319 320
321 322 323 324 325 326 327 328 329 330
331 332 333 334 335 336 337 338 339 340
341 342 343 344 345 346 347 348 349 350
351 352 353 354 355 356 357 358 359 360
361 362 363 364 365 366 367 368 369 370
371 372 373 374 375 376 377 378 379 380
381 382 383 384 385 386 387 388 389 390
391 392 393 394 395 396 397 398 399 400
401 402 403 404 405 406 407 408 409 410
411 412 413 414 415 416 417 418 419 420
421 422 423 424 425 426 427 428 429 430
431 432 433 434 435 436 437 438 439 440
441 442 443 444 445 446 447 448 449 450
451 452 453 454 455 456 457 458 459 460
461 462 463 464 465 466 467 468 469 470
471 472 473 474 475 476 477 478 479 480
481 482 483 484 485 486 487 488 489 490
491 492 493 494 495 496 497 498 499 500
501 502 503 504 505 506 507 508 509 510
511 512 513 514 515 516 517 518 519 520
521 522 523 524 525 526 527 528 529 530
531 532 533 534 535 536 537 538 539 540
541 542 543 544 545 546 547 548 549 550
551 552 553 554 555 556 557 558 559 560
561 562 563 564 565 566 567 568 569 570
571 572 573 574 575 576 577 578 579 580
581 582 583 584 585 586 587 588 589 590
591 592 593 594 595 596 597 598 599 600
601 602 603 604 605 606 607 608 609 610
611 612 613 614 615 616 617 618 619 620
621 622 623 624 625 626 627 628 629 630
631 632 633 634 635 636 637 638 639 640
641 642 643 644 645 646 647 648 649 650
651 652 653 654 655 656 657 658 659 660
661 662 663 664 665 666 667 668 669 670
671 672 673 674 675 676 677 678 679 680
681 682 683 684 685 686 687 688 689 690
691 692 693 694 695 696 697 698 699 700
701 702 703 704 705 706 707 708 709 710
711 712 713 714 715 716 717 718 719 720
721 722 723 724 725 726 727 728 729 730
731 732 733 734 735 736 737 738 739 740
741 742 743 744 745 746 747 748 749 750
751 752 753 754 755 756 757 758 759 760
761 762 763 764 765 766 767 768 769 770
771 772 773 774 775 776 777 778 779 780
781 782 783 784 785 786 787 788 789 790
791 792 793 794 795 796 797 798 799 800
801 802 803 804 805 806 807 808 809 810
811 812 813 814 815 816 817 818 819 820
821 822 823 824 825 826 827 828 829 830
831 832 833 834 835 836 837 838 839 840
841 842 843 844 845 846 847 848 849 850
851 852 853 854 855 856 857 858 859 860
861 862 863 864 865 866 867 868 869 870
871 872 873 874 875 876 877 878 879 880
881 882 883 884 885 886 887 888 889 890
891 892 893 894 895 896 897 898 899 900
901 902 903 904 905 906 907 908 909 910
911 912 913 914 915 916 917 918 919 920
921 922 923 924 925 926 927 928 929 930
931 932 933 934 935 936 937 938 939 940
941 942 943 944 945 946 947 948 949 950
951 952 953 954 955 956 957 958 959 960
961 962 963 964 965 966 967 968 969 970
971 972 973 974 975 976 977 978 979 980
981 982 983 984 985 986 987 988 989 990
991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

K

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Katechismus

Jesus Christus

Stuhl des Bod

Jesus Christus

Johann

Juden

2538

godoyara

King
60

Prattmore

seom
Desct

990

710

SLOVANSKA KNJIŽNICA LJUBLJANA

K RA

B 161

9014608

COBISS